

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

NO. 13.
(Telefonas 2427 Greenpoint)

BROOKLYN, N. Y. KOVO (March) 28 d., 1917 1917 M.

Entered As Second Class Matter Oct. 23, 1907, At The Post Office At Brooklyn, N. Y. Under Act Of March 3rd 1879.

METAI XXXI.
(Telephone 2427 Greenpoint.)

AMERIKA PRADEDA KARIAUTI.

SUVIENYOTOS VALSTIJOS JAU MOBILIZUOJA ARMIJĄ IR LAIVYNĄ. PAŠAUKTA PO GINKLU PUSĖ MILLJONO KAREIVIŲ. ARMIJA IR LAIVYNAS SMARKIAI MOBILIZUOJAMA. TUOJ BUS ĮVESTA KARIŠKA CENZURA.

AMERIKA SKOLINA SAJUNGIECIAMS MILIJARDĄ DO LARIŲ DEL KARĖS.

RUSIJA LIKS RESPUBLIKA, TO NORI ŽMONĖS. PAREIKALAUTA, KAD CARO GIMINĖS PASITRAUKTŲ IŠ LAIVYNO IR ARMIJOS. CARAS SU CARIENE SUARĖŠTUOTI. SUARĖŠTUOTA DAUG CARO ŠALININKŲ.

VOKIEČIAI KĖSINASI ANT PETROGRADO. SOSTAINĖ NORI PERNEST IŠ PETROGRADO Į MASKVĄ.

VOKIEČIAI FRANCUZIJOJE VIS TRAUKIASI. FRANCUZAI JUOS APKULĖ ANT „HINDENBURGO“ LINIJOS. VOKIEČIAI NORI UŽPULTI ANT RUSŲ.

ANGLAI SU RUSAIS MAŽOJE AZIJOJE MŪSA TURKUS.

IŠ VOKIETIJOS ATEINA NERAMIOS ŽINIOS. KAIZERIS SAKO SERGA. BENE TEN PRASIDĖJO REVOLIUCIJA?

REVOLIUCIJA RUSIJOJE

LIGLAIKINĖ VALDŽIOS VEIKIMAS.

Petrogradas. — Revoliucijos audra praėjo. Visur užsiviešpatuoja tvarka ir prasideda naujas gyvenimas. Plačiai kalbama, jog Rusija taps respublika. Dabar visa valdžia randasi ministerių rankose. Premjeras Lvov faktiškai yra liglaikiniu prezidentu Rusijos respublikos.

Pirmiausiai liglaikinė valdžia paskelbė atsisaukimą-manifestą, išaiškindama revoliucijos priežastis, įvykusias permainas tvarkoje bei naujos valdžios siekius ir kviesdama visus Rusijos gyventojus prie bendro veikimo.

Užsienio ministeris P. N. Miljukov pranešė, kad, nupūlus „žydų klausimui“, nėra dabar jokio trukdymo delei užverimo naujos prekybinės sutarties su Suv. Valst. Pranešta, jog iki sušaukimo Įsteigiamojo seimo manoma paskelbti sekančias reformas:

1. Suteikti autonomiją Suomijai;
2. Suteikti balsavimo teises moterims;
3. Patenkinti darbininkų reikalavimus.

Policiją pakeičia visuom. milicija. Panaikinama vietos gubernatorių ir vice-gubernatorių; — jų pereigas atliks žmonių išrinkti atstovai.

Pačioje revoliucijos pradžioje buvo aišku, kad didžiama miestų gyventojų stovi už respubliką. Likimas Rusijos priklausys nuo valstiečių, kurių atstovai Įsteigiamajame seime tars galutiną žodį kaslink nustatymo valdymo formos Rusijoje. — Kiekviename

karte sugrįžimas prie senosios tvarkos negalimas. Taryba darbininkų ir kareivių atstovų didžiama 1170 prieš 30 balsų priėmė valdžios pasiūlymą atnaujinti darbą visose darbo įstaigose.

SUARĖŠTAVO CARĄ IR CARIENĖ.

Londonas. — Nauja Rusijos valdžia paliepė suarėštuoti pralinatą nuo sosto carą ir carienę ir dastatyti į Carskoje Selo. Pranešama, jog caras tapo suarėštuotas važiuojant į Krimą, kur Livadijoje randasi jo dvaras. Šitas paliepimas tapo išleistas sąryšyje su reikalavimu revoliucionierių, kurie prirodinėjo, jog caras, pasinaudodamas laisve, gali sukelti kontr-revoliuciją.

Apart to, tapo suarėštuoti: Amuro prov. gen.-gub. Gondatti ir kariumenės vadas Neščenkov, kunig. Meklenburg-Strelitz (jis ingijo pilietystės tiesas prieš pat karę) caro palociaus ministeris baronas Frederiks ir daug kitų senojo režimo šulų.

Caras, carienė patalpinti Aleksandro palociuje, Carskoje Selo. Čia taipgi randasi suarėštuota apie 200 kitų augštų valdininkų.

REVOLIUCIJOS AUKOS.

Londonas. — Nuo kovo 22 d. pranešama, jog laike revoliucijos Rusijoje žuvo apie 4,000 žm., o apie 7,000 žm. tapo užmušta ir sužeista. Helsingforse užmušta apie 100 ofic..

Laidotuvės atsibuvo kovo 23 d. Stockholmė gi paskelbta, kad: revoliucijos aukos Petrograde siekia apie 2,000 žm.; taipgi daug

esą užmuštų ir sužeistų Maskvoje, Nižni-Novgorode, Kijeve, Odesoje, Helsingforse ir kituose miestuose.

SOCIALISTAI REIKALAUJA TAIKOS IR SOCIAL. RESPUBLIKOS.

Kopenhagen. — Pranešama, jog tarpe liglaikinės valdžios ir darbininkų atstovų apsirėškia nesutikimas. Socialistai griežtai reikalauja tuoj užverti taiką ir apšaukti social. respubliką. Priešingame karte, jie grumuoja sukelti Rusijoje naują revoliuciją.

RUSIJOS KARIUMENĖ SU DŽIAUGSMU SUTIKO PERVERSMA.

Petrogradas. — Rusijos kariumenė karės lauke, sulyg paskelbtų gen. štabo pranešimų, su dideliu džiaugsmu sutiko naujas valdžios pranešimą apie įvyksį Rusijoje perversmą. Kareiviai, dainuodami revoliucioniškas dainas, plėvėsuojant raudonomis vėliavoms, tvarkingai sustojo į eiles, ir jiems gen. Aleksėjev, paliepus didkun. Nikolajui, perskaitė caro Nikolajaus II atsisakymą nuo sosto.

Premjeras Lvov ir karės min. Gučkov atsikreipė į kareivius su nurodymu, kad delei inkunijimo naujos valdžios reikia pergalėti priešus.

POPIERINIAI PINIGAI IR PASKOLA.

Stockholm. — Paskelbta, kad nauja Rusijos valdžia pasiryžo išleisti popierinių pinigų sumoje 2,000,000,000, rublių. Spėjama, kad rengiama nauja karės paskola — „laisvės paskola“ — turės didelę pasekmę.

POLICISTUS PASIŪS KARĖS LAUKAN.

Petrogradas. — tapo pertvarkytas policijos departamentas. Įvairios rūšies policistai ir šnipai, kurių priskaitoma apie 160,000, bus pasiūti karės laukan.

Tapo panaikintas cenzūros komitetas. Sudarytas komitetas su Maks. Gorkiu priešakyje delei apsaugojimo ir prižiūrėjimo įvairių palocijų ir muzėjų.

Didkun. Nikolajeviči ne busias paskirtas vyriausiu Rusijos kariumenės vadu.

DIDKUNIGAİKŠČIAI IR SYNO DAS IŠREIŠKĖ LOJALIŠKUMĄ NAUJAI VALDŽIAI.

Petrogradas. — Visi caro giminės didkunigaikščiai išreikšė savo lojalškumą naujai valdžiai, pasizadėdami veikti išvien Rusijos labui. Taipgi stačiatikių bažnyčia parėmė naują valdžią bei tvarką. Šv. Synodas pakvietė vi-

sus dvasiškius bei tikinčiuosius nusilenkti prieš naują valdžią. Jeigu nauja valdžia to nepadarys, tai darbininkai ir plačioji visuomenė privers užbaigti karę.

GRIEŽTAI REIKALAUJA TAIKOS.

Stockholm. — Iš Petrogrado pranešama, jog darbininkų minios griežtai reikalauja tuoj užverti taiką. Dumos atst. Skobeljev (soc.) savo kalboje nurodė,

Iš karės lauko

AŠTUONIUS DIENUS NEBUVO ŽINIŲ NUO RUSŲ-VOKIEČIŲ FRONTO.

Iškilus Rusijoje revoliucijos audrai ir iki kovo 22 d., nežinia delei kokių priežasčių buvo sulaukytos visos kariškos žinios, nuo rusų-vokiečių fronto. Stebėtina tas, kad ne tik rusai, bet ir vokiečiai nieko nepranešė, — tartum but įvykusi karės pertrauka.

SMARKIOS VOKIEČIŲ ATAKOS ARTI BEREZINOS, VOLYNIOJE IR KARPATUOSE.

Petrogradas. — Dvinos pakraščiuose ir Dvinsko srityje apsirubežiuojama lengvu artilerijos veikimu. Kovo 21 d. vokiečiai visu smarkumu atakavo rusų pozicijas arti upės Berezinos; — priešams pasisekė užimti didelę plotą, tečiau dalį jo greit pasisekė atsiimti.

Apart to, smarkūs susirėmimai atsibuvo Volynijoje ir Karpatuose. Rumunijoje nuolat atsikartoja maži susirėmimai.

VOKIEČIAI GIRIASI PASEKMĖMIS.

Berlinas. — Princas Leopoldo fronte vokiečiai atnaujino pasekmingas atakas. Į rytus nuo Lidos arti Berezinos, vokiečiai ant 4 kilom. fronto atstumė rusus iki antros pozic. eilės. Paimta nelaisvėn 225 rusai ir užgriebta 6 maš. šautuvai. Taipgi atsinaujino aktyviškas veikimas Volynijoje ir Karpatuose bei Rumunijoje.

Francuzai mėgino atsiimti užimtas kovo 20 d. pozicijas į šiaurę nuo Monastir, bet be pasekmės.

BULGARAI BOMBARDAVO MONASTIR.

Paryžius. — Gan smarkūs susikirtimai atsibuvo palei Presbą ir Doiran ež. Bulgari, sulyg

jog Rusijai kito išėjimo nėra, kaip nesitėsiant užverti taiką. Jeigu nauja valdžia to nepadarys, tai darbininkai ir plačioji visuomenė privers užbaigti karę.

AŠTRI CENZURA.

Haparanda. — Cencura Rusijoje pasidarė dabar dar aštresnė negu pirmiau. Skelbiamos pasauliui žinios visai kitaip perstato tikrą dalykų stovį. Plačiai kalbama apie naujus sukilimus. — Helsingforse 5-6 dienas tęsėsi tikra karė bei sumišimas.

NEUTRALIŲ VALSTIJŲ KARIŠKIŲ PASITRAUKIMŲ VEIKIMAS

Kopenhagen. — Ipvairių neutralių valstijų karės žinovai suranda, kad vokiečių pasitraukimas Francuzijoje labai sumaniai apgalvotas žingsnis. Vokiečiai pasitraukia į tvirčiausias pozicijas. Spėjama, kad vokiečiai yra suplanavę sustoti tarp Laon, La Ferre, St. Quentin, Cambrai, Douai ir Lille. Taipgi tvirtai kalbama, kad vokiečiai yra prisiruošę prie smarkaus užpuolimo.

MAŽI SUSIRĖMIMAI PALEI ISONZO IR TYROL SRITYJE.

Roma. — Paskutinėmis dienomis atsibuvo keletas susirėmimų palei Isonzo, į rytus nuo Gorizia ir Tyrol fronte. Italai visur laikėsi tvirtai; dviejose vietose jie paėmė tulą skaičių prieš nelaisvėn.

ANGLAI VIS STUMIA TURKUS ATGAL.

Londonas. — Anglų kariumenė, užėmusi Bagdadą, nužengė pirmyn (į šiaurvakarius) apie 35 mylias. Turkai stengiasi atsipirti, bet be pasekmės. Pilnai pasėkmingai veikia anglai ir Sinau pussalio srityje; spėjama, jog jie greit pasieks Jeruzalį.

RUSAI IRGI SPARČIAI ŽENKIA PIRMYN.

Petrogradas. — Rusai Kermanšah srityje smarkiai spaudžia turkus atgal linki Bagdado. Viena name punkte rusai pasiekė Turkijos rubežį. Van srityje rusai užėmė miestą Van ir stumia priešus į vakarus. Užkaukazyje atsibuvo keletas susirėmimų; — rusai visur veikė pasekmingai.

MUSŲ SESERS LIETUVOJE VARGĖ KENČIA ANKAUKIME JOMS KURI KIEK GALITE.

Mūsų sesers Lietuvoje vargė kenčia Ankaukime joms kuri kiek galite.

Iš Visur

NAUJA FRANCUZIJOS MINISTRIJA UŽ KARĘ IKI PERGALĖS.

Paryžius. — Naujai sudarytos ministerijos prem. Ribot pranešė atstovų rume programą veikimo ir pažymėjo, jog karė bus tęsiama iki galutinio prieš pergalejimo bei iki paliosavimo Elzas-Lo taringijos. Jis nurodė, jog pasekminga revoliucija Rusijoje galutinai patvirtina sąjungiečių laimėjimą.

VOKIEČIŲ UŽPUOLIMAS PRA SIDESIĄS BALANDŽIO 5 D.

Haga. — Iš ištikimų šaltinių pranešama, jog smarkus vokiečių užpuolimas prasidėjęs balandžio 5 d. Fronto užpakalyje viskas jau prirengta delei veikimo — sutraukta ir sutvarkyta labai daug ginklų, amunicijos ir įvairių daiktų.

GANDAS APIE SUMIŠIMUS VOKIETIJOS MIESTUOSE.

Londonas. — Iš Amsterdamo pranešama, jog sąryšyje su revoliucija Rusijoje apsiėmė sumišimai Berline, Leipzige, Muenchene ir kituose didmiesčiuose. Duesseldorf amunicijos įstaigų darbininkai pasiryžę tęsti streiką iki laimėjimo. Vokiečiai gi tą pranešimą griežtai užginčijo.

BERLINE LAUKIAMA PASKELBIMO KARĖS SU SUV. VALSTIJOMS.

Londonas. — Nuo kovo 22 d. pranešama, jog Berline esą persitikirę, jog SUV. Valst. už dienos kitos paskelbsią Vokietijai karę, — todėl visuomenė ir laukianti galutinio pranešimo.

BĖGYJE SAVAITĖS PASKANDINTA 45 ANGLŲ LAIVAI.

Londonas. — Paskelbta, kad bėgyje savaitės (baigiant kovo 18 d.) paskandinta 24 anglų lai-

vai — 16 l. su inkrova virš 1,600 tonų ir 8 l. su inkr. mažiau 1,600 t. Taipgi paskandinta 21 žuvin. laivas.

Berline paskelbta, jog kasdien vokiečių submarinai paskandina po 10-15 laivų. Holandijos valdžia mananti neįleisti apginkluotus Amerikos laivus į savo portus. Vidurž. jurėje vokiečių submarinas paskandino francuzų karišką laivą — „Danton“ — 18,000 tonų inkr., žuvo 296 jur. Paskandintų sąjungiečių kariškų laivų inkrova siekianti 850,000 tonų.

CHINIJA RENGIASI PASKELBTI VOKIETIJAI KARĖ.

Pekin. — Činija, pertraukus dipl. ryšius su Vokietija, tuoj paėmė vokiečių laivus, o jūreivius nugabeno į tam tikras stovyklas. Dabar Činija skubiai rengiasi karėn. Kalbama, jog trumpu laiku bus paskelbta Vokietijai karė.

VOKIEČIŲ ORLAVIAI, BOMBARDUOJANT BUCHARESTĄ, UŽMUSĖ 1,000 ŽMONIŲ.

Londonas. — Iš dabartinės Rumunijos sostinės Jassy pranešama, jog bombarduojant Bucharestą (prieš jo užėmimą) tapo užmušta virš 1,000 žm.; viena diena Zeppelinai užmūsė virš 300 žm. Kartu orlaiviai bombardavo karaliaus paloci, kur tapo užmuštas karaliaus sunus Mirko.

VOKIEČIAI PRANAŠAUJA ANARCHIJĄ RUSIJOJE IR KARĖS PERTRAUKIMĄ.

Berlinas. — Vokietijos laikraščiuose plačiai rašoma apieumą perversmą Rusijoje ir nurodoma, jog nauja valdžia neįstengs įvesti tvarkos ir patenkinti dabartinę klasę bei valstiečius. Rusijos priešakyje randasi tik du keliu. — Karės pertraukimas arba pilna anarchija. Tas nuomones patvirtina įvairūs pranešimai iš Rusijos.

VOKIEČIŲ LAIVAS-UŽPUOL. „MOEWE“ SUGRĮŽO NAMON.

Berlinas. — Kovo 22 d. oficiališkai paskelbta, jog laivas-uzpuolikas „Moewe“, kuris tiek truksmo pridarė Atlanto vand. ir kurį komandavo grafas Dohna-Schlodien, laimingai sugrįžo į Vokietijos portą, paskandinęs bei užgriebęs 27 laivus su 123,100 tonų inkrovos. Virš metų atgal „Moewe“ su gr. Dohna-Schlodien paskandino 15 anglų laivų, garl. „Appam“ pristatė į SUV. Valst. portą, o patsai sugrįžo su 190 bėlavsių ir 1,300,000 markių (auksu).

Vakariniame fronte žuvo princas Friedrich Karl (kaizerio pusbr.), kuris komandavo orlaivį — orlaivis nesugrįžo.

Iš Amerikos

WASHINGTONE PASKELBTA, JOG FAKTIŠKAI KARĖS STOVIS TARP AMERIKOS IR VOKIETIJOS PRASIDĖJO KOVO 17 DIENĄ.

Washington. — SUV. Valst. valdžia su prez. Wilsonu priešakyje yra tos nuomonės, jog paskandinimas trijų Amerikos laivų, su kuriais žuvo tulas skaitliūs amerikūnų, skaitosi faktišku karės prasidėjimu tarpe SUV. Valst. ir Vokietijos (kovo 17 d.). Oficiališką karės apšaukimą Vokietijai patvirtins Kongresas, kurį prez. Wilson šaukia ant balandžio 2 d.

Dabar gi su nepaprastu uolumu rengiamasi prie karės. Svarbiausia doma atkreipta ant laivyno; pradėta mobilizuoti mažus laivukus, kurie bus atkreipti prieš submarinus. Tam tyčia laivyno sutvarkymui yra paskirta \$115,000,000.

PLANUOJAMA SUDARYTI MILIJONINĖ KARIUMENĖ.

Washington. — Daug dabar kalbama apie įvedimą SUV. Val-

priverstino kareivavimu. Senato karės reikalų komitetas, po vadovyte p. Chamberlaino iš Oregon, planuoja apie pašaukimą kariumenėn 1,000,000 kar. Sulyg karės departamento manoma sutvarkyti 250,000 reg. kareivių, 400,000 milic. ir 500,000 liuosnorių. Tvirtai manoma, jog Kongresas parems tą planą.

SUV. Valst. valdžia yra pasiryžusi kariauti prieš Vokietiją sutartyje su sąjungiečiais. — Kalbama, jog karės reikalams turėsią paskirti \$2,000,000,000.

KAPITALISTAI IR ĮVAIRIOS ORGANIZACIJOS PASIŽADA, IŠKILUS KAREI, REMTI VALDŽIĄ.

New York. — Žymesnieji SUV. Valst. kapitalistai bei ginklų ir amunicijos įstaigų savininkai, o taipgi įvairios kompanijos bei organizacijos pasižada tinkamai patarnauti krašto gerovei laike karės. — Apart ko kito planuojama suteikti sąjungiečiams \$1,000,000,000 paskolos.

NAUJA RUSIJOS VALDŽIA PRANEŠĖ SAVO AMBASADORIUI APIE PERVERSMĄ.

Washington. — Naujas Rusijos užsienio min. P. Miliukov pranešė rusų ambasadoriui apie įvykusį perversmą ir apie naują tvarką Rusijoje, pažymėdamas, jog karė bus tęsiama tolyn ir jog dabar nėra trukdymo delei pilno susiartinimo Rusijos su Amerika. Kartu nurodoma apie Rusijos caro atsakymą nuo sosto.

MEKSIKOS VALDŽIOS KARIUMENĖ NEATSILAIKO PRIEŠ VILLOS PASEKĖJUS.

El Paso, Tex. — Villos pasekėjai keliuose punktuose sumušė prez. Karrantos kariumenę ir užėmė keletą svarbių miestų. Lankeamas užpuolimas ant Chihuahua. Pranešama, jog Karrantos kariumenė neturi pakaktinai ginklų ir amunicijos. Prez. Karranta esąs pasiryžęs

paskelbti plačią amnistiją.

ZYDAI MANO SURINKTI \$10,000,000.

New York. — Henry Morgenthau, varde žydų šelpimo komiteto, pranešė, kad, norint apsaugoti 3,000,000 žydų nuo bado Europoje, iki birželio 1 d. butinai reikia surinkti \$10,000,000. Delei to planuojama rengti didelius mitingus, po visą kraštą, kuriuose kalbėsia žymiausi veikėjai. Kartu su H. Morgenthau tame reikale veikia J. H. Schiff, N. Strauss, D. Guggenheim ir kiti. Kovo 22 d. paskelbta, jog Julius Rosenwald iš Chicagos pažadėjo tam fondui \$1,000,000.

SUTEIKS VALDŽIAI VARĮ UŽ PUSĖ KAINOS.

Washington. — Vario „karaliai“ po ilgų tarybų pasiryžo, iškilus karėi, suteikti valdžiai varį už pusę kainos, t. y. už 17 c. už svarą (paprasčia kaina — 37 ir 38 c.) Kartu pažadėta jureivis jos depart. 20,000,000 sv. vario ir karės depart. 25,510,000 sv.

NEW YORKE ŽYDAI „PASVEIKINO“ REVOLIUCIJĄ RUSIJOJE.

New York. — Žydų soc. federacija, jų laikraščiai ir įvairios organizacijos „pasveikinimui“ revoliucijos Rusijoje ir apkalbėjimui dalykų stovio surengė Mad. Square Garden milžinišką mitingą, kuriame dalyvavo apie 11,000 žm. Buvo sudainuota darb. Marsilietė. Viduje ir lauke plevėsavo raudonos vėliavos.

PASKANDINTAS DAR VIENAS SUV. VALST. LAIVAS; ŽUVO 21 ŽM.

Washington. — Kovo 22 d. Amerikos konsulis Mahon iš Amsterdamo pranešė, kad kovo 21 d. 25 myl. atstu nuo Holandijos pakraščio vokiečių submarinas paskandino SUV. Valst. garlaivį „Healdton“ — 4,489 t. inkr. (su nafta 2,187,000 gal.), kuris

plaukė iš Philadelphia į Rotterdamą; — kartu žuvo 21 jur. iš 38). Vice-kas. G. H. Krogh iš Rotterdamo praneša apie žuvimą Amerikos naft. garlaivio „La Campine.“ Valdžia pažymi, jog dabar niekas negali sulaukyti S. Valst. nuo paskelbimo karės Vokietijai, nors kovo 22 d. Švedijos ambasadorius paskelbė apie pasiryžimą patarpininkauti tarpe tų dviejų valstijų.

Kovo 23 d. paskelbta, jog su „Healdton“ žuvo 7 amerikūnai.

DARBININKŲ REIKALAI

SUV. VALST. IŠIKIŠA EURO PINĖN KARĖN.

Galop SUV. Valst. pasiryžo stoti atviro kovon prieš Vokietiją, su kuria dipl. ryšiai tapo pertraukti vasario 3 d. Nors buvo tikėtasi, kaip SUV. Valst., taip ir Vokietijoje, kaip šio kiū ar kito kiū būdu pasiseks išvengti galutinio konflikto, vienok kada tapo pranešta kovo 19 d. apie paskandinimą vokiečių submarinai trijų Amerikos garlaivių — „City of Memphis“, „Illinois“ ir „Vigilancia.“ — tai karė tapo neišvengiama, ypač kad su paskandinintais garlaiviais žuvo keletas amerikūnų. Prezidentas, jojo ministeriai, Amerikos kapitalo atstovai ir kapitalistiškoji spauda stengiasi intikrinti krašto gyventojus, buk amerikūn in teresai reikalauja paskelbimo karės Vokietijai. Bet išties, — dalykai kitaip stovi. Taikos šalininkai aiškiai prirodo, jog apie 70-80 nuoš. Amerikos gyventojų stovi griežtai prieš karę ir jog norint galima buvo išvengti konflikto su Vokietija delei neapr. submarinų karės. Daugiausiai čia veikia militarizmo fanatikai, amunicijos ir ginklų „tuzai“ ir užsispyrėliai delei tuščios garbės, neatsižvelgiant ant to, ar teisin-

aš busiu! Ką čia ir kalbėt, viskas bus taip, kaip aš norėsiu!... Pilnas linksnumo ir vilties Julius smarkiai pašoko nuo krėslo, ant kurio sėdėdamas svarstė ateities gyvenimą, užsirukė cigare ir išėjo pas savo mylimąją Mariutę.

Nors jau Mariutė buvo ir vedusi, bet dar vis ji nenustojo tepėti-pauderiuoti savo veidus. Ji dabar dar labiau puošdavosi, nes turėjo iš ko... Julius tankiai savo mylimąjį Mariutę kalbėdavo apie šeimyniš kaji gyvenimą, apie dorą; jis jai skaitydavo knygas, laikraščius... Bet Mariutė nenorėjo nei klausyti tokių „niekniekių...“ Ji visuomet šnekėdavo apie „laisvąją meilę“... mat, ji kartą girdėjo kalbant „pirmėivišką“ kalbėtoją apie „laisvąją meilę...“ todėl Mariutė ir ėmėsi „praktikuoti“ laisvos meilės.

Kur tik kas nei pasisuko, ar tai baliuose, ar tai „laisvųjų“ šokių vietose, ar šiaip kur patamsėse, visur matė Mariutę ir vis su nauju ir nauju „laktininiu.“ Ji ne „kėrino“ — žydas ar eiganas, bile tik ją „myli.“

Julius nežinojo nei ką daryti su savo Mariute, jam gėda buvo ir žmonėse pasirodyti. Jis manė, kad ne iš jos, bet iš jo visi juokiasi, nors jautėsi nekaltu... Julius ilgai tylėjo, laukė manydamas, kad jo Mariutė „pasiprovys“ — susipras, bet kur tau!...

Kartą Julius, netekęs kantrybės, meiliai prabilo į savo žmonelę: — Mariute, Mariute — tu palaidunka! — Tu su savo „gra-

— Tu manai, kaip apsisėsi, tai bus išganymas, gyvenisi lyg rojų, — kalbėjo dėdiene.

— Dušiai, kaip dušiai, bet knui, tai „rojus“... Bet aš nenoriu, kad čia pamokslus sakytum. — Aš pas tave, dėdiene, nebūsiu!... — šaukė Mariutė, užpykusi ant dėdienės ir trenkė kambario duris ir neišsipudravusi išbėgo į darbą.

— Va je, va je, Mariute! — kiba tu iš galvos išėjusi, ar kas tau pasidarė, kamgi tu taip save

FELJETONAS

MARIUTĖ IR JULIUS.
(Vaizdelis iš gyvenimo)

Turbūt niekam taip nerupėjo, niekas taip netroško ir nenorėjo apsisėsti, kaip mūsų Mariutė Mažiūkaitė. Kur tik ji ėjo, ką tik ji veikė, visur ir visuomet jos galvelėje stovėjo viena ir ta pati mintis — tai kaip greičiau apsisėsti.

Kartą Mariutė savo kambaryje balsiai verkdamą pradėjo plonu balseliu kalbėti:

— Dievuli tu mano, kada aš išvargsiu... kada gi nustosiu kentėjusi... kada gi sulauksiu tos laimės... kada apsisėsiu!... Kasgi tam Juliūkiui, arba tam Stasiūkiui, kad manęs neveda, nejaugi aš kokia ten paskutinė!!! Kad tai Julius man tektų. — Jis tókis lėtas... Stasys taipgi nepiktas... — O ant galo bile vienas, bile busiu vedusi; na, o jei tas nepatiks, bus kitas... — Vedusios visgi laimingesnis gyvenimas; nereikia nieko bijotis, kaip dabar... nereikia anksti keltis, nei į dirbtuvę eiti, tuomet pati-ponia ant savęs! Kiek tik nori miegi, kur tik nori eiti, su kuom tik nori, sueini, pakalbi, pasilinksimi pasit... et, ką čia ir šnekėti, — žėnotos tai šilkinis gyvenimas, lyg antis ant vandens, be jokios baimės!...

Mariutei besielvartaujant, be-

kalbant, netikėtai išgirdo, kad kas tai beldžia į jos kambario duris.

— Kamyn! — sušuko Mariutė plonu prikimusiu balseliu.

— „Gud-yvning“ Mary! — tarė inėjusi Katriutė, Mariutės draugė su kuria Mariutė šviežiai buvo susidraugavusi.

— „Vel,“ Mary, kas tau, ko tu apsišarojus, nelaimė atsitiko!... Ką tu „kėrini,“ eiva su manim nusilinksimsi, aš žinau kur linksmas!...

— Niekas neatsitiko, taip sau užsimisliju apie... — Apie Julijų, gal jau kita paviliojo? — Durna, tai žliumbi, — ne tas, tai kitas, ką tu „kėrini!“ — tyčiojosi Katriutė.

— Nepaviliojo, nesijuok; geriaus sakyk, mieloji, jeigu žinai, kaip galima privilioti, kad pamylėtų... — nedrąsiai kalbėjo Mariutė.

— Tai tu nori žentis?! — stačiai užklausė Katriutė. — Ha-ha-ha, tu kvaila ir gana; nori, kad tave mylėtų — stora lyg bačka, nepasipuošusi, lyg grinorka... — Aš kad tik norėčiau, tuoj apsisėčiau, nes jie visi mane „myli.“ — Sesele, tu mano, kad aš tavo vietoj bučiau!... sušuko Mariutė.

— Tu kvaila ir tiek. Kasgi tau neduoda tokia buti, kaip ir aš. — Ką tu „kėrini.“ Te užsi-

dėk „pauderio“ ant veidų, bet aplink nosį dėk storiau, apsi-rengk ir eiva!...

Katriutė išsiėmusi iš panėkos kvepiančių miltelių ir dar kitokių veidams dažyti „instrumentų,“ pati Mariutę nudažė ir abidvi išėjo į miestą.

Bevaikščiojant po miestą Mariutė patėmijo, kad ištikrųjų Katriutė visi „myli“, nes ant kurios gatvės kampo nepasikuto ysur tik girdėtis „Alo Keide!“ — „Alo mai svyt hart!“

Nuo to laiko Mariutė ir pradėjo lošti Katriutės rolę. — Nuėjusi į krautuvę nusipirko daug siauresnį negu pirmiaus dėvedavo gorsetą, pusiau blausdų šlebė, prisipirko veidams dažų, kvepiančių miltelių... na, ir pradėjo „puošti“ — rytais ir vakarais, šventomis ir šiokiomis dienomis, kartais besidabindama net pavėluodavo į dirbtuvę, už ką nuo užveizdos gaudavo pusėtinai „peklos“ — Bet Mariutė į tai neatkreipė domos, — ji manė: juo gražesne pasidarysiu, tuo greičiau apsisėsiu.

Aną rytą gospadinė, pas kurią Mariutė gyveno, nesulaukdama atsikeliant Mariutės, priėjusi prie jos miegamojo kambario durų ir sušuko:

— Mariute, Mariute, kelkis! — pavėluosi į darbą!...

— „O-r-a-i-t!“ — Aš jau senai atsikėlusi, bet niekaip negaliu užsikėti „gorsetą.“ — Eik šian dėdienuke, pagelbėsi! — šaukė Mariutė gospadinę.

— Va je, va je, Mariute! — kiba tu iš galvos išėjusi, ar kas tau pasidarė, kamgi tu taip save

bruzguliuojiesi-veržiesi... Ar proto netekai, bijok tu pono-Dievo!... Koliojo dėdiene žiurdama į kruvinus gorseto nugraunžtus Mariutės šonus.

— Neišėjau, bet parėjau į protą. — Smarkiai atrėžė Mariutė, verždama gorsetą, nuo ko net šonai braškėjo.

— Ne, Mariute, jeigu butum protinga, tai nereikėtų tau šito viso „gero,“ šitų pentų, pauderinių... su kuriais tu, lygir „jankės,“ paškudini, savo veidus ir sveikatą! — Tu, kaip ir kitos, praleidi liuosą laiką ant vėjų... vietoje, kad paimtum laikraštį, ar knygą. Arba eitum į virtuvę pasimokinti gaminti valgius, kad buti gera gospadinė, protinga motina!... Juk, žinai, kad žentis trokšti, lyg varna giedrios dienos.

— Kaip apsisėnsiu, tai ir išmoksiu, — atkirto Mariutė.

— Bet kasgi tave ims, kiba koks „čiutabakis.“ — Protingas vyras ne į „pauderį“ žiuri, bet į protą.

— Tai, turbūt, tu dėdiene nori, kad aš ir bučiau „grinorka,“ pasilikčiau senmergė... — „nosser!“ — pro verksmus šnekėjo Mariutė.

— Tu manai, kaip apsisėsi, tai bus išganymas, gyvenisi lyg rojų, — kalbėjo dėdiene.

— Dušiai, kaip dušiai, bet knui, tai „rojus“... Bet aš nenoriu, kad čia pamokslus sakytum. — Aš pas tave, dėdiene, nebūsiu!... — šaukė Mariutė, užpykusi ant dėdienės ir trenkė kambario duris ir neišsipudravusi išbėgo į darbą.

gai elgiasi anglai ir jog vokiečiams nėra kito išėjimo.

Be abejonės, pp. Roosevelt, Root, Shoate ir jiems panašūs karžygiai bei Wall gatvės „apsaugotojai“ reikalauja, idant tuoj but paskelbta Vokietijai karė, tečiaus tas nereikia, jog tas ir turi buti, jog to pageidauja Amerikos gyventojai, darbininkų klasė. Kovo 21 d. tapo paskelbta, jog balandžio 2 d. (vieton bal. 16) bus suauktas tam tikras kongreso posėdis, kuriame bus užgirtas tas karės apšaukimas (oficiališkas). Kol kas labai uoliai rengiamasi prie karės. Manoma, jog bus nutarta veikti išvien su sąjungiečiais prieš vokiečių submarinus.

Vienok darbininkai visados turi turėti omenyje, jog kiekviena karė daugiausiai atsiliepia ant darbininkų klasės. Todėl įvairios organizacijos privalėtų pirmiau siūsti S. V. valdžiai ne lojalistikumo rezolucijas, bet reikalavimus išrišti karės klausimą visuotiniu balsavimu, nes tai vienintelis teisingas kelias.

RUSIJOS REVOLUCIJA IR DARBININKAI.

Petrogradas. — Lyg kokia audra nušlavė Rusijoje carą ir visą jo valdžią bei priespaudos šalininkus. Rusija pradeda naują gyvenimą. Tas ypač svarbu delei valstiečių ir darbininkų klasės. Jau paskelbta liuosybė spaudos, žodžio, tvirti darbininkų draugijas, apšaukti streikus ir tt. Reikia, darbininkai dabar galės liuosai veikti delei savo buvio pagerinimo.

PABĖGELIAI IŠ RUSIJOS RUOŠIASI GRĮŽTI ATGAL.

New York. — Kaip tik oficiališkai tapo pranešta apie revoliuciją Rusijoje, apie nuvertimą senosios valdžios ir apie inkunijimą laisvės principų, minios darbininkų, pabėgėlių iš Rusijos pradėjo rengties kelionėn į savo gimtinį kraštą.

žiais? pasielgimais darai gėdą ne tik man, bet visai mūsų familijai! Aš tave myliu, bet tu...

— Tai ko gi tu nori iš manęs? — piktai sušuko Mariutė.

— Ne tik noriu, bet reikalauju, supranti! — Reikalauju, kad tu, mano mieloji, mestum visus blogus palinkimus, kad būtum gera ir ištikima moteris, mylinti savo vyrą, — tiktai savo — supranti? — Juliau, tai tu nei to dar nesupranti, kad meilė turi but „laisva“? — tai man vyras... Ji tyčio josi iš Juliaus.

— Tai tu, Mariute, tik taip supranti gyvenimą, tau tik tas rupi?! — Ah, aš nelaimingas... šaukė rankas laužydamas Julius.

Mariutė tik lupą tintelėjo, pasisaipe, pasikraipė ir išėjo sau į miestą...

Nabagas Julius iš didelio susi graudinimo nei nepajuto, kaip jo žmonelė išėjo. Jis dar, su ašaromis kalbėjo:

— Mariute, aš tave myliu! — Tu buk gera aš tau visko, visko, ko tik tu norėsi, nupirksiu...

Dar Julius norėjo kalbėti, bet apsidairė, kad tik pats vienas... Tuomet krito ant krėslo lyg kad perkūpo trenktas, ir pradėjo graudžiai verkti, lyg mažas vaikas, kuomet kišas atima iš jo žaislę...

Kuomet Mariutė sugrįžo iš „miesto“, Julius jau miegojo.

Aną vakarą Julius parėjęs iš dirbtuvės baisiai nustebo, nes rado pečių atšalusį. Kambarių ir spintų duris atdaras, — viskas išdrapstyta-ismėtyta, išrodė, kad tikrai vages ar žmogžudžiai buvo ir išėjo... Nelaimingas Julius

GELŽK. DARBININKŲ STREIKAS SULAIKYTAS.

Washington. — Augščiausias Suv. Valst. teismas pripažino konstitucionališku Adamsono 8 val. darbo dienos (gelžkelių darbininkams) įstatą. Gelžkelių kompanijos irgi sutiko įvesti 8 val. darbo dieną. Tuomi tapo sulaikytas jau paskelbtas gelžkelių darbininkų streikas. Tečiaus kompanijos yra pasiryžusios pakelti kainas už pervežimą prekių bei už pasaž. bilietus.

SUJUDIMAS DARBININKŲ VOKIETIJOJE.

Amsterdam. — Iš Vokietijos pranešama, jog sąryšyje su revoliucija Rusijoje didmiesčiuose apsiereiškė tarpe darbininkų subruzdimas; — reikalaujama užsibaimimo karės ir kartu plačiai kalbama apie įvedimą tulų vidurinių reformų.

Iš Lietuvos

Niagara Falls, N. Y. — Aš apturėjau laišką nuo tėvo iš užimtosios Lietuvos. Rašo vokiškai. Daug išbraukta. Praneša, kad jų kaime dirba 50 vokiečių bavariečių, kurių nei vienas nemoka nei rašyti, nei skaityti. Tai tau pagirti vokiečiai, kad iš 50 nei vieno nėra mokančio skaityti.

V. Klinga

Iš ten einančių laikraščių, nors juose labai mažai terašoma apie sunkų mūsų tautiečių padėjimą, ir šiaip užklystančių retkarėiais laišku, vis tik galima šis tas apie Lietuvą sužinoti.

Maistas ten dar nekontroliuojamas, duonos kortelės įvestos tik didmiesčiuose: Kaune, Vilniuje, Suvalkuose ir Gardine. Darbininkų Lietuvoje yra užtekstinai, nes liko daug jaunimo. Žibalo visai nėra, kaimuose vartojama balanos, miestai ir miesteliai apšviesti elektriškai. Visuose

visos tokios, — visos neturi laiko!... — kalbėjo Smias, perkirdamas dėdei kalbą.

— Draugai, sudie! — sušuko Julius valandėlę patylėjęs. — Aš išvažiuoju, nes man gėda čionai gyventi... Vaziuosiu ten, kur niekas mane nepažįsta, kur niekas neklaus: „kur tavo Mariutė? Man jos nereikia. — Aš galiu gyventi ir be jos, man nereikia nei jokios!... Sudie, draugai. O jūs mergelės-moterėlės!... Oi tu Mariute, Mariute!...

Bambėdamas Julius, matyt užpykęs ant moterų, greitai nužingsniavo į stotį.

Ir taip, mūsų Mariutė ko troško, tas jai ir pavyko... Bet Julius! — Na, tiek to su Julium, bile Mariutė savo „atsiekė!...

P. Sakat.

KAS NESKAITO—TAS TAMSUS.

Visi pasaulio geresni žmonės tikrai delto apšviesti ir moka gyventi, ir daug žino, kad jie skaito įvairias knygas ir laikraščius.

Moksliausių straipsnių ir sveikų žinių daugiausia telpa *Vienybė Lietuvninkų*.

Užsisakyk!

Didžiausia Knygų Krautuvė — tai

„*Vienybė Lietuvninkų*“

120 Grand Street, Brooklyn, New York.

miestuose ir miesteliuose įvesti telefonai ir telegrafai. Muilo ir cukraus taip pat beveik nėra; vartojamas visur sacharinas. „Dabartis“ savo 71 numeryje iš rugpjūčio 13 d. plačiai nurodo, kaip reikia vartoti sacharinas. Ta pati „Dabartis“ pataria, kaip reikia vartoti baltasis molis (slynas) vietoje muilo.

Vokiečių mokytojų seminarija Suvalkuose. — „Grodnoer Zeitung“ praneša, kad š. m. rugp. 21 d. atidaryta pirma vokiečių mokytojų seminarija Suvalkuose. Lig šiam laikui buvo tik 3 mėn. pedagogijos kursai.

„Dabartis“ rugpjūčio praneša, kad Gardine šventadienyje rug. 20 d. iškilmingai atidaryta šv. Zofijos katedra prie biržos plečiaus. Dabar ten laikysią pamaldas katalikams kareiviams. Tą katedrą buvo pasisavinę rusai. Dabar ji pavesta vėl tiems, kieno buvo pirma.

Liaudies mokykla Svenčionyse.

„Dabartis“ praneša, kad jau nuo gegužės mėnesio Svenčionyse veikia liaudies mokykla. Ten moko visokio tikėjimo vaikus. Jie padalinti klasėmis. Dabar tą mokyklą lanko jau 660 vaikų. Vaikų skaičiui padidėjus, mokykloje pritruko vietos, todėl dabar ruošia dar kitus namus.

Geležinės kapeikos. — Spalių mėn. d. vyriausiojo rytų vado nuo

vada, pritrukus smulkių pinigų, išleido pirmąsias geležines kapeikas. Iš viso išleista už 1 milijoną rublių 1, 2 ir 3-kapeikių pinigų. Jie yra tokio pat didumo, kaip ir tos pačios vertybės rusų pinigai. Vienoje jų pusėje kryžius. Parašyta ant pinigų rusiuku raštu ir padėtas skaitmuo 1916. Antroje pusėje parašyta: „Gebiet des Oberbefehlshabers Ost.“ Šitie pinigai visuomet galima vartoti vyriausybės rublio kursu, mokant viešoms ir šiaip žmonėms. Dabar gi rublio

kursas apskelbtas 1 rub. — 1.90 mar. Kokia vertybė naujų pinigų, bus visur išskambinti mainomis, ji grašai. Taip dabar 3 kapeikos — 5 pfen., arba 6 k. — 10 pfen.

Veiveriuose atidaryta mokykla

— Nuo gruodžio 10 d. Veiveriuose yra atidaryta mokykla. Mokiama vokiečių kalbos, skaitliuoti, krašto istorijos, gamtos istorijos ir giedoti. Lietuviškai mokina vienas buvusių seminarijos kandidatas. Mokyklą lanko iš viso 135 vaikai, jų tarpe 109 lietuviai, berniukai ir mergaitės.

Vyresnybės įsakymai. — Reikia atiduoti dalį derliaus. Kauno miesto viršininkas paskelbė, kad kiekvienos Kauno apskrities gyventojas nuo kiekvienos apšėtos lauko dešimtinės pristatytų į miesto valdybos skyrių: 20 centnerių bulvių, 4 centnerius rugių, 4 centn. kviečių, 2 centn. avių, 4 centn. miežių. Kas yra nuvalęs mažiau, kaip dešimtinę, tas turi atiduoti atatinamą dalį. Statyti reikia trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais, prieš pietus nuo 8 iki 11 val. Užmoka čia pat. Pristatyti reikia vėliausiai lig 1916 m. lapkričio 1 d. Paskui nuo dešimtinės reikės atiduoti 12 centnerių šieno, 8 centnerių šiaudų. Žinių, kiek kas privalo, turi pristatyti ukio skyrių valdininkams, arba Kauno miesto prekybos skyriui. Kas nepristatys, kaip yra įsakyta, iš to, įsakymo žodžiais, derliaus naudą atims be užmokescnio ir dar paskirs pinigų baumės ligi 3,000 markių arba kalėjimo lig 6 mėnesių. Ne tik Lietuvoje laukininkai privalo atiduoti javus vyresnybei už paskirtas kainas, bet ir visoje Vokietijoje. Vyriausybė paskui dalina javus lygiai visiems kraštams.

Lietuvos ateitis. — „Kownoei Zeitung“ spalių 5 d., pranešdama apie Lenkijos manifestą, rašo, kad manifestas liečias tik Lenkiją. Lietuvos klausimo, kuri buvo po rusų valdžia, šis manifestas nepaliečias delto, kad apie Lietuvą busi kalbama vėliau. To liau rašoma tame pačiame straipsnyje: „Jau tas faktas, kad Lietuvoje įvesta visai kita tvarka, rodo, kad Vokietijos noras yra pasilikti sau Lietuvą ir ją valdyti. Mūsų (vokiečių) noras ir tikslas yra laisvas visų mažųjų tautų išsivystymas ir plėtojimas. Šis straipsnis buvo atspausdintas vokiečių officioze „Berliner Tageblatt“ ir kituose vokiečių laikraščiuose.

Gardino versmė. — „Dabartis“

rašo, kad Gardine atradę anglių rugšties versmę. Palei Nemuną radę vieną versmę, kurios vandenyje esą .08 procento anglių rugštinės geležies. Šitos versmės vanduo turis 8 laipsnius šilumos ir iš 40 metrų gilmės ištrykštą iki 4 metrų augščio nuo žemės paviršiaus. Rugpjūčio mėn. 31 d. ir rugsėjo 1 d. gydytojai ir drogistai darę šio vandens bándymus. Naujasai gydomas vanduo busias pardavinėjamas vardu „Gardino versmė“. Vienam buteliui to vandens mokėsią 15 pfenigių.

Gardino katedrą atidavė katalikams. — „Dabartis“ rugpjūčio 30 d. praneša, kad Gardine šventadienyje rugp. 20 d. iškilmingai atidaryta šv. Zofijos katedra prie biržos plečiaus. Dabar ten laikysią pamaldas katalikams kareiviams. Tą katedrą buvo pasisavinę rusai. Dabar ji pavesta vėl tiems, kieno buvo pirma.

Duonos dalinimo sutvarkymas

Vilniuje. — Vilniaus miesto vir

šininkas paskelbė gyventojams

kad nuo rugsėjo 1 d. duonženklius teduosią tiktai parodant vyr.

ryt. vado pasą. J. Aukštuolis.

(„Liet. Balsas.“)

nis pavojus, nei kokiai kitai tautai, nes: a) ji yra pačiame karės lauko viduryje ir už ją varžosi galingesnieji, b) Lietuvos, kaip politikinės vienatos ateitim rupinasi tik viena lietuvių tauta (jos branduolis), kiti gi Lietuvos piliėčiai, ne lietuviai savo interesus yra spriami jos likimą rišti su kaimynų likimu, c) Lietuva dar nėra gavusi tarptautiniame balsų chore pilietišku teisių pripažinimo.

4) Del išrodytu p. 3 priezasėjų reikalavimas Lietuvai politikinės geresnės tvarkos turi buti stipriu balsu išartas; nutarė: pripažinti, kad lietuvių tautai butinai reikalinga veikti bendromis visų srovių sujungtomis jėgomis, idant išreikalavus savo šaliai politikinę savystovybę. —

(„Ryg. Garsas.“)

MUSŲ PABĖGELIAI

Revelyje ir jo apielinkėj gyvena dabar tukstantis ir kelis šimtai lietuvių. Didesnė dalis iš jų pabėgėliai iš Liepojaus, Mintaujos ir įvairių Lietuvos kampų, bet nemažai tarp jų yra ir tokių, kurie Revelyje jau gyvena nuo keleto arba net keliolikos metų. Nėsant Revelyje kunigo mokančio lietuvių kalbos ir taipgi neatsiradus šiaip jau inteligentui, norinčiam pasidarbuoti savo tautiečių labui, Revelio lietuviai ilgai gyveno vienas-kitą nepažindami. Dar šių metų pradžioje jie atsirado tokiame padėjime. Bet dabar, malonu čia atsiminti, kad ir Revelio lietuviai pradeda gyventi ir kad savo tautiškame susipratime net jau yra padarę didelį žingsnį pirmyn. Nuo kovos mėnesio Revelyje pasekinčiai darbuojasi Lietuvos Centro Komiteto skyrius, kurio didžiausius nuopelnas yra užlaikymas vaikams prieglaudos su mokykla. Prieglaudoje telpa 90 vaikų, o mokyklas lanko 111. Mokytojais yra pp. Oškinis ir Kublinskas, o prieglaudos vedėja p. Paskevičaitė. Prieglauda nėra taip turtinagai intaisyta, kaip man teko matyti nekurias „Šiaurės Pagalbos“ prieglaudas, bet yra užlaikoma švariai ir nuo vaikelių veidelių matyti, kad jie jaučiasi laimingi į ją pakliuvę. Viešame gyvenime pasirodyti Revelio lietuviai taipgi yra pasidarę drąsesniais. Nekalbant jau apie tai, kad bažnyčioje kožna šventa diena skamba lietuviškoms giesmėms, Revelio lietuviai yra pasirodę svetimtaučiams ir mieste, suruošdami porą vakarėlių. Greitai žada užimęsti Revelyje ir lietuvių „Šiaurės Draugija“, įstatai jau gavė, dar reikia tiktai juos užtvirtinti. Pirmutinis nuopelnas, kad Revelio lietuviai pradeda kilti ir susiprasti, išpuola p. Narkevičiui, vietos vargonininkui. Jis yra ašis, apie kurią sukasi Revelio gyvenimas. Nemažai taipgi pasidaravo Revelio lietuvių prieglaudos, praleisdamas Revelyje Kalėdas, Velykas ir vasaros mėnesius. Neužvydžiamas padėjimas Revelyje tepasilieka latvių katalikų, kurių yra nemažiau lietuvių. Kunigui lankant Revelį, tiktai kelis kartus į metus, sunku jiems ką padėti, jeigu ant vietos nėra nei vieno inteligentų darbininko. Užtat butinai Revelyje yra reikalingas kunigas, kuris gerai mokėtų kaip lietuvių, taip ir latvių kalbas.

Darbo Revelyje nestoka. Uždarbiai taipgi neblogi po 3-5 rub į dieną, o moteris po 2-3 rub., tiktai brangenybė neišpasakya ir čionai. Ypatingai sunku su gyvenimais. Kun. E. Stukelis.

Rezoliucija. — Maskvos Lietuvių kolonija, susidedanti iš įvairių srovių žmonių, apsvarsčiusi bendrą Lietuvos dabartinę situaciją ir turėdama omenyje, kad:

1) Šios didžiausios istorijoje karės ir laukiamo paskui jos didelio politikinio perversmo momente grėsia didelis pavojus toms tautoms (šalims), kurios tame kare dalyvauja;

2) Stipresnės tautos, kaip štai: Vokietija, Francuzija, Anglija ir kitos, tikresniam apsigynimui nuo to pavojaus, pametusius naminius ginčus, sujungė visas jėgas vienam tikslui;

3) Lietuviams, priverstiems dalyvauti šioje karėje, grėsia dides-

niai pavojus, nei kokiai kitai tautai, nes: a) ji yra pačiame karės lauko viduryje ir už ją varžosi galingesnieji, b) Lietuvos, kaip politikinės vienatos ateitim rupinasi tik viena lietuvių tauta (jos branduolis), kiti gi Lietuvos piliėčiai, ne lietuviai savo interesus yra spriami jos likimą rišti su kaimynų likimu, c) Lietuva dar nėra gavusi tarptautiniame balsų chore pilietišku teisių pripažinimo.

4) Del išrodytu p. 3 priezasėjų reikalavimas Lietuvai politikinės geresnės tvarkos turi buti stipriu balsu išartas; nutarė: pripažinti, kad lietuvių tautai butinai reikalinga veikti bendromis visų srovių sujungtomis jėgomis, idant išreikalavus savo šaliai politikinę savystovybę. —

(„Ryg. Garsas.“)

Korespondencijos.

NEWARK, N. J.

Kovo 10 d. A. L. T. S. 19 kp.

parengė paskaitą „Patriotizmas arba Tėvynės meilė“. Gerb. M. Šalčius rodė šviesos paveikslus iš karės lauko. Paveiksiai labai žingeidūs; parodo visas baisenybes kariaujančių ir sužeistų. Paskiau skaitė apie patriotizmą ir tėvynės meilę, pilnai išdėstė, kas tai yra buti patriotu ir ką tas reiškia. Paskiau pasakė trumpą prakalbą, ragino prie meilės tėvynės, liepė buti gerais lietuviais, Lietuvos reikalus statyti ant pirmos vietos ir tt. Paskaita ir prakalba labai patiko publikai L. G. ir N. F. aukų surinkta \$12.00.

Kovo 11 d. buvo prakalbos. Kalbėjo p. T. Kralikas ir paaiškino vietos lietuvių santiečius, nupeikė nekuriuos žmones, kurie nežiuri svarbumo momento, užpuoldinėjo ant vietos veikėjų, vien tik del partijinių siekių ir gana gerai paaiškino vietinių tautiečių veikimą, davė vėjo „Darbininko“ korespondentams už ne teisingas žinias ir tt.

Paskiau kalbėjo gerb. J. O. Širvydas, kuris savo ilgoje kalboje aiškino dabartinių lietuvių veikėjų „politiką.“ pasakė, kad nekuriems kunigams visai nerupi naudai kun. Krupavičius iš Petrogrado, praleisdamas Revelyje Kalėdas, Velykas ir vasaros mėnesius. Neužvydžiamas padėjimas Revelyje tepasilieka latvių katalikų, kurių yra nemažiau lietuvių. Kunigui lankant Revelį, tiktai kelis kartus į metus, sunku jiems ką padėti, jeigu ant vietos nėra nei vieno inteligentų darbininko. Užtat butinai Revelyje yra reikalingas kunigas, kuris gerai mokėtų kaip lietuvių, taip ir latvių kalbas.

Darbo Revelyje nestoka. Uždarbiai taipgi neblogi po 3-5 rub į dieną, o moteris po 2-3 rub., tiktai brangenybė neišpasakya ir čionai. Ypatingai sunku su gyvenimais. Kun. E. Stukelis.

Rezoliucija. — Maskvos Lietuvių kolonija, susidedanti iš įvairių srovių žmonių, apsvarsčiusi bendrą Lietuvos dabartinę situaciją ir turėdama omenyje, kad:

1) Šios didžiausios istorijoje karės ir laukiamo paskui jos didelio politikinio perversmo momente grėsia didelis pavojus toms tautoms (šalims), kurios tame kare dalyvauja;

2) Stipresnės tautos, kaip štai: Vokietija, Francuzija, Anglija ir kitos, tikresniam apsigynimui nuo to pavojaus, pametusius naminius ginčus, sujungė visas jėgas vienam tikslui;

3) Lietuviams, priverstiems dalyvauti šioje karėje, grėsia dides-

niai pavojus, nei kokiai kitai tautai, nes: a) ji yra pačiame karės lauko viduryje ir už ją varžosi galingesnieji, b) Lietuvos, kaip politikinės vienatos ateitim rupinasi tik viena lietuvių tauta (jos branduolis), kiti gi Lietuvos piliėčiai, ne lietuviai savo interesus yra spriami jos likimą rišti su kaimynų likimu, c) Lietuva dar nėra gavusi tarptautiniame balsų chore pilietišku teisių pripažinimo.

4) Del išrodytu p. 3 priezasėjų reikalavimas Lietuvai politikinės geresnės tvarkos turi buti stipriu balsu išartas; nutarė: pripažinti, kad lietuvių tautai butinai reikalinga veikti bendromis visų srovių sujungtomis jėgomis, idant išreikalavus savo šaliai politikinę savystovybę. —

(„Ryg. Garsas.“)

NEWARK, N. J.

Kovo 10 d. A. L. T. S. 19 kp.

parengė paskaitą „Patriotizmas arba Tėvynės meilė“. Gerb. M. Šalčius rodė šviesos paveikslus iš karės lauko. Paveiksiai labai žingeidūs; parodo visas baisenybes kariaujančių ir sužeistų. Paskiau skaitė apie patriotizmą ir tėvynės meilę, pilnai išdėstė, kas tai yra buti patriotu ir ką tas reiškia. Paskiau pasakė trumpą prakalbą, ragino prie meilės tėvynės, liepė buti gerais lietuviais, Lietuvos reikalus statyti ant pirmos vietos ir tt. Paskaita ir prakalba labai patiko publikai L. G. ir N. F. aukų surinkta \$12.00.

Kovo 11 d. buvo prakalbos. Kalbėjo p. T. Kralikas ir paaiškino vietos lietuvių santiečius, nupeikė nekuriuos žmones, kurie nežiuri svarbumo momento, užpuoldinėjo ant vietos veikėjų, vien tik del partijinių siekių ir gana gerai paaiškino vietinių tautiečių veikimą, davė vėjo „Darbininko“ korespondentams už ne teisingas žinias ir tt.

Paskiau kalbėjo gerb. J. O. Širvydas, kuris savo ilgoje kalboje aiškino dabartinių lietuvių veikėjų „politiką.“ pasakė, kad nekuriems kunigams visai nerupi naudai kun. Krupavičius iš Petrogrado, praleisdamas Revelyje Kalėdas, Velykas ir vasaros mėnesius. Neužvydžiamas padėjimas Revelyje tepasilieka latvių katalikų, kurių yra nemažiau lietuvių. Kunigui lankant Revelį, tiktai kelis kartus į metus, sunku jiems ką padėti, jeigu ant vietos nėra nei vieno inteligentų darbininko. Užtat butinai Revelyje yra reikalingas kunigas, kuris gerai mokėtų kaip lietuvių, taip ir latvių kalbas.

Darbo Revelyje nestoka. Uždarbiai taipgi neblogi po 3-5 rub į dieną, o moteris po 2-3 rub., tiktai brangenybė neišpasakya ir čionai. Ypatingai sunku su gyvenimais. Kun. E. Stukelis.

Rezoliucija. — Maskvos Lietuvių kolonija, susidedanti iš įvairių srovių žmonių, apsvarsčiusi bendrą Lietuvos dabartinę situaciją ir turėdama omenyje, kad:

1) Šios didžiausios istorijoje karės ir laukiamo paskui jos didelio politikinio perversmo momente grėsia didelis pavojus toms tautoms (šalims), kurios tame kare dalyvauja;

2) Stipresnės tautos, kaip štai: Vokietija, Francuzija, Anglija ir kitos, tikresniam apsigynimui nuo to pavojaus, pametusius naminius ginčus, sujungė visas jėgas vienam tikslui;

3) Lietuviams, priverstiems dalyvauti šioje karėje, grėsia dides-

niai pavojus, nei kokiai kitai tautai, nes: a) ji yra pačiame karės lauko viduryje ir už ją varžosi galingesnieji, b) Lietuvos, kaip politikinės vienatos ateitim rupinasi tik viena lietuvių tauta (jos branduolis), kiti gi Lietuvos piliėčiai, ne lietuviai savo interesus yra spriami jos likimą rišti su kaimynų likimu, c) Lietuva dar nėra gavusi tarptautiniame balsų chore pilietišku teisių pripažinimo.

4) Del išrodytu p. 3 priezasėjų reikalavimas Lietuvai politikinės geresnės tvarkos turi buti stipriu balsu išartas; nutarė: pripažinti, kad lietuvių tautai butinai reikalinga veikti bendromis visų srovių sujungtomis jėgomis, idant išreikalavus savo šaliai politikinę savystovybę. —

(„Ryg. Garsas.“)

NEWARK, N. J.

Kovo 10 d. A. L. T. S. 19 kp.

parengė paskaitą „Patriotizmas arba Tėvynės meilė“. Gerb. M. Šalčius rodė šviesos paveikslus iš karės lauko. Paveiksiai labai žingeidūs; parodo visas baisenybes kariaujančių ir sužeistų. Paskiau skaitė apie patriotizmą ir tėvynės meilę, pilnai išdėstė, kas tai yra buti patriotu ir ką tas reiškia. Paskiau pasakė trumpą prakalbą, ragino prie meilės tėvynės, liepė buti gerais lietuviais, Lietuvos reikalus statyti ant pirmos vietos ir tt. Paskaita ir prakalba labai patiko publikai L. G. ir N. F. aukų surinkta \$12.00.

Kovo 11 d. buvo prakalbos. Kalbėjo p. T. Kralikas ir paaiškino vietos lietuvių santiečius, nupeikė nekuriuos žmones, kurie nežiuri svarbumo momento, užpuoldinėjo ant vietos veikėjų, vien tik del partijinių siekių ir gana gerai paaiškino vietinių tautiečių veikimą, davė vėjo „Darbininko“ korespondentams už ne teisingas žinias ir tt.

Paskiau kalbėjo gerb. J. O. Širvydas, kuris savo ilgoje kalboje aiškino dabartinių lietuvių veikėjų „politiką.“ pasakė, kad nekuriems kunigams visai nerupi naudai kun. Krupavičius iš Petrogrado, praleisdamas Revelyje Kalėdas, Velykas ir vasaros mėnesius. Neužvydžiamas padėjimas Revelyje tepasilieka latvių katalikų, kurių yra nemažiau lietuvių. Kunigui lankant Revelį, tiktai kelis kartus į metus, sunku jiems ką padėti, jeigu ant vietos nėra nei vieno inteligentų darbininko. Užtat butinai Revelyje yra reikalingas kunigas, kuris gerai mokėtų kaip lietuvių, taip ir latvių kalbas.

Darbo Revelyje nestoka. Uždarbiai taipgi neblogi po 3-5 rub į dieną, o moteris po 2-3 rub., tiktai brangenybė neišpasakya ir čionai. Ypatingai sunku su gyvenimais. Kun. E. Stukelis.

Rezoliucija. — Maskvos Lietuvių kolonija, susidedanti iš įvairių srovių žmonių, apsvarsčiusi bendrą Lietuvos dabartinę situaciją ir turėdama omenyje, kad:

1) Šios didžiausios istorijoje karės ir laukiamo paskui jos didelio politikinio perversmo momente grėsia didelis pavojus toms tautoms (šalims), kurios tame kare dalyvauja;

2) Stipresnės tautos, kaip štai: Vokietija, Francuzija, Anglija ir kitos, tikresniam apsigynimui nuo to pavojaus, pametusius naminius ginčus, sujungė visas jėgas vienam tikslui;

3) Lietuviams, priverstiems dalyvauti šioje karėje, grėsia dides-

niai pavojus, nei kokiai kitai tautai, nes: a) ji yra pačiame karės lauko viduryje ir už ją varžosi galingesnieji, b) Lietuvos, kaip politikinės vienatos ateitim rupinasi tik viena lietuvių tauta (jos branduolis), kiti gi Lietuvos piliė

NEWARK, N. J.

Vasario 3 d. Lietuvių Jaunomenės Kat. Politiškas Klubas buvo parengęs kaukių (maskaradinį) balių su dovanomis. Vakarais nusisekė gerai ir klubas turės pelno. Bet komitetas, kuris buvo išrinktas paskirti maskaradninkams dovanas, neteisingai paskyrė. L. T. K. P. Klubas laikytame mėn. susirinkime išnešė viešą papeikimą dovanų skyrimo komitetui ir pranešam visuomeni dalyvavusiai ant to vakaro, jogei ateityje pasistengsime tokias klaidas pašalinti. Bet šį sykį malonėsite atleisti už įvykusių klaidą. L. T. K. P. Klubas raštininkas — P. Bečis

ELIZABETH, N. J.

Čia yra į 20 visokių draugijų. Kalbėsiu tik apie lietuvių Building ir Loan Association bendrovę (skolinimo ir statymo bendrovė). Ta draugija duoda progą mokant į mėnesį \$1.00 nuo kiekvieno šimto, pasinaudoti kiekvienam ingyti savo nuosavybę, ko taupindami į bankas niekad negalima atsiekti. Broliai socialistai tą draugiją persistato sau kaip kokią išnaudotojų draugiją ir bando ją kenkti, dar kiti išmislijo, kad tai tik suktumai. Turiu pasakyti, kad čia viskas gerai tvarkoma, išdinininkas po kaucija 500 dolarių, tai ne reikia bijotis.

Dabar vėl leidžiamos kalbos, kad kils karė, viskas bus išnaukinta, išgriauta, tai tuomi tik skriauda daroma ne kam kitam, kaip žmonėms. Bankierius.

AMSTERDAM, N. Y.

Tulas Šelpėjas atsako į mano korespondenciją tilpusią „V. L.“ No. 9. Jis sako, kad katalikai atsiekė nuo C. K., taigi amsterdamiečiai katalikai atsiekė ir girdi nutarė darbuotis prie savo T. Fondo. Ot, čion ir yra siauras partiviškumas, nes nežiurima nei kas mokės, by tik laikytis savo. Toliaus sako, kad „laisvamanių“ vadina Simanavičių partivišku žmogum, tas ir yra taip, juk sulyg darbų sprendžiama. Jis sako, kad buvo slaptu balsavimu nutarta aukas siųsti per Taut. Fondą, bet juk tas neteisingai parašyta, juk visi žino kaip buvo ginčytasi ir kaip nutarta, o nutarta juk buvo siųsti bepartiviai tiesiog. Aš visai niekam nekeršinu, bet sakau tą, kas buvo. Jei jau kas teisybę sako, tą vadinat kerštu, tai kurgi tuomet teisybė. Vienas aišku, kad kol ne buvo čionai p. Šelpėjo, tai viskas buvo gerai, o dabar jau negerai. Galėčiau viską juk išrodyti smulkiausiai, bet kas iš to.

Vienybės Paukštėlis.

BINGHAMTON, N. Y.

Kovo 11 d. tapo surengtos prakalbos ponui Liutkauskui iš Brooklyn. Žmonių klausėsi į 300. Pirmiausiai kalbėjo apie bėgančius reikalus. Kalbėjo gana žingėdžiškai. Antroje temoje kalbėjo apie kooperacijas. Socialistams prakalba irgi patiko. Po prakalbų buvo paklausimai. Užklausuose buvo jieskoma kokių tai priekabių ir kalbėtojo įžeidimo, bet kalbėtojas viską gabiai atsakė. Socialistas J. Bučinskas daug juoko pridarė, mat buvo išsigėjęs ir vis kabinėjosi. Ką jis norėjo atsiekti — nežinia. Bet Liutkauskas nepaisė į tai. Tvarkos prižiūrėtojas norėjo trukšmadarį pašalinti lauk, bet tuoj mūsų socialistai puolėsi su kumščiomis užstoti trukšmadarį. Tvarkos vedėjas davė valią, nes bijojo, kad nekiltų tikra muštynė.

Reikia pasakyti, kad mūsų miesto socialistai pripratę prie truk-

šmo. Jei nesocialistai rengia prakalbas, tai jie jau nenusėdės ramiai. Nesenai socialistai turėjo su-
ngę savo prakalbas p. Stilsonui ir jie net ant savo prakalbų padarė tokį trukšmą, kad prakalbų pirmininkas negalėjo apmalšyti. O, kaip jie trukdo civilizuo-
tųjų žmonių veikimui.

C. J. Vaičiūnas.

PHILADELPHIA, PA.

Mūsų tautiečiai subruzdavo veikti visuomenės naudai. Dar turbut niekuomet taip nebuvo subruzdę, kaip dabar, yt rengtųsi prie kokio tai didelio „ofensivo.“ — Lietuvių Taut. Sandara veikia; veikia taipgi Vyturėlio draugijėlė. Vyturiukų, nors tai mažų vaikūčių draugijėlė, bet priešakyje su savo mokytojumi ne tik patįs veikia, bet ir suaugusiems pagelbsti. Jie turi savo vakarinę mokyklą, kurioje jie mokinasi savo prigimtos kalbos, Lietuvos istorijos ir deklamacijų. Taipgi jie yra nutarę parengti prakalbas ir statyti kokią veikalą scenoje.

Liet. Taut. Sandara smarkiai pradeda veikti. 24-25 dd. kovo rengia net dvi paskaitas; pirmas skaitys gerb. Dr. E. G. Klimas temoje apie alkoholizmą. Gerb. M. Šalčius iš New Yorko skaitys net dvejose temose, pirma — Lietuvos geografija, antra — Lietuvos istorija. Butų labai malonu, kad kuodaugiausiai publikos atsilankytų, nes tai bus svarbiausios paskaitos negu kuomet buvo Philadelphiaje.

Taipgi bus dainos ir deklamacijos. O įžanga tik 25c. per abu vakarus. Nepamirškite! Kaslink „Dainos“ tai nelabai kaip. Turėjome gana gabų mokytoją gerai žinomą philadelphiečiams muzikantą p. Jurėkunį. Bet štai kas-žin-kas mūsų choristams atėjo į galvas, atstatė gerą, o pasisamdė kokią tai niekam nežinomą „zakristijoną“. Ištiesų yra gėda progresiviškai „Dainos“ draugijai susidėti su kokiais ten nežinomais. Tas gali daug ką užkenkti „Dainos“ veikimui.

Alf. V. Borysas.

NEW HAVEN, CONN.

Čionai yra susiorganizavusi Tautos Namų Bendrovė, kuri tau tiskųjų draugijų vadovaujama, rengiasi statyti New Havenė didelį visuomenišką namą, kuriame bus įvairi visuomeniška prieiga: teatrui salė, susirinkimams ruma, knygynas su skaitykla ir tam panašios kultūriškos įstaigos. Kovo 18 d. minėtoji bendrovė buvo parengusi agitavusių prakalbas, kurios atsituvo nuo 2 val. po pietų, Germania Hall svetainėje. Kalbėtoju buvo p. J. O. Širvydas, žinomas visuomenės veikėjas, iš Brooklyn, N. Y. Susirinkimą vedė p. M. Vokietaitis, kuriam keletu žodžių pratarus į publiką ir paaiškinus prakalbų tikslą, užėmė vietą p. Širvydas. Jisai kalbėjo dviem atvejais. Pirmiausiai gana platokoje kalboje apipiešė klausytojams, kokią didelę reikšmę lietuvių kulturoje reiškia Tautos Namai arba Liaudies Namai. Privedė pavyzdžius nuo dailiai užsilaikančių pas lietuvių Tautos namų, k. v. Philadelphiajos „Muzikališkos Svetainės“ ir kitų. Privedė pavyzdžius tokių-pat namų esančių ir pas kitas tautas, pav. pos finų Brooklyn, N. Y. Kuomet lietuviai pasave tokius namus pasistato, tai jie gali nuolat rengti savo teatrus, koncertus, prakalbas, paskaitas, balius ir kitus įvairių-įvairiausių susirinkimus. Per tą gimsta patogumas organizuoties teatrums, chorams, įvairioms draugijoms, ir visi žmonės, bendrai

dalyvaudami, labiau sueina į draugiškumą, pasidalina vieni su kitais naujomis žiniomis, tveria naujus sumanymus, ir per tą kyla abelnas žmonių apšvietimas ir savo buvio pagerinimas.

Kalbėtojas nurodė dar vieną galimą dalyką, butent užvedimą savo krutomųjų paveikslų, taipgi bendros pasismogėjimo salės, paveizdan Europoje (ypač pas vokiečius) esančių viešnamių, kur abiejų lyčių, seni ir jauni, su eina pasižiūrėti paveikslų arba pasiklausyti muzikantų, solistų, deklamatorių ir visokių amatorių; susėdę apie stalus smogėjasi kokiais atsišviežinimais, šnekučinojasi ir turi progą dailiai praleisti su savo šeimynomis laiką bei atsilsėti nuo sunkaus darbo. Be to viso, ką Taut. Namai reiškia kulturoje, jie podraug yra ne bloga biznio propozicija, ir visiems šerinininkams nuo inplaukimų neša labai gerą ir teisingą pelną. Ką jau besakyti apie tai, kaip jie duoda progą auklėti savo tarpe broliškumą ir demokratiškumą.

Antru atveju p. Širvydas pakalbėjo apie mūsų politiškus reikalus. Trumpai peržvelgęs dabar praėjusią Rusijoje revoliuciją ir įvykusias tenai milžiniškas permainas, — butent atsakymą eary Romanovų dynastijos nuo sosto ir sykiu nupuolimą despotizmo valdžios, — kalbėtojas nurodė, kad ir mūsų tėvynei Lietuvai atsidaro neapmatuotos progos ingyti liuosybę. Tik mums reikia nesnausti. Todėl p. Širvydas karštai prikvietė New Haveno lietuviams, — visų „srovių“ lietuvių veikėjams susitarti ir greitai laiku sušaukti didelius viešus susirinkimus, kuriuose, apkalbėjus momento svarbą, išnešti tam tikrus nutarimus, bei pasiųsti telegramus kaip naujai demokratiškai Rusijos valdžiai, taip nuolat „bombarduoti“ mūsų atstovus Dumoje, ypač p. Yčą, su reikalavimais, kad Rusija veikia apie Lietuvos liuosybę išsireikštų.

Kalbos publikai labai patiko. Žmonių buvo vidutiniškas būrelis.

narių susirinkimas. Svarstyta įvairūs reikalai.

Kovo 11 d. Medžio išdirbystės unija surengė prakalbas, kalbėjo anglas ir lenkas. Publikos buvo 260 ypatų. Lietuviškai kalbėjo Bagočius.

Tą pat dieną buvo TMD. kp. susirinkimas. Susirinko 26 nariai. Išrinko valdybą.

Kovo 12 d. apie pusantro šimto moterų ir merginų turėjo susirinkimą — tai darbininkės išpynimo rakandų. Svarstė alų klau simą. Jos tikisi laimėti.

Petrukas.

CAMBRIDGE, MASS.

Šiame mieste jau trečias mėnuo, kaip egzistuoja neprigulmin ga parapija, po vardu šv. Juozapo. Joje kunigauja kun. J. J. Strazdas, visai dar jaunas vyrukas. Man teko daug kartų girdėti pasakojant, kad neprigulmingi kunigai, tai yra labai darbštūs ir energiški, bet dabar tenka man pačiam matyti jų darbštumą ir energiškumą, žodžiu sakant, visai niekuom nesiskiriuo paprastų kunigų, tik, ačiu Dievui, kad laikraščiu ir knygu ne keikia. Žmonių į bažnyčią lankosi pusėtinai, tik kad labai prasta bažnyčia. Daug yra tokių žmonių, kurie labai keistai mano, buk tą parapijėlę suorganizavo tautininkai. Iš pradžių juk buvo taip, kad net kalbėtojus parsikviesdavo, kurie savo prakalbos pašvėsdavo daug laiko keikimui tautininkų, kad buk tai „mūsų tautiečiai nieko nežino, kaip tik neprigulmingas parapijas tvirti arba naujus tikėjimus organizuoti.“ Tik vargšai negalėjo pasakyti, kur tautininkai yra suorganizavę neprigulmingą parapiją ir padirbo naują tikėjimą. Bet dabar ir jie patįs pamatė, kad ne tautininkai organizuoja panašias parapijas, bet patįs katalikai, nes tautininkai neužiima panašiais dalykais.

Birutės gėlė.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Kovo 15 d. lietuvių salėj kun. Žilinskas rodė nejudomus paveikslus iš lietuvių tremtinių gyvenimo. Tas pats kun. Žilinskas sakė ir prakalbą apie Lietuvos vargus. Jis papeikė tai, kad amerikiečiai lietuviai ne tik kad mairšo savo partijų politiką su aukų rinkimu, bet ir tai, kad vieni kitų fondus niekina. Kalbėtojas laiko tik tą pusę, kuri renka aukas alkaniams.

Publikos buvo pilna salė ir matyt, kad prakalba visus patenkino, nes aukų surinkta į \$70.00 suvirš.

Reikia pasakyti ir tai, kad tai pirmu sykiu toje salėj kunigo prakalbos klausyti tiek žmonių atėjo. Mat, girdėjo porą jo pamokslų, tai tuoj žmonės ir atskiria „pelus nuo grūdų“. Tas parėjo, kad šią dieną „pamokslai“ apie liuciperį, peklą, bedievius ir t. p. veja žmones lauk ir iš bažnyčios ir iš salės.

Kovo 18 d. vietos klebonas kn. Matulaitis irgi pasakė „pamokslą“. Šitas pamokslas visai kitaip skambėjo, butent: „Jūs šunys, jūs šunys.“ Tai parapijonus taip išvadino. Tai labai gražiai išrodo, kuomet kunigas atsistojęs pas altorių krikštija žmones šunes vardu.

Repor.

BALTIMORE, MD.

Kovo 11 d. Draugijų konferencija buvo surengusi protesto mitingą prieš pabrangimą valgomųjų daiktų. Kalbėtojum buvo „dr.“ V. Kapsukas, kuris kalbėjo dvejūose atvejuose. Pirmu kartu kalbėjo apie maisto pabrangimą nurodinėjo, kad tas viskas yra delei kapitalistų godumo ir kad geriau galėtų pasipelnyti.

Toliaus nurodinėjo, kad mes darbininkai turime reikalauoti iš valdžios, kad valdžia pasirupintų įsteigti savo skerdyklas, sankrovos ir kad darbininkams parduvinėtų savo kainą, tai yra be uždarbio. Ant galo buvo išnešta protesto rezoliucija, kurioje reikalaujama, kad būtų uždrausta išvežti maistą į Europą ir visa eilė kitų reikalavimų. Po protestu pasirašė sekančios draugijos: L. S. S. 14 kp., L. D. L. D., Mot. prog. susivienijimo 8-ta kuopa, A. C. W. of A. unija, drg. šv. Jurgio kareivio, drg. šv. Kazimiero Kar. ir D. L. K. Mindaugio drg. Šiuomi sykiu Kapsukas kalbėjo gana gerai, nekludė nei vienos srovės ir nekėlė socializmą ir padanges. Žodžiu sakant, kalbėjo į visuomenę kaipo tikras visuomenės vadovas. Po pirmai Kapsuko prakalba buvo renkamos aukos Philadelphiajos cukraus darbininkų streikieriams. Kiek aukų surinkta, neteko sužinoti, nes delei kitų reikalų turėdavo aplėisti svetainę. Taippat negirdėjau nei ką kalbėjo drg. V. Kapsukas antroje dalyje savo prakalbos.

Kovo 13 d. A. L. T. S. 5-tos kuopos buvo laikytas susirinkimas. Į susirinkimą labai mažai narių teatsilankė ir tame buvo dvi priežastys. Viena tai, kad susirinkimas buvo perkeltas į kitą dieną, o antra — tai Talkininkų bazaras. Nežiurint, kad mažai tesusirinko narių, vienok buvo daug dalykų apkalbėta ir nutarta po Velykų surengti prakalbas ir teatrą. Už kalbėtoją nutarta pakviesti gerb. R. Karužą, buvusį A. L. T. S. pirmininką. Toliau buvo kalbėta apie L. N. F. vietinių skyrių ir kikiu budu būtų galima padidinti narių skaitlių. Raštininkas pranešė, kad jau yra 20 narių 3 iš jų yra pasižadėję sumokėti po \$10.00, o kiti tai pagal savo išgalę. Tame susirinkime įstojė į L. N. F. Amerikos Lietuvių Balandžių Draugija įmo kėdama \$10.00, tai yra pirmą draugiją Baltimorės mieste, kuri įstojė į L. N. F. ir tuomi davė gerą pavyzdį ir kitoms draugijoms, kurios yra gana gerai pasiturinčios. Butų labai malonu, kad ir kitos draugijos paimtų tą pavyzdį nuo Am. liet. Bal. D-jos, įstodamos į Liet. Neprig. Fondo vietinį skyrių.

Katra bus antra?

P. J—as.

P. S. Pereitoj korespondencijoje minėjau SLA. chorą, turi būti Amer. Atletų choras.

GRAND RAPIDS, MICH.

Čion atsituvo baisi katastrofa. Susidūrė dvi priešingos pusės, iš visenos pusės „kun.“ Mockus, o iš kitos vyčiai. Vyčiai po vadovystę p. Račkaus apskelbė mirtiną karę Moekui ir pradėjo tranšėjus bombarduoti, tik vietoje kulku, vartojo žalius kiaušinius. Bet pasipynė neutrališkos šalies korespondentės ir pataikė kiaušiniu į neutrališką žmogų. Korespondentas užsigavo ir kreipėsi prie neutrališko miesto teisėjo, reikalaujamas priteisti atlyginimą net 500 dolarių už karės nuostolius.

Pilypas iš kanapių.

LEWISTON, ME.

Mirė du jauni lietuviai. — Kovo 10 dieną mirė Stanislovas Petkus, 29 metų amžiaus išsirgęs ilgą laiką džiovos liga. Velionis, matydamas, kad jau silpnas ir manydamas dar pagyti išvažiavo gydyties į Fairfield Maine Sanatorium kur pabuvęs trumpą laiką ir mirė 10 kovo. Jo kunas likosi pervežtas į šv. Baltramiejaus dr-tės svetainę, prie kurios jis prigulėjo. Draugystės nariai tuojaus papuošė svetainę. Pane-

dėlyje 11 dieną kovo vakare dr-tės nariai suėjo į svetainę palaidoti savo mirusį draugą. Žmonių priėjo pilna svetainė, kad nei statiems vietos nebuvo. Velionis paliko du broliu Amerikoje.

Taippat 11 d. kovo mirė Longinas Samolis 28 metų. Samolis prigulėjo prie D. L. K. Gedemino draugijos ir prie Lietuvių Kooperatiškos Ko., kurios jis pats ir gaspadorium buvo. Kaip sveikas buvo, likosi išvežtas į lignonbutį, pabuvęs kelias dienas lignonbutyje, po operacijos, ir mirė. Samolis buvo darbštus ir doras vyras. Buvo visiems prieinamas ir su kiekvienu pašnekėdavo. Jų kuną buvo palaidotas 15 d. kovo su bažnytinėmis apeigomis ant arių kapinių. Abudu buvo nevedę.

Kovo 11 d. nakties laike viena moteris kas-žin ką pamislinus išgėrė potash ir norėjo nusizudyti. Namiškiai pašaukė daktarą, tas apžiūrėjęs išvežė į lignonbutį, tenais atgaivino. Ant rytojaus vyras nusisamdęs automobilių nuvažiavo ir parsivežė pačią iš lignonbutio. Moteris vyrui prižadėjo daugiau potašiaus negerti, o vyras prižadėjo pačiai, kad daugiau prie kitų „young leidžių“ nesikabinės.

Visoks.

MINNEAPOLIS IR ST. PAUL, MINN.

Šių dviejų miestų Draugijos išrinko po 3 delegatus del užmezgimo ryšių tarp savės, kaslink reikalingumo rinkti aukas nukentėjusiems nuo karės mūsų broliams ir seselėms Lietuvoje. Kovo 11 d., šių metų buvo delegatų susirinkimas. Iš visų susirinkusiųjų buvo galima matyti tvirtas pasiryžimas darbuoties rinkime aukų visais galimais būdais, apšnekėta apie visus esančius Fondus ir A. L. C. Kom. veikimo.

Nutarimai: —

1) Palaikyti ryšius tarp šių dviejų miestų del geresnio pasisekimo aukų rinkimui ir užvardyti šį komitetą viršminėtu vardu arba angliškai: „Twin City Lithuanian Relief Committee for War sufferers.“

2) Palaikyti A. L. C. kom. taigi siųsti per jį surinktas aukas ir kreipties į C. K. reikalaujant informacijų del aukų rinkimo.

3) Surengti balių del lėbo nukentėjusių nuo karės lietuvių, jei bus galima pirmą nedėdienį po Velykų, St. Paulio mieste.

4) Išgauti nuo St. Paul miesto majoro leidimą, kad galėtume au kas rinkti del lietuvių, nes ten niekas nerinko praecioj Lietuvių Dienoj.

Į valdybą ineina sekantieji: — J. Ivanauskas, pirm., J. Sabas, vice-pirm., M. J. Bieža, nutar. raštin., A. Masiokas, susin. rašt., (su C. Kom.) I. Boyakas, išdin., A. Shultis, izdo globėjas.

Taipgi, mūsų nuomone, labai geistina, kad ir kiti esantieji fondes susidūrė į vieną centralį ir dirbtų kaip lygus su lygiais. Mums rodo tik tada galėtumėte apmalšinti dabar taip smarkią išsivyravusią popierinę revoliuciją, nes jau pėmus Lietuvišką laikraštį į rankas net negera darosi.

Mūsų užsipuldinėjimas ant viens-kito, daugiausiai kliudo mums patiems bei mūsų badaujantiems broliams Lietuvoje. Bet, man rodo, jeigu mes visapusiškai apsarstytum mūsų pačių reikalus, tai nebutų skirtumo, kokioj partijoj mes priklausome. Bet visgi mes esame tikri lietuviai. Tai privalome ir darbuotis savo tautos labui, o jei aš to negaliu padaryti, tai aš gerbiu tą, kuris eina ir darbuojasi visuomenės labui ir jiesko mums sykiu laisvės.

M. J. Bieža.

Išleista kas sėdėda iš Brooklyn, N. Y.

Suvienuytose Valstijose \$2.00
 Europoje ir kitur \$3.00
 Kanadoje \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
 J. J. PAUKSTIS & CO. (Inc.)
 120-120 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
 Telephone 2427 Greenpoint.

IŠMUŠĖ VALANDA.

Dar naujų metų „V. L.“ numerijė rašėme, kad šiais 1917 metais galima laukti didžiausių perversmų Europoje. Ta valanda jau atėjo. Kilo revoliucija, griuvo caro sostas ir Rusija gali likti respublika, nors dar visaip gali būti.

Ir koks tai istorijos žaidimas. Žinome, kad buvo progresiškios Dumas, buvo revoliucijoniškos. Ši gi Duma, arba Rusijos parlamentas visų pažangesniųjų laikraščių buvo apkrikštyta juo daja, juodašimtišką Duma, tai yra tokia Duma, kurioje buvo paėmę viršų atžagareiviškiausi gaivailai. Ir vienok tokių žymių perversmų nesuruošė nei progresiškios Dumas, ne revoliucijoniškos. Istorijos vystymas tiesiog juokiasi iš žmonių.

Tas viskas parodo tikrai vieną, kad kol žmonija nepribrendusi, kol draugija nėra priaugusi prie tam tikro laipsnio, tai jokios dirbtinos revoliucijos neneša naudos, o paėmą gausias aukas. Kada gi viskas pribrendo, tuomet ir taip vadinami atžagareiviškiausi gailalai tampa revoliucijonieriais. Ir šitą perversmą Rusijoje sudarė ne revoliucijonieriškos partijos, bet ramiausi ir net atžagareiviški elementai. Čia nesvarbi pati priežastis, nebutų tos priežasties, būtų rasta kita. Svarbu tas, kad jau buvo pribrendę ir oktebristas Rodzianko tapo revoliucijonierium.

Mes lietuviai tokiu perversmu turime tikrai pasidžiaugti. Jei Lietuva po karės ir pasiliktu po Rusija, ji turėtų daugiau liuosybės, būtų lengviau jai išgauti laisvę. Ši revoliucija dar tęsiasi, dar nežinia, kokią formą gali išsiliesti, juk dar gali pasilikti carauti Michailas, brolis buvusio caro, juk dar visko gali būti. Kalbėsimė tikrai apie tai, kaip dabar yra. Faktiškai šiame momente Rusija yra respublika, bet tokia respublika, prie kurios vairo stovi demokratiški žmonės, bet dar tas nereiškia, kad mes jau turėtume laisvę. Apie Lvovą mažai nežinome, bet jis yra kairysis oktebristas. Rodzianko juk pirmiau nepripažino Rusijos dalinimo. Miliukovas prie viso jo progresiškumo irgi labai nenoriai kalbėjo apie kokias platesnes kitų tautų laisves. — Socialistas Kerenski, sulgy „Times“ pranešimo, reikalauja autonomijai Suomijai, Lenkijai, Armėnijai, bet apie Lietuvą ir Latviją neprisimena. Suprantama ir Rodzianko ir Miliukovas ir Kerenski, nori laisvių, bet tik rusams. Taigi mes, kaip lietuviai, žinoma, džiaugiamės tokiu

perversmu, bet toli gražu dar mūsų siekiniai neatsiekti. Mes tikrai tada galėtume sutikti, kuomet Lietuvai būtų suteiktos didžiausios laisvės. Dabartinė revoliucijinė valdžia pakalbėjus apie Suomijos autonomiją ir žydų laisvę, apie kitas pavergtąsias tautas nei užsiminė; jie jau jas nori rusais paskaityti. Kad taip yra, tegul mūsų žodžius patvirtina tas, kad visai neseniai prieš perversmą tas Dumas progresiškias blokas, kuris dabar revoliucijonieriais, tapo Dumoje nuo tribunolos sakė link Armenijos. Juk buvo sakę: „Mes norime Armenijos be armėnų.“ Tas aiškiai parodo apetitus. Tas parodo, kad jie ir Lietuvos nori, bet be lietuvių.

Taigi šis perversmas nors suteikia daug laisvių, bet ne suteikia laisvės liuosos vystymosi lietuviams. Bet mes visgi norime tikėti, kad jei jau kartą Rusijoje revoliucija išsiubavo, ji padarys ir daugiau. Mes geidžiame, kad visos dabar esančios tautos po Rusija taptų nepriegulmingomis ir federacijos keliu sudarytu vieną didelę ryšį. Bet iš kitos pusės vėl bausiu to, kad revoliucijoniškiausi elementai nepastatytų tų reikalavimų, prie kurių draugija dar nėra laipsniškai pribrendusi. Kas nėra pribrendęs, to neatsiekti, todėl bestatant maksimalius reikalavimus, gali ma nieko negauti, galima nustoti net ingytų laisvių, gali sugrįžti carizmas. Mes netikime į tai, kad draugija darytų šuolius, ji pasiima tikrai tą, prie ko ji priaugusi.

RUSIJOS REVOLIUCIJOS OBALSIAI VOKIETIJOJE.

Rusija dabar tik ant popieros skaito, kad jai priklauso Lietuva, ištikrųjų gi visą Lietuvą laiko užėmę vokiečiai. Todėl mums nelabai tegalima džiaugtis Rusijos laisvėmis, o reikia prisžiūrėti į Vokietiją.

Vokietija, jos laikraštija apie Rusijos revoliuciją labai mažai ir tai šaltai kalba. Rusijos revoliucija nelabai patinka Vokietijai — viena delto, kad likosi nuversta vokiečių šalininkų partija, o antra, Rusiją apėmė entuziazmas ginti savo šalį; trečia gi pačiam kazeriui parupo apie save, juk ir jo sostas gali sugriuti, kaip sugriuvo caro sostas.

Tą viską mes dazižinome iš Vokietijos kancel. Bethmann-Hollweg kalbos, kuris pasakė, kad po kare Vokietijoje bus didžiausios liuosybės, prižadėjo kalnus visokių laisvių, o juk tie žadėjimai ne iš pirmo išlaužti — tai Rusijos revoliucija privertė prie to. Vokie-

tijos valdžia žino, kad arba turi duoti laisvę, arba ji turi laukti revoliucijos. Taigi ir Vokietijoje po karės galima laukti didžiausių laisvių. Vienu žodžiu, Europoje išmušė valanda, kurioje žmonės ingys sau laisves.

Lietuviai tuom tegali pasidžiaugti, nes tas, kaip Rusija, taip ir Vokietija, daro sukabesnėmis, daugiau nusileidžiančiomis. Vėl po perversmo vokiečiai jau mažiau turi vilties ant šios karės išlaimėjimo ir labai galimas daiktas, kad Lietuvai grįžt prie Rusijos. Tam mes turime stengties, kad mes sugrįžt prie Rusijos, nebutume vergais, bet patįs savę valdonais, su Rusija galėtume risti federacijos ryšiu.

KA MES DABAR TURIME DARYTI.

Mes į tokius perversmus negalime ramiai žiūrėti. Ramumas tai reikštų mūsų, kaip tautos mirtį. Todėl kiekvienoje didesnėje kolonijoje, be jokio skirtumo šaukite masiviškus susirinkimus ir nutarkite varde tų kolonijų lietuvių pasiųsti Petrogradan telegramus, pasveikinančius su perversmu, bet kartu reikalaujančius Lietuvai laisvės. Didžiojo New Yorko veikėjai jau sutaisė telegramo tekstą, kuris skamba:

Mr. Rodzianko,

President of the Duma, Petrograd, Russia.

Congratulations on ascendancy of the people's will expressed in freedom and democracy. May independent Lithuania find friendship in the great rebirth of Russia.

Lithuanian Colony of New York City.

Kitos kolonijos turi teisę truputį keisti tekstą, bet mes neturime skirtis pamatuose. Vienas mūsų tikslas — tai nepriegulmybė. Kiti galėtų siųsti ne Rodziankai, bet ministerių pirmininkui Lvovui. Viena, ką turime daryti, tai tik judėti, nesnausti. Jei dabar praleisime progą, tai paskui jau nieko negalėsime nuveikti. Kad visi lietuviai nori Lietuvai nepriegulmybės, tai aišku, todėl nuo siuntinėjimo panašių telegramų niekas negalės atsisakinėti delei partiviškumų.

AMERIKOS KARĖ SU VOKIETIJA.

Kad Suvienuytos Valstijos apšauks karę Vokietijai, tai jau visai nėra ką abejoti. Jau faktiškai karę yra prasidėjęs, jau Suv. Valstijų laivynas siunčiamas šaudyti vokiečių submarinus.

Lietuviai! Prasidėjus kare, bukite atsargesi, kad nebutų kokių nesmagumų. Juk karė, tai ne žaislė. Suprantama, kad ši Amerikos karė su Vokietija atsilies tikrai morališkai. Faktiškai gi Amerika mažai kuom galės padėti sąjungiečiams. Amerika juk negalės siųsti savo kariumenę į Francuziją, arba vokiečiai čionai išsodinti savo kareivius. Galės veikti tikrai laivynas, galės dirbti daugiau amunicijos del vokiečių priešų ir duoti sąjungiečiams pinigų, juk Amerikoje dabar yra

ties daug dolarių, kad pinigai nežino kur juos padėti.

Taigi karė negalės taip labai atsiliesti ant mūsų amerikiečių gyvenimo. Mažai kas pasikeis, jei bent pragyvenimas dar pabrangs žinoma, čionai esant daug Vokietijos ir Austrijos pavaldinių, gali kilti suirutės. Mes patartume bile kur nerarinėti jokių diskusijų, susilaikyti nuo visokių bereikalingų protestų.

Karė yra blogas dalykas, bet mes lietuviai negalime jos sulaukyti, mes turime tikrai sergėtis, kad kuom mažiau nukentėti nuo karės. Žiurint grynai politišku lietuvių žvilgsniu, tai mum ši karė atneš ir gero. Jei Suvienuytos Valstijos kariaus, tai jos turės ir savo atstovus taikos konferencijoje, kurie kaip jau žinoma, turės ginti mažųjų tautų reikalus. Taigi Suvienuytų Valstijų atstovuose turėsime užtarėjus ir per juos galėsime veikti.

Nėra to blogo, kas neišeitų ant gero — sako patarlė. Tas pats ir čionai.

Peržvalga

// Iš žmonių ašarų daro sau biznį.

Kiek laiko atgal mes nuo žmonių girdėjome, kad tuli biznieriiai žinodami, jog žydų organizacija visai veltui pajieško žmones pasilikusius po vokiečių. Tie biznieriiai pradėjo siuntinėti žmoniems laiškus girdamiesi, kad jie sujieško ir už sujieškojimą pareikalauja dolarius. Žinoma, dolarius išsėda sau į kišenių, o pajieškojimą paveda žydų organizacijai, kuri veikia už dyką.

Į tai mes nenorėjome tikėti, bet dabar žydų komitetas tai patvirtina laišku į mus ir prašo paskelbti štai ką:

Svarbi žinia.

Prasidėjus kare Europoje ir užklupus jos bangoms ant mūsų tėvynės, susinešimai tarpe Lietuvos ir Amerikos tapo visiškai pertraukti, ir mes nekartą skundėmės, kad išsiuntę daug laišku saviems i Lietuvą negavome ne jokio atsakymo. Dalykas, matyti, buvo tame, kad aštri cenzura kariaujančių šalių neišleisdavo ne jokios žinutės iš užimtų jų kraštų.

Pereitais metais žydų organizacija, Hebrew Sheltering and Immigrant Aid Society of America, buvo pasiuntusi Europon savo pasiuntinį su mieriui išgauti nuo kariaujančių šalių leidimą praleisti nors trumpas žinutes nuo tenaitinių gyventojų savo giminėms Amerikoje. Jų maldavimas buvo iš klausytas, ir nuo to laiko kiekvienas galėjo per tą organizaciją pajieškoti savo giminii Lietuvuje, arba persiųsti jiems trumpą pranešimą apie save.

Žydų organizacija noriai ir visai dovanai patarnauja šiame dalyke visiems, ir lietuviai yra kviečiami pilnai naudotis šita progą.

Pastaruoju laiku išėjo eikštėn, kad nekuri žmonės, pasinaudodami, augščiau minėtos organizacijos dovanu patarnavimu, pradėjo daryti sau „biznį“, imdami nuo mūsų viengėnių po \$1.00 ir daugiau už pajieškojimą. Todėl šiūomi ir pra nešame, kad visokie pajieškojimai giminii gyvenančių Eu-

ropoje per Hebrew Sheltering and Immigrant Aid Society of America, yra atliekami dovanai, ir tieji lietuviai, kurie yra mokėję už tai pinigų kokiems agentams, bet yra aplaikę atsakymo atvirutę nuo Hebrew Sheltering and Immigrant Aid Society of America, turi žinoti, kad jų pinigai nebuvo tai organizacijai perduoti, nes ji už tokį patarnavimą nieko neima.

Pajieškojimai, arba trumpi pranešimai savo giminėms Europoje, turi būti rašyti lietuviškai ir antrašuoti taip:

Hebrew Sheltering and Immigrant Aid Society of America, 229-231 East Broadway, New York City.

Mes nuo savę prašytume tų žmonių, kurie yra gavę nuo tokių biznierių laiškus mums prisiųsti, kad mes tikrai galėtume viešai pranešti visuomenei vardus tų biznierių, kurie iš žmonių ašarų daro sau pelną. Reikia gi apsaugoti nuo visokių apgavikų.

// Kaip lietuviškos partijos žiuri į Rusijos perversmą.

Kaip tautiečiai žiuri, tai nėra reikalo aiškinti „V. L.“, jie mato iš straipsnių. Tautiečiai džiaugiasi iš caro nuvertimo ir laisvės, bet jie dar neužsiganėdino tuomi. Jie tikrai tuomet užsiganėdins, kuomet visos Rusijos tautos bus suteiktos visiškos savistovybės, ir jos kaip liuosos ir savistovios vienutės jei norės, galės susidaryti federaciją.

Socialistai irgi tuomi neužsiganėdina. Jie nori įvykdyti socializmą, jie nekalba apie tautų nepriegulmybes.

Katalikai sulgy „Draugo“ pasiganėdintu tuom ką siulo Rusijos kadetai, bet neužsiganėdina tuomi, kad kadetai labai pamažėlį vykdyta savo reformas. Anot „Draugo“, Miliukovo partija kovos su visišku lietuvių iškeltu Lietuvos nepriegulmybės klausimu.

Mes turime pridurti, kad Lietuvos nepriegulmybės klausimas yra visiškai pribrendęs ir nei vienas lietuvis, kuris tik myli tėvynę nuo to neatsakys. Taigi Lietuvos nepriegulmybės klausime tautiečių ir katalikų reikalavimai yra vienodi. Socialistai irgi, kaip didžiausių laisvių šalininkai, negali būti tam priešingi. Jie tikrai nesirupina Lietuvos reikalais ir kaip Lietuva gaus nepriegulmybę, lietuviai atmins, kad tokiam svarbiame tautos gyvenimo momente jie išsizada savo tautos.

Dabar labai būtų gera turėti vieną politišką komitetą iki ingytume nepriegulmybę. Kaip ją ingytume, tai jau tuomet galėtume pasiskirstyti į partijas, tai jau būtų mūsų naminis reikalas. Gerai ir tas, kad nors ir pasiskirstę išlaukiniuose Lietuvos reikaluose turime vienodas pažiuras.

// Turime nuo Dievo autonomiją.

„Darbinin.“ berišdamas mūsų pakeltą klausimą apie kunigų demokratiškumą paskelbė štai kokias naujas „teisybes.“

1) Žmogus žemiškuose dalykuose (ne doros ir dvasios reikaluose) turi autonomiją nuo Dievo. Arba kitais žodžiais, Dievas nesikiša į kai kuriuos reikalus, nėra priežastimi kai kurių dalykų. Įsitėmykite — tai skelbia katalikiškas laikraštis!!!

2) Popiežius yra neklaidingas ir partijų reikaluose, nes jis (Leonas XIII) kaip popiežius liepė eiti ir tvirti demokratiškas partijas. Mes ligišli manėme, kad popiežius yra laikomas neklaidingu tik tikėjimo teisybių reikaluose, o politikos ir ekonomi-

jos klausimuose jis tokis pat, kaip ir visi griešni žmonės. Jei „Darbin.“ kitaip manytu, tai jis pamatan dētų stambesnius autori tetus tame klausime, negu popiežiu.

3) Sako, kad kunigai į politiškus klausimus žiurės kaip į antračilius. Taip sako, bet daro priešingai, pavyzdin kaip, kad katalikų seime Pittsburghe „kur buvo išneštos 9 rezolucijos ir visos politiškios, o nei vienos katalikiškios (žiurėk to seimo aprašymą „Darbin.“ No. 6 puslapį 2, 1917 m.). Vadinasi vienaip skelbia, o kitaip daro.

4) Ultra argumentas prieš mus, tai kad demokratai velnio apšėsti, šmeižikai, blogos valios žmonės.

Link anų visų klausimų mes paeiliui nepolemizuodami atsakysime straipsniais, kame tiesa. Neatsakysime tikrai į ketvirtąjį, nes juk dar niekas neatsakinėjo į anatemą, o juk čionai anatemala miniaturoje.

Ir apskritai „Darbininkas“ nie kaip negali suprasti nei kas tai yra religija, bažnyčia, nei kas demokratija. Pas jį kitaip neišėina, kaip katalikų partija, arba tautiečiai laisvamaniai, kuriuos net nevadina demokratais. Čia žinoma, yra tikslas. Lietuvių masės yra tikinti, na, ir kad jas pagauti į savo partivišką tinklą, save vadina katalikų partija, o kitus laisvamaniais, gaila, kad ne pridėda dar farmazonų, kaip seniau budavo. Na, ir kol kas, kol žmonės pas mus tamsesni, tol tas sekasi. Pas svetimtaučius jau nėra nei katalikiškų nei budistiškų partijų, o yra tik klerikalai ir demokratai. Kas nors šiek tiek apsiskaitęs, tas žino, kad jokių kelių demokratijų negali būti, yra tik viena demokratija, kaip yra tikrai vienas demosas (liaudis). Parodykite, kad yra kelios liaudis, o ne viena, tai sutiksime, kad yra ir kelios demokratijos.

// Kuom rupinasi darbininkų vadovai.

Be abejonės p. Bagočius yra darbininkų vadovas, dirbęs del darbininkų labo. Štai mums teko matyti vieną plakatą iš Waterbury, Conn., kur kviečiama į garsaus ir žinomo kalbėtojo Bagočiaus paskaitas. Tenai rašoma, kad bus išrišti šie klausimai: 1) Kur yra pragaras, 2) Kaip jis platus, 3) kaip jis gilus ir 4) kaip ilgas, etc. Na, ir žinoma, p. Bagočius turėjo gi per savo paskaitas risti pragaro gilumo, platumo ir ilgumo klausimą.

Ir tai vis vardan darbininkų gerovės!! Juk darbininkai prisikimšė tokių niekų sau į galvas galės „pagerinti“ sau buvį. Mes tik paklaustume, kam labiau reikalingos pragaros platybės, ar darbininkų klesai, ar bizniui.

// „Rimti“ laikraščiai.

Tulas Motiejus M. „Dirvoje“ rašo, kad dabar negerai esą, jog laikraščiai daug rašo apie vienas kitą, daug ginčijasi. Esą susilaukėme du rimtu laikraščiu: „Dirvą“ ir „Amerikos Lietuvį.“ Tiesa, kad dabar yra daug ginčų, bet ne laikraščiai juos pagimdė. Pagimdė pats gyvenimas, pats pažiūrų skirtin gu m a s. Laikraštis negyvenantis visuomeniu gyvenimu yra flegmatišku laikraščiu, migdančiu. Tie laikraščiai, kurie turi savo idealus, savo pažiuras, jie jas gina. Gynimas yra kova, kova tai gyvenimas. Kas nekovoja, tas negyvena. „Amerikos Lietuvis“ ir „Dirva“ neturi savo nuomonės, neturi už ką kovoti. Net šiek tiek apsisikaučiusiam sunku pasakyti, kokios pakraipos tie laikraščiai,

ar jie gina katalikus, ar tautiečius, ar socialistus. Kiekvienam aišku, kad vienu kartu būti visokiais yra negera arba geriausia atsitikime yra naiviškas nežinojimas. Nežinojimą ir idėjų bei tikslų stoką negalima vadinti rimtumu. Rimtas laikraštis yra tas, kuris tvirtai nusistatęs savo pažinimą, aiškiai žino savo siekius, taktiškai juos vykdo, ne užgaulioja kitų. Nerimtas laikraštis yra tas, kuris kas valanda keičiasi, karščiuojasi, koliojasi. Laikraščiai be nuomonių negali būti rimtais laikraščiais.

// Yčio straipsnis Amerikos laikraščiuose.

Mums prisiuntė iškarpa iš „Boston Sunday Post“, kuriame buvo tilpęs p. Yčio gana ilgokas straipsniukas apie Rusijos laisvę. Pakartoti nėra ką, nes tas jau buvo mūsų aprašyta. Iš to straipsniuko pasirodo, kad p. Yčas dabar daug veikia.

// Užsivylė.

„Darb.“ rašo, kad jis užsivylęs mumis, kad mes nepasakome, kad mes žiurime į tikėjimo rolę. Rodos mes tą jau ir taip gana aiškiai pasakėme. Tilpo „V. L.“ įžangos straipsnis, ir peržvalgoje keletą kartų buvo rašyta. Nejaugi dar neaišku. Prie tikėjimo klausimo dar mes sugrįžsime, tai svarbus ir painus klausimas. Pasakome tik tai, kad mes nepaliesime tikėjimo objektą. Patartume atidžiau sekti mūsų straipsnius.

// Savi marškiniai.

Socialistų vadovas p. Kapsukas gavo telegramą nuo Dumos atstovo Pazelos, kad tuoj važiuotų Rusijon. Kapsukas gi „Kovoje“ rašo, kad jis nors pavėdyt Rusijos draugams, bet nevažiuos, kol nesuras „Kovai“ pavaduotojo. Matyt p. Kapsukas jau nuseno, pirmiau jis nesišalindavo nuo tokių audringų valandų. Tai gi jau iš socialistų ir p. Kapsukui pradėjo būti artesni jo paties marškinėliai negu kitų.

// Kalbos apie revoliuciją.

Iš keletos vietų gavome žinias, kad socialistai rengia prakalbas, kur žmonėms skelbia buk jie per revoliuciją nuvertė caro sostą ir įvykdė Rusijoje laisvę. Žinoma, tik juokas ima kiek lietuviai socialistai prisidėjo prie to. Jei jau kalbėti apie rusus socialistus, tai ir jie šioje revoliucijoje nedidelę rolę lošė. Juk nei Lvov nei Rodzianko nėra jokiais socialistais, o vienok jie visą revoliuciją vedė.

Bet tegul save puošia svetimomis plunksnomis.

AMERIKOS LIETUVIŲ CENTRALIO KOMITETO APLINKRAŠTIS.

Gerbiamieji: —

Juodi debesys tročias metas kaboję ant mūsų tėvynės nesiblaivo, bet tirštėja. Štai laiškas Lietuvos draugijos pirmininko A. Steponaičio (Šveicarijoje) į Centralį Komitetą:

„Mūsų atstovas sugrįžo iš Lietuvos. Padėjimas tenai bausis iš visų pusių. Kitose vietose žmonės badu miršta. Sunku ir spėti, kas bus ateinantį pavasarį. Laukai paliks nesėti, nes nėra sėklos. Drabužiai, avalinė — viskas nusidėvėjo, o naujų pasigaminėti nėra iš ko. Reikia, kad kuogreičiausiai būtų surasta pagalba užsienyje, kitaip Lietuva pavirs į negyvą dykyną. Pagalbą lietuviai turi patys parūpinti saviškiams, nes svetimieji nepadės. „Mūsų atstovas surado tikrus kelius pasiųsti pinigus į Lietuvą.“

„Jam pasisekė atgaivinti senąją Lietuvos Draugiją ir inkurti jos skyrius kiekvienoje parapijoje.

„Vokiečių valdžia prizadėjo ne kliudyti tos draugijos darbo.

„Mūsų atstovas aplankė Kopenhagena ir Stockholmą ir suorganizavo susirašinėjimą, užimtos Lietuvos su Rusija ir Amerika.

„Tikime, jog Jūs, Centralis Komitetas, padarysite nuo savęs viską, kas tik galima, kad išgelbėjus nuo pražuties mūsų tėvynę.“

Taip rašo Lietuvos draugijos pirmininkas kun. A. Steponaitis į Centralį Komitetą.

Iš to laiško matome, kad mūsų tėvynė yra varge ir dar kartą šaukiasi mūsų pagalbos.

Kaip vienas žmogus, mes, Amerikos lietuviai, turėtum stoti po Centralio Komiteto vėliava ir šokti gelbėti savo tėvynę. Bet tarp mūsų atsiranda žmonių, kurie tyčiomis ardo mūsų lietuvių vienybę, tyčiomis nurodinėja mums kokius ten partijinius skirtumus, kokias ten skriaudas, vienos partijos padarytas kitai ir į tą purvyną velia C. K-to vardą.

Centralis Komitetas niekad nebuvė jokia partija ir nebus, — jo uždaviniu buvo ir bus surinkti kuodaugiausiai pinigų nukentėjusiems broliams Lietuvoje, todėl jis nedaro skirtumo, kas stoja po jo vėliava — katalikas, socialistas ar tautininkas, — jis su visais nori dirbti išvieno, kas tik su juo nori dirbti, pametęs savo siaurus partijinius norus, kokie jie nebūtų.

Sausio 16, 1916 m., New Yorke lietuvių susivaižavimas ingaliojo C. K-tą pasilikti toliau darbuotis, o ne vien tik vienai Lietuvos Dievai tvarkyti, kaip tai norėjo kiti politikieriai padaryti, ir jis pats savo posėdyje Wilkes-Barre'je, Pa., kovo 11 d., šių metų, pamatęs, kad surinko \$180,000.00 (šimtą aštuonias dešimtis tūkstančių dolerių) nukentėjusiems dėl karės Lietuvoje ir gali dar daugiau surinkti ateityje, nutarė pasilikti ir toliau darbuotis ir rinkti aukas visais galimais būdais nukentėjusiai Lietuvai.

Ateinančią vasarą Centralis Komitetas rengs antrą Lietuvos Dievą, o tuo tarpu taip rinkti aukas ir rengsis prie tos dienos.

Atimdamas šitą visą, Centralis Komitetas, kviečia Vietos Komitetus taipgi pasilikti toliau darbuotis ir pastoti jo skyriais.

Kur tokius Vietos Komitetus visokie politikieriai yra išardę, ten reikia juos vėl išnaujo suverti ar atgaivinti. Tam siuloma tokia tvarka. Jeigu Vietos Komiteto nekurie nariai yra patį išstoje su tikslu išardyti Vietos Komitetą, arba savo partivišką šelpimo komitetą palaikyti, tai vietoje tokių reikia kooperuoti (tai yra prisiminti naujus narius), taip kaip C. K-tas daro. O jeigu Vietos Komitetas visai yra paires, tai tegul kokia draugystė arba SLA, ar TMD., ar kitos kokios organizacijos skyrius sušaukia visuomenišką susirinkimą ir išrenka naują Valdžią bent iš 3 žmonių: pirmininko, išdininko ir sekretoriaus (arba ir daugiau, jeigu jūsų kolonijoje tinkamų žmonių randasi į tokią valdybą) ir praneša C. K-tui apie tai, tai jis prisiųs naują ingaliojimą rinkti aukas.

Kuriose kolonijoje-miestelyje yra tik viena draugystė, tegul ji sutveria C. K-to skyrių iš savo narių. Kuriose kolonijoje nėra jokios draugystės, tegul ten privatiški žmonės sutveria tokį Centralio Komiteto skyrių. Naujai susitvėrę ir seni persitvėrę skyriai tegul tuojaus stoja į darbą. Delto C. K-to sky-

riaus valdybos nariai turi rinktis kas nedėlia vieną kartą ir svarstyti aukų rinkimo reikalus.

Skyriams pavedama patiems pasirinkti sau aukų rinkimo būdus, kokie jiems bus parankesni, bet Centralis Komitetas skaito reikalingu dar ir nuo savęs pasiųlyti šitokius būdus:

1. — Prašyti draugysčių, kad jos kas mėnuo, kas tris mėnesiai, arba kas pusę metų skirtų aukų nukentėjusiai Lietuvai per Cent. Komiteto skyrių.

2. — Sušaukti visuomenišką susirinkimą ir prikabėti visus savo kolonijos lietuvius, kad užsidėtų mėnesinę mokesnį Lietuvos šelpimui, kurią C. K-to skyriaus išdininkas ir sekretorius turėtų išlektiuti pamėnesiui ir išduoti mokantiems kvitas, kiek pinigų priimta.

3. — Rengti prakalbas su tikslu parinkti aukų savo kolonijoje. Į tokias prakalbas kviešti kalbėtojus g. St. Šimkų arba ir kitus kalbėtojus, kurie tam tikslui tikti. Kur nežinoma ką kviešti, reikia užklausti C. K-to Raštinės.

4. — Rengti, kad ir nedidelius lietuviškus bazarus, išstatant juose ant pardavimų suaukautus po koloniją daiktus.

5. — Kolektuoti vakarais, parėjus iš darbo, ir šventadieniais su dėžutėmis, kurias turi pasidaryti C. K-to skyrius pats, arba su kvitų knygelėmis, kurias galima pasitraukti iš Centralio Komiteto Raštinės.

6. — Paduoti nuolatini apskelbimą į vietos amerikonių laikraščius su prašymu aukų nukentėjusiems lietuviams; prašyti amerikonių laikraščių redaktorių, kad jie priimintų aukas per savo laikraštį; dėti į amerikonių laikraščius straipsnius, paraginantiuos duoti aukų lietuviams; rašinėti laiškus su prašymu aukų į amerikonus ir kita.

Visus tuos apgarsinimus, straipsnius ir laiškus yra pagaminęs C. K-tas ir išsiuntinęs ant pareikalavimo.

Sukolektuotus pinigus C. K-to skyriai turi siųsti taip: išrašyti bankos čekį arba money orderį ant vardo „The Liberty National Bank, New York City, for Lithuanian War Sufferers“ ir prisiųsti į C. K-to Raštinę: „The Central Committee for the Relief of Lithuanian War Sufferers, arba trumpiau: „Central Lithuanian Committee,“ 200 Fifth Ave., N. York City. Tuom adresu reikia kreiptis ir visais kitais reikalais.

Organizuodami naują C. K-to skyrių, arba atgaivindami seną, saugokitės kokią srovę ar partiją. — visuomet atminti, kad C. K-to ir jo skyrių uždavinys — yra tik gelbėti tėvynę, surinkti jai daugiau aukų, bet nevarinėti kokios politikos.

Rupinkitės priimti į savo skyrių ir socialistus ir katalikus ir tautininkus. Jeigu tu trijų srovių žmonės agituotų už savo fondus, tai atsakykite, kad Centr. Komitetas lygiai gali pasiųsti į Lietuvą tuos pinigus ir tiems žmonėms ar įstaigoms, kuriuos nurodys au kautojai, tik su tuo skirtumu, kad C. K-tas tuos pinigus greičiau pasiųs, kaip kokis fondas, ir siuntimas C. K-tui nieko nekaštuoja, tuo tarpu fondams kaštuoja.

Į vienybę, broliai! Gelbėjime savo tėvynę ir tautą visi išvieno — visi kaip lietuviai. Gelbėjime taip, kaip gelbsti savo tėvynės visi anglai, visi francuzai, visi vokiečiai išvieno! Nedarykime tarp savęs tat skirtumų, kurių nėra tarp mūsų. Atminti dabar labiau, kaip kada, jog vienybėje-galybė. Ir tik su vienybe išgelbėsime savo šalį.

Am. Liet. Centr. K-tas.

PERVERSMAS RUSIJOJE IR NAUJOSIOS VALDŽIOS ŠULAI

Priespaudos jungas ir kova už laisvę.

Rusija — didžiausių galimybių kraštas. Rusija apima didžiausius žemės plotus, kuriuose slepiasi milžiniški gamtos turtai. Tik reikia mokėti tuos turtus panaudoti. Juk kada Rusija valdė Alaską, tai ji ne tik naudos iš jos neturėjo, bet, priešingai, blėdį; kuomet gi Alaska perėjo į Suv. Valst. rankas, tai iš jos kasmet pasemama šimtai milijonų dolarių.

Rusijoje randasi gyventojų apie 170,000,000. Tiesa, į tą skaitlinę įneina ir kitos tautos, vienok tikrų rusų galima skaičiuoti apie 100,000,000. Rusai, kaip tauta, gabūs ir su geromis ypatybėmis žmonės. Visa nelaimė tame, kad rusai per šimtmečių eiles buvo prislėgti despotiškos savo valdžios, kuri nedavė tautai išvystyti savo fizinės ir dvasiškos spėkos. Laiks nuo laiko tas milžinas susipurtindavo, norėdamas nusikratyti jungą, tačiau vėl perpuldu, lyg ko tai bijodamas, lyg nepasitikėdamas savo spėkomis.

Pralošus karę su Japonija, rusai irgi sukilo prieš savo valdžią ir padrebino despotizmo bei tamsybių tvarką. Pasipylė nekaltų žmonių kraujas. Valdžia persigando ir nusileido. Demokratizmo ir laisvės spinduliai nušvietė nuvargintus ir aimanuojančius žmones. Tačiau, atsipeikėjusi valdžia, greit vėl pradėjo elgtis savotiškai. Vienok revoliucija 1905-6 mm. parodė žmonėms, kad juose užsiveria galybė ir kad jie gali pakreipti gyvenimą į pageidaujama pusę.

Rusija europinėje karėje.

Atėjo 1914 metas. — Visą Europą apėmė baisiausia audra. Žmonės šoko naikinti sau lygius ir viską, kas buvo sutverta bėgyje šimtmečių. Šimtai tūkstančių ir net milijonai žmonių tapo paaukauta karės dievui. Kiekvienos valstijos gyventojai tvirtino, kad jie kovoja už savo tėvynę, už laisvę, už gerovę, už šviesią ateitį...

Nors Rusija bėgyje 10 metų šiek-tiek nužengė pirmyn, vienok po senovės ji buvo atžagareiviškos valdžios rankose. Nežiūrint ant to, kad kasmet buvo skiriama milžiniškos pinigų sumos karės reikalams, Rusija, užklupusi katastrofai, pasirodė prie jos neprisirengusia. Karės laukuose krito vienas-kitas milijonas tvirtų jos sunų, ir kartu tapo prarasta keliolika gubernijų.

Kiltiesnieji žmonių atstovai stengėsi paruošyti, jog tu nepasiekiami priešais paeina nuo netikusios valdžios, netikusios tvarkos. Tarpe augščiausios valdžios ir Dumos atstovų nuolat iškildavo susidurimai, kas privedavo prie permainų ministerijos sąstata. Juk bėgyje paskutiniu 2½ metų persimainė daug dešimčių ministerių.

Rusija revoliucijos išvakarėse.

Pradėta plačiai kalbėti ir prirodinėti, jog ministerių vietas užima žmonės, kurie prijaucia vokiečiams ir stovi už pertraukimą karės, nežiūrint ant pralaimėjimo. Kartu buvo užsiūpolama ant carienės už vedimą agitacijos Vokietijos naudai.

Delei netikusios tvarkos miestuose apsiereškė badas ir nedateklius reikalingiausių daiktų. Šenbei ten pradėjo bruzdėti darbininkai ir šiaip gyventojai. Petro-

grade, Maskvoje ir kituose didmiesčiuose nuolat atsikartodavo demonstracijos, kuriose buvo reikalaujama maisto ir taikos. Galop priėjo prie to, kad Rusijai liko tik du išėjimai: užverti su priešais taiką ar permainyti visą tvarką ir sujungtomis spėkomis kariauti iki pilnos pergalės.

Revoliucijos pradžia.

Štai kovo 15 d. iš Petrogrado ir Londono tapo visam pasauliui pranešta apie umai iškilusią revoliuciją Petrograde. Demonstracijos bei darbininkų streikai prasidėjo kovo 8 d.

Bėgyje 3-4 dienų Rusijoje įvyko didžiausias valstijinis perversmas. Rusija iš monarchijos su autokratišku caru, prieš kurį drebėjo milijonai žmonių, persikeitė beveik į respubliką. Caras tapo priverstas atsakyti nuo sosto, kurį užimti pavesta caro broliu Michailui (nes caras atsakė nuo sosto kartu su savo sunum Aleksėjum). Kartu tapo atstatyti nauji visi ministrai, kurių didžiūma uždaryta kalėjimai, ir pašalinta daug kitų augštų valdininkų, — keletas iš jų net nužudyta.

Petrograde bėgyje keturių dienų tapo užmušta ir sužeista apie 2,000 žmonių. Kartu revoliucijinis subruzdymas apsiereškė Maskvoje, Nižni-Novgorode, Charkove, Saratove, Odesoje, Kronštade ir kituose miestuose. Visur revoliucijos dvasia paėmė viršų. Tik tulose miestuose apsiereškė silpnas pasipriešinimas iš pusės senojo režimo rėmėjų.

Nauja Rusijos valdžia.

Augščiausia Rusijos valdžia perėjo į Dumos ir naujos ministerijos rankas. Tapo sudarytas ir 12 narių tam tikras komitetas, į kurį įneina atstovai nuo kiekvienos partijos, — tarpe kitų Dumos pirmsėdis M. Rodzianko, G. E. Lvov, kon-dem. vadas P. N. Miliukov, social. A. F. Kerenski ir Čecheidze, U. I. Konovalov ir kiti.

Svarbiausiais to perversmo vadais bei naujos valdžios šulais yra, be abejonės, M. Rodzianko, G. E. Lvov, prof. P. N. Miliukov, A. F. Kerenski, A. J. Gučkov ir prof. Maunilov.

Apsireiškus subruzdinui Petrograde, Dumos pirmsėdis M. Rodzianko atsikreipė į carą, prašydamas atstatyti visą ministeriją. Caras, vieton išpildyti tą prašymą, išleido ukazą „palinosavimui“ Valstijos Dumos ir Tarybos. Dumos atstovai, su savo pirmsėdžiu priešakyje, atsiskaldyti caro paliepimą, pasiryždami tęsti veikimą tolyn ir permainyti visą valdžią. Tuoj tapo sudarytas pildantis augščiausios valdžios pareigas komitetas (iš 12 narių) ir nauja ministerija.

Kovo 15 d. Pskove caras formaliai atsiskaldė nuo sosto (kartu su sunum), pavesdamas jį savo broliui Michailui. Vienok pastarasis pranešė kovo 16 d., kad jis sutinka užimti sostą, jeigu jis bus išrinktas visuotinu balsavimu.

Ministerių premjero ir vidaus dalykų min. vietą užėmė kunig. Gr. E. Lvov, užsienio min. — prof. P. N. Miliukov, tiesų min. — A. F. Kerenski, karės bei laivyno min. — A. J. Gučkov ir apšvietos prof. A. A. Manuilov. Nauja valdžia išreiškė tvirtą pasiryžimą tęsti karę iki pilnos pergalės.

M. V. Rodzianko.

Mich. V. Rodzianko galima skaityti tikru vadu šito pamatinio perversmo politiškos tvarkos Rusijoje. Sulyg pažiūrų — jis „spalietis“ (šalininkas sąryšio spalio 17 d., dešinysis). Jis paeina iš augštos kilmės; du jo sunu tarnauja oficeriais Imp. Gvardijoje. M. V. Rodzianko yra pripažintas kaipo vienas iš gabiausių Rusijoje organizatorių bei taikintojų priešingų nuomonių; kartu jis atsižymi gabumais politikoje ir teisingame permatyne dalykų ateityje. Šitos jo ypatybės pilnai apsiereškė laike vadovavimo V. Dumoje ir šiame perversme.

Kunig. J. E. Lvov.

Kunigaikštis Jurgis E. Lvov paskutiniaus keliais metais ingijo garbę kaipo viena iš žymiausių ir veikliausių ypatų Rusijoje. Jis buvo pirmsėdžiu plačiai pragarėjusios ir galingos žemietijų sąjungos. Tai žmogus nepaprasto taktiško ir teisingo permatyne dalykų stovio; jis yra populiarisčiausias asmuo Rusijoje. Rusijos pažangioji visuomenė bei studentija apie jį išsireiškia kaipo tinkamiausią ypatą užimimui ministerių premjero ar net naujos respublikos prezidento vietą. Tai progresiviškų pažiūrų gilaus proto, gerų norų, tvirtos būdo ir pastebėtina darbštus žmogus. Galima dar pažymėti, kad jis prieš 3-4 mėn. pranašavo apie šitą perversmą ir sumaniai rengėsi prie jo.

Prof. P. N. Miliukov.

Naujas užsienio ministeris prof. P. N. Miliukov yra žinomas visoje Europoje ir čia Amerikoje kaipo mokslo vyras, tarptautinių tiesų žinovas, žymus politikierius ir karštas kovotojas už inkunijimą konstitucionalizmo Rusijoje. Jis priklausė prie dešin. sparno konst.-demokr. partijos V. Dumoje.

Prof. P. N. Miliukov delei savo laisvų politiškių pažiūrų buvo ištremtas Siberijon ir du kartus buvo priverstas pasiekti Ameriką, kur jis apie 4 metus buvo Rusijos istorijos profesorium Chicago universitete.

Budamas profesorium Maskvos universitete, P. N. Miliukov, už liberališkumą tapo išsiūstas į Siberiją, kur jis ir prabuvo du metus. Siberijoje jis parašė garsų veikalą — „Rusų kultūros istoriją“ (Jis taipgi sutvarkė, sulyg įvairių rašytojų, abelą „Kultūros istoriją“, kurią vertime pasiryžo išleisti TMD. randasi spaudoje). Sugrįžęs Rusijon, jis vėl tapo suareštuotas; — tada jis persikėlė Bulgarijion. Valdžia paliepė jam, kaipo blōgam piliečiui, negrįžti Rusijon laike dviejų metų.

Vienok, prof. P. N. Miliukov, dažinojės apie valdžios nuosprendį, tuoj sugrįžo į Petrogradą, kur ir vėl tapo suareštuotas ir 5 mėn. išlaikytas be teismo kalėjime. Pasiliosavęs iš kalėjimo, jis skubiai pribuvo į Chicago. Chicago un-tete P. N. Miliukov buvo skaitomas kaipo vienas iš žymiausių profesorių. Jis taipgi buvo profesorium Lowell inst. Bostone. Trečią kartą prof. P. N. Miliukov atsilankė Amerikoje 1908 m. Jis čion pribuvo delei paskaitos Karnegi salėje apie konstitucionališką Rusijos valdžią. Šiuom kartu Amerikoje jis prabuvo vos tris dienas, atsilankydamas taipgi Washingtone, kur kalbėjosi su prez. Rooseveltu, karės min. W. H. Taftu ir kitais augštais valdininkais. Jis jau tada pranašavo apie prisiantantį perversmą Rusijoje, ir

apie suteikimą žydams lygių tiesų.

Svarbu taipgi pažymėti nuomonės apie P. N. Miliukovą Kolumbijos un-teto prof. Sam. T. Duton'o, kuris kartu su juom veikė 1913 m. Karnegi komitete ištirimui užmetamų Bulgarijai žiaurumų Balkanų karėje. Jiedu veikė kartu bėgyje septynių savaitių. Komitetui prisiėjo susidurti su įvairios rūšies gyvenimu, nuo karališko iki badaujantio makedoniečio, ir visur Miliukov parodė nepaprastą savo sumanumą ir gabumą vadovauti. Sam. T. Duton pažymi, kad prof. P. N. Miliukov plačių-tveriančių minčių žmogus, garsus mokslo vyras, nepaprastai darbštus, tvirtas kūniškai ir dvasiškai ir žinovas daugelio kalbų. — Prof. P. N. Miliukov labai augštai stato S. Valst. bei jų tvarką.

A. F. Kerenski.

A. F. Kerenski — tai darbininkų vadas liberališkai-demokratiškai Rusijos ministerijoje. Sulyg profesijos advokatas, — tapo išrinktas Dumon kaipo ištikimas kovotojas už darbininkų klasės interesus. — Tai radikaliskiausias narys naujo ministerijoje. Jis priėmė paisulytą vietą su ta išlyga, jeigu tuoj bus paskelbta žodžio ir spaudos laisvė bei amnistija politiškiesiems prasikaltėliams. Atsikreipdamas į darbininkus ir kareivius, kaipo tiesų ministeris, pažymėjo, jog jis tvirtai laikysis teisybės ir pasistengs patarnauti darbininkų klasei bei visuomenei. Jis yra karštas šalininkas išteigimo Rusijoje respublikoniškos valdymo formos.

A. J. Gučkov.

Karės bei lajnyvo ministeris A. J. Gučkov, buvęs Dumos pirmasis, yra pripažintas kaipo gabus organizatorius ir valdininkas bei inkuntytojas praktikoje valdžios išleistų įstatų ir paliepimų. Jis priklauso prie „spalviečių“ srovės.

Prof. A. I. Manuilov.

Prof. Manuilov, kuris dabar užėmė apšvietos ministerio vietą, yra buvęs rektorium bei politikas ekonomijos prof. Maskvos universitete. Kuomet Rusijos valdžia 1911 m. pradėjo varžyti laisvą mokymą ir tvarkymą visų dalykų universitete, prof. Manuilov atsiskė nuo rektoriatimo ir profesoriavimu šioje mokslo įstaigoje. Kaip mokslo vyras ir politiškos ekonomijos žinovas jis yra pragarsėjęs visoje Europoje. Nuo 1905 m. jis su pilnu pasišventimu ir atvirai kovojo už inkunijimą Rusijoje laisvės principų (priklausė prie konst.-dem. part.). Apie universiteto studentus rekt. A. A. Manuilov rūpinosi kaipo tėvas apie savo vaikus. Tai tinkamiausias asmuo šitai svarbiai vietai.

Nauja era Rusijos istorijoje.

Iš augščiausiai paduotų charakteristiškų ypatybių apie žymesniu šio perversmo veikėjus bei naujos valdžios narius lengva pastebėti, jog svarbiausias valdiškas vietas užėmė gabiausi Rusijos žmonės, kurie per ilgus metus kovojo už laisvės ir demokratiškas idėjas, kurių didžiausiu troškimu buvo inkunijimas šitų idėjų gyvenimui. Ir štai dabar jie sulaukė to, ko taip senai troško ir už ką kovojo. Todėl galima tikėti, jog tie žmonės, užėmę augštą atsakomybės vietą, pasistengs ir sugebės tinkamai išpildyti savo priedermes.

Šiuomi perversmu Rusijos istorijoje prasideda nauja era, kurioje rusų tauta galės liusiai siekti

ti prie augštos kultūros, prie gerovės...

Juk garsus francuzų mokslininkas El. Reklue 1905 m. (prieš savo mirtį), kalbėdamas apie Rusiją pasakė: „Rusija — turtinčiausias kraštas ant žemės rutulio, tik jo turtus niekas kol kas tinkamai nesunaudoja. Rusai — galinga ir gausiai apdovanota puikiomis ypatybėmis tauta, kurios ateitis priešakyje. Rusija bei rusai parodys 20-tame šimtmetyje visam pasauliui, kaip reikia gyventi ir tvarkyties...“

Galima manyti, jog nuo šito perversmo bei nuo užsibaigimo šios baisios karės ir pradės rusų tauta sparčiai žengti prie šviesios ateities. — Sunku dabar pasakyti, kas ištiesę dedasi Rusijoje, nes stoka tikrų žinių. Gal revoliucijinė audra tik prasidėjo, gal priešakyje laukia karšta kova delei laisvės principų, tačiau sunku daleisti, kad ta kova liktu neužbaigta, pertraukta... O juk užsiviešpatavimas laisvės Rusijoje turės didžiausią reikšmę ir lietuvių gyvenime.

J. Gedminas.

A.L.T.S. REIKALAI

CENTRO VALDYBOS ADRESAI: — Susinėš. Sekretorius — St. Mockus, 194 Athens St., So. Boston, Mass.

KAIP MUMS ATSNĖSTI I RUSIJOS PERVERSMUS.

New Yorko „Times“ ano nedėlio numeryje net savo įžengtiname straipsnyje pabraižė, jogei Rusijos carų Romanovų dinastija paėjusi iš... Pruso-Lietuviškos giminės! Tai buvo pasiremta ant mažai patvirtintų istoriškų mythų, apie kuriuos mes ir seniaus girdėjome. Bet tegul ir taip būtų. Šiandien, kuomet Romanovų dinastija Rusijoje nuo sosto nukrito, nei vienas lietuvis neišlies nei mikroskopiškos ašarėlės. Priešingai, sykiu su 200 milijonų Rusijos liaudies, lietuviškoji giminė vienu balsu šuktelės: „Laimingos kelionės Romanovams! Tegyvuoją laisva Rusija; ilgų metų naujai demokratiškai Rusijos valdžiai!“

Šitas mūsų palinkėjimas netiek paeis iš broliškumo į rusų kaipo slavų, tautą. Jisai del mūsų, ir del visų mažesnių tautų ilgus amžius dejavusių po despotiškų carų jungu, turi kitokią reikšmę. Su naujai atgimusia Rusija, prasimušė sau kelią į tą milžinišką Europos plotą plačioji pasaulio demokratija. O kur paima viršū demokratija, tenai atsidarė neapmatuotos liuosybės horizontas kiekvienos tautos augimui ir jos kultūriškam plėtojimui. Todėl mūsų džiaugsmas yra daug didesnis, negu pačių rusų. Rusai džiaugiasi, kad jie laikinai įžengia į tokį savo gyvenimo kelią, kuris ilgainiui padės išnaikinti Rusijoje pasibaisėtina išbujojusį sugedimą (korupciją) savo šalies politikoje ir pradės vesti Rusijos tautą į platesnį civilizacijos sviatą. Jiems jau mažiau rūpi pačios rusų tautos augimas ir dauginimasi, nes jie ir be to yra be galo skaitlinga tauta. Mums gi, mažesnėms tautoms buvusioms su rusais sąjungoje, rūpi ne tik kultūriškoji bei politiškoji liuosybė, bet sykiu ir liuosybė kiekvienos mažesnės tautos liaudžiai daugintis ir augti. Todėl mūsų apsidžiaugimas yra kitiškas, nes jis yra dvigubai didesnis, daug platesnis viltis ant mūsų padangės užbriziantis.

Naujoji Rusijos valdžia, vos tik paėmusi šalies vadeles į savo rankas, tuojaus kitoniška akimi pažvelgė į padėjimą esančių prie Rusijos kitoniškų tautų, ne-

gu šimtmečiais buvo nustatyta carų politikoje. Pirmutiniu žingsniu naujoji valdžia paskelbė revoliucijos principus, butent: tautų, religijos ir industrijos liuosybę. Šitas paskelbimas nepaliko tuščiais žodžiais bei ateitin atidėtiniais prižadais, bet umai ir laipsniškai tapo inkunijama į buseną. Taip, skaitėme iš telegramų, jogei pirmučiausiai tapo panaikinta aprubežiavimai Rusijoje esančiai žydų rasei ir tautai, kurie aprubežiavimai tik gėdą Rusijos viešpatijai viso civilizacijos pasaulio akyse darė. Toliaus, skaitėme, jogei naujoji valdžia išleido manifestą, kuriuomi sugrąžina Suomijai (Finlandijai) jos senovinę savyvaldą su seimu Helsingforse ir paveda jiems išsidirbti savo šalies valdymuisi konstituciją. Ikšiolai Suomijos padėjimas po carų valdžia ūvo tai gyva tragedija. Dabar gi suomai įžengia į naują savo šalies gyvenimo gadyne. Laikui bėgant išgirsime, ką Rusijos naujoji valdžia išsireikš ir apie kitas tautas. Lenkijos klausimas bus gal anksčiausias. Bet jis bus nesunkus. Jeigu jau Vokietija yra apskelbusi Lenkijos, kaipo naujos valstijos neprigulmybę, tai Rusijos naujoji valdžia, reikia tikėtis, neis atgal, bet stengsis bent nesiduoti, kad Vokietijos despotai ją aplenkty liberališkumu. Gal veikiai išgirsime balsą ir nuo kitų mažesniųjų tautų, kaip estai, armėnai, gruzinai, rusinai (30 milijonų Ukrainos sunų!) ir kiti. Jeigu Rusijos demokratinė naujoji valdžia išgyvės ir jeigu jos nenusmaugs koki dar šiandien nepermatoma reakcija, tai reikia tikėtis, kad visos tos mažesnės tautos Rusijoje, kurios tik sau liuosybės pareikalaut, turės išgirsti sau prielankų. — o gal ir visai prielankų atsakymą, — negu kuomet nors iš Rusijos sosto buvo girdėta. Revoliucijos valdžia, iš pat pradžių apskelbusi tautų liuosybės principą, negalės jo atsiimti atgal. Revoliucija ir karė, — žodžiu sakant visas Rusų tautos gyvenimas, juk tapo visų Rusijos tautų ir tautelių krauju apmokėta... Dabar apie Lietuvos padėjimą.

Ikšiolai Lietuvos šviesesniųjų vadovų ir pačios liaudies nuomone buvo lyg kaip ir nusistačiusi. Didelė didžiūma lietuvių, — bent tu lietuvių, kurie gyvena kitose šalyse ir gali savo nuomonėmis liuosai pasidalinti, — ikšiolai kad ir nevisiški, tai bent iš paviršiaus, buvo pro-rusiška. Vėlesniuouju laiku, ypač Vokietijos politiškiems agentams pasėjus paskalus buk kaizerio valdžiai ketinanti iš Lietuvos padaryti ką tokį panašų į „karalystę“ su vokišku karaliuku, šitos lietuvių simpatijos lyg kaip neutralizavosi ir pakrypo, jeigu jau ne į vokiškų pusę, tai bent atsistojo į padėjimą: „susitūrėkim nuo simpatijų ir gaudykim, kas mums daugiau pažadės...“ Šitas padėjimas ypač tuomet ėmė vyrantis, kuomet ėia pas mus tapo atvežtas gandas, buk ir Europoje lietuvių veikėjai esą „taip nutarę“, kad: „niekam aiškiai neužjauskieme, bet reikalaukime maksimum. t. y. kuodaugiausiai.“ Sulyg to ir buvo pradėta, bent tu laikraščių ir organizacijų, laikyties to „maksimum“, — nors, tiesa, pasakius, daugelis tų mūsų „maksimalistų“ nei patį nežinojo ir po šiai dienai nežino, kokie Lietuvos pamatiniai reikalavimai turėtų į šitą „maksimum“ sumą sueiti. Seniaus laikytasi Lietuvos autonomijos. „Maksimo“ laikais šis reikalavimas pasikeitė reikalavimu pilnos Lietuvos neprigulmybės. Ant autonomijos bent sutiko dvi mūsų srovės: tautininkai

Pasaka apie Jonuką kvailiuką ir Gudrų karalių

Pas gudus išgirdęs lietuviškai papasakojo JONAS VILKELIS.

(TASA).

„Girtuokliauni tu ir ėdi,
„Tik neatmeni, begėdi,
„Kas sodžiuose tavo dedas,
„Kad ten maras, kad ten badas,
„Lieją tavo kareiviai
„Ten mus kraują nuolatai.
„Tu imi žmonių vaikus
„Ir varai žudyt tėvus.
„Pas mus kampo nēr, išties,
„Kur nedirbtu mums blėdies!...
„Taigī, pasakyk man štai:
„Ar tu visa tat žinai?“
Karalienės tik suriko,
Abi nuomaras ištiko.
Mikė ėmė rankoms moti,
Joną keikti ir burnoti:
— „Tu karalių ėia mokysi!
„I akis mums dar ėia lįsi!
„Tu pasmirdėli, mužiķe,
„Maištininke, cicilike!
„Liepsiu tuoj tave pakart,
„Pirm to kailį dar išpert.
„Iš pečių diržus tau pjaut!...
„Imti jį, surišt, pagaut!“...
Tarnai šoko prie Jonuko,
Bet tas greit į šalį smuko,
Kepuraitę užsidėjo
Ir atgal miškan nuėjo.

Ėia arklukas jį sutiko.
— „Kas tau mielas atsitiko? —
Tarė jis pamatęs Joną:
„Nagi, ar matei valdoną?
„Ar neteko bene gauti —
„Jo kanėiuku paragauti?“
Ką tik matęs ir girdėjęs,
Jonas žirgū ir išdėjęs,
Netgi kaip jį Mikė barė.
Tat arklukas jam ir tarė:
— „Paklausyk mane, brolyti,
„Gan bus širdį tau graudyti,
„Nemanykie, kad išties,
„Mikė amžinos garbės.
„Patarnausiu tau, Joneli,
„Kad pamintumei žirgelį.
„Tu nueikie į šėtrele
„Pasiimkie tuoj plunksnelę
„Ir į brolius mužiķus
„Tuoj rašykie laiškiukus,
„Ir kiekvienas sužinos,
„Kaip karalius myli juos.“

Eina Jonas į šėtrele,
Ima popieros, plunksnelę,
Susirietęs ant kedės,
Kad jis ims, kad nepradės
Kirsti atsiliepinus
Į vargolius-mužiķus:
„Broliai! Ei, gana miegoti,
„Reik laisvės sau sujieškoti.
„Atsikelkite, sustokit,
„Skroblo buomų pajieškokit.
„Nesgailėkit, draugai, triuso,
„Priešai nevidonai mūsų.
„Ir tik vienas nevidonas,
„O tai Mikė, mūsų valdonas!“
Rašo Jonas, nesiliauna,
Laiškelius kruvomis krauna,
Bet galvoj jam viskas sukas.
Net ineina štai arklukas.
— „Na, Joneli, pasiliauk,
„Pailsai juk, atsigauk,
„Gulkis štai išsimiegok.
„Lapelius gi šia man duok.
„Aš netrukus juos visus
„Išnešiosiu į sodžius.“
Tuoj į maišą juos sukišo,
Sau prie kaklo prisirišo,
Ir kaip šoko, tuoj pranyko.
Stulpai dulkių vien tik liko.
Tat jiegu tik Jonui stigo,
Jis tuoj griuvo ir užmigo.

Jons miegot miegoj saldžiai,
Bet ar trumpai, ar ilgai,
Tyli mūsų pasakėlė.
Tik kad galvą jis pakėlė,
Saulė jau augštai spindėjo,
O po girią griausmas ėjo.
Šoko Jonas tat iš miego
Ir į tarpgirį išbėgo.
Į padanges žiur aplink:
Saulė šviečia, kaip pritink,
(TOLIAUS BUS).

P. D. USPENSKI.

OKULTIŠKAS PASIKALBĖJIMAS

Sutrumpintas P. N. vertimas.

(TASA).

Viduryje ilgos eilės tų dievnamų urvuose yra didelis Kailaso (arba Dangaus) dievnamis. Kailasas, tai pasakiškas kalnas Gimalajuose, kur gyvena dievai, — tai Indijos Olimpas. Delei šito dievnamio padarytas akmeniniame kalne didelis urvas, paskirstytas į tris dalis. Sienos išmargintos įvairiais pagražinimais ir paveikslais išdrožtais akmeninėse sienose. Ėionais nėra padėtas akmuo ant akmens, ėia viskas iškalta iš vieno ėielo akmens. Šalimis ineigos iškalto iš akmens dvi slonių figūros, kurios daug didesnės negu kad paprastai sloniai kad yra. Į visas šalis tęsiasi požeminės uolos, perėjimai, koridoriai, kurie daveda iki kitų mažesnių akmenyje iškalty salių-urvų, kurių nevisur lygios sienos, kad ant sienų dar žymu ženklai ir rankių, kuriais buvo padirbtos tos skylės. Ir ėionai yra negražios stovylos kampuose.

Kada tai senuose laikuose tuose dievnamuose virė gyvybė. Kada tai ėionai judėjo daugybės maldininkų, kurie atkeliaudavo iš visų šalių pažiūrėti į šventus šokius ir aukurus. Kada tai ėionai šoko šimtai lengvų šokikių, žibėjo žiburiai, kvepėjo atneštos gėlės. Gilesnėse dievnamio dalyse atsibudavo paslaptingos iškilmės magiškojo kulto, kurio liekanos dar ir dabar užsilikę Indijoje, tik labai saugojamos nuo europiečių. Visi tie dievnamiai, visi tie urvai iki pačių giliausiųjų gyveno mums nesuprantamu gyvenimu.

Dabar nieko ėionai nėra. Visas dievnamių miestas — tai tyrai. Nėra nei kunigų-braminų, nei šokikų, nei keliauninkų fakirų, nei dievobaimingų žmonių. Nebuvo nei iškilmų su slonių desėtkais, niekas dabar neatneša gėlių, niekas neužkuria ugnį. Priešakyje kalno, klonyje, kaip akis mato, nematyti nei jokio kaimo, nei jokio gyvenimėlio. Dviejose, trijose stubelėse, kurios toli slepiasi už medžių, gyvena keletas vadų po kalnus. Tai viskas.

Urvai ir dievnamiai prieš akis, tai kaip kokis sapnas. Niekur kitur pasaulyje žmogaus protas taip nesusilieja su sapnais, kaip šiuose požemiuose. Ir neaiškiai prisimena žmogui ar sapne, ar ištikro jis kada nors vaikščiojo po šiuos urvus, koridorius, lipo slidžiais laiptais bijodamas nukristi žemyn. Sunku atsimint nelygias sienas ir grindis ir tuos visus plyšius, kuriais išeiti galima į kalno priešakį, iš kur matyti visas klonis. Gal but tai niekad nebuvo, gal but buvo, bet vienok jų atsime-nate tamsius koridorius ir galerijas.

Buvo vasara — tai lytų laikas. Klonis žemai apsitaisė žalumu ir visur tarp akmenų ėirkšleno upeliai, kurie toliau susiliejo į upes ir neleido prieiti prie tų urvų.

Ištisą dieną aš vaikščiojau po tuos dievnamius nešinas fotografiškąjį aparatą. Leidausi į požemius, laipiojau per uolas, išeidavau į paviršių ir vėl leisdavau į uolas, į dievnamius. Ir visą tai dariau su kokuu tai žingeidumu ir rodos aš jaučiau, kad ėionai aš rasiu ką tai didelio, stebėtinio. Keletą kartų aš nusileidau į klonį, apaugusį žole ir vandeniū pasriuvusį ir kiekvieną kartą vis iš kitos vietos stengiausi pakliuti į tolimiausią dievnamių dalį. Trečiame ar ketvirtame nuo krašto dievnamyje buvo ant sienos koks tai piešinys, apie kurį man kalbėjo ir kurį aš butinai norėjau pamatyti ir nufotografuoti. Mano vadai su pilnu pasišventimu jieškojo kelio, iki juostai braidžiojo vandenyje ir nesibijodami žalčių vaikščiojo po šlapia žolę ir landžiojo po tirštus krumus. Bet galų gale mes vis sutikdavome kokį nors sutrukdytą: tai ar stačią uolą, ar gilų vandenį. Iš apačios negalima buvo prieiti prie dešiniojo sienos krašto. Vis lijo, kartais pamažiau, o kartais ir visai smarkiai. Aš tuomet pasislėpdavau artimiausiam dievnamyje, užsirukydavau papirosą ir atsistojęs po Buddos stovylą su nuleistomis akimis laukdavau kol lytus praeis. Per visą dieną aš (TOLIAUS BUS).

-demokratą ir kataliką. Ant neprigulybės rodo vėl abiejų sutiko, bet čia jau pradėjo apsi- reikšti disonansas: kuomet tauti- ninkai-demokratai viešai apsi- skelbė už Lietuvos ir Latvijos respubliką, tuomet pas katalikus apsi- reikšė gludi reakcija; katali- kai, kaip galima išvesti iš jų už- reiškų publicistikoje ir jų prakalbose, nelabai norėtų Lietuvai respublikos: girdi, neturėsime užtektinai šviesių pajėgų respu- blikoniškam rėdui, galės įvykti baisios varžynės Lietuvos politi- koje už partijų „pirmąjį smui- ką“ (apie kurį jie dabar be ga- lo susirupinę, apie tą „pirmąjį smuiką“...), šalis pasiners į ci- vilišką karę, ir mes iš Lietuvos nieko daugiau neturėsime, kaip antrą Meksiką. Jeigu šiuos katali- kų krupčiojimus išversime į gryną lietuvišką kalbą, tai išskai- tysime šę ką: katalikų vadovai bijosi, kad respublikoniškam rė- dui Lietuvoje įvykus, nepaimtų viršaus pirmėiviškoji demokrati- ja, ir nenustelbtų taip vadinamo- sios „krikščioniškosios demokra- tijos“, o ypač, kad Lietuvoje ne- taptų atskirta bažnyčia nuo pa- saulinės valdžios. Kaip, tenai bu- tų-nebūtų, o šitame klausime A- merikos lietuviai labai neiškūs patį sau. Kaip yra Lietuvoje ir visoje Europoje tarpe mūsų veikėjų, mes labai mažai, beveik kaip nieko, nežinome.

Įvykęs Rusijoje tokis milžiniš- kas perversmas dabar vėl išnau- jo šią klausimą pas mums iš- kels. Visai nėra abejonės, kad didelė didžiūna lietuvių dabar dar labiau palinks savo simpati- jose prie Rusijos. Jeigu pirmiaus lietuviai rusams simpatizavo, o neapkentė tikrai carų valdžios despotizmo, tai dabar, kuomet šis despotizmas tapo nugriautas, dar didesnis apsi- reikš mūsų žmo- nių linkimas prie Rusijos. Tiesa, rusai yra slavai. Bet kuomet ki- tos neslaviškos tautos, atgavę sau autonomišką liuosybę, susidė- tų prie demokratiškos Rusijos į tam tikrą federaciją, tai nebūtų tuomet svarbios priežastys ir lie- tuviams nuo tokios federacijos baidytis. Jeigu ton federacijon ineis lenkai, suomai, rusinai ir kitos mažesnėsios tautos, tai tuo- met šitokioje pat pozicijoje ir lie- tuviai atsistoją. Jeigu Rusija įsteigs respublikonišką rėdą, tai visos kitos tautos galėtų kiek- viena pas save įsisteigtai respu- bliką ir susijungti į vieną didelę federaciją, -- sakysim Suvienytas Rusijos Valstijas. Panašiai juk tapo sutvertos ir Amerikos Suvie- nytos Valstijos, kurių kiekviena valstija skaitosi mažūke respu- bliką (commonwealth), turi savo seimą vadinamą „legislaturą“, leidžia savo įstatymus, tikrai prie to yra susijungę visos tarp savęs į vieną federaciją. Rusijos federacijoje būtų kiek skirtumo tik tame, kad tenai kiekviena atskiros tautos respublika turė- tų atskirą savo tautos valstijinę kalbą. Todel sakom, šito viso a- kyvaizdoje, lietuvių nuomonės da- bar galės sparčiau kreiptis į ru- sus, -- butent į Rusijos tautų fe- deraciją. Seimas Vilniuje, tai vie- na iš pirmutiniausių išlygų. Lie- tuviška armija (ar milicija), lie- tuviški muitai, lietuviški pinigai, ir tt. viskas šitas ena vienas po kitam į businės Lietuvos klau- simų eilę.

Vokietijos pažadai, -- kurie, beje, tik per jos agentus paleisti ir pačios vokiečių valdžios nei pu- se lupų nepatvirtinti, -- vargiai šiuo sykiu bevers mūsų visuome- nę svyruoti. Jeigu dar net šitie pažadai šiandien galėtų įsikuny- ti, tai kasžin begu jie nueis tuo- liaus, kaip nuėjo su Lenkijos „iš- liuosavimu“ iš po Rusijos. Skai-

tėme nesena, joguei vokiečių val- dzia buk ištikro ketinanti Lietu- vos „karalystę“ įsteigti. Bet sy- kių yra priduriama, kad po to- kiam apskelbimui tuojaus busią organizuojama „lietuviška armi- ja“, tai yra daroma priverstina konskripcija eiti į vokiečių ka- riumenę tam jaunimui, kuris Lie- tuvoje užsiliko ir per pastaruojū du metu priaugo. Skaitome taig- či, kad Vokietija, trumpai dabar spiriama, įveda Lenkijoje tokią konskripciją per gvoltą (nes len- kai, pasirodo, neina savo „naujon armijon“, nors turėdami ant vo- kiško popieriaus savo „karalys- tę“). Šitas maneiras yra aiškus. Vokiet. tveria „karalystes“ del- to, kad iš jų gauti sau naujus šal- tinius Vokietijos interesus krui- nu keliu stumti ir kaizerio milita- rišką galybę ant toliaus palaiky- ti.

Kas mums reikia daryti? Ar toliaus stovėti neutrališkai ir lau- kti, kas daugiau mums pažadės? Ar apreikšti savo galutiną link- mę, nežiurint to, kur dabar Lie- tuva randasi? Mums rodos, kad reiktų mums jau nusistatyti ga- lutina politika. Mes, budami kiau- rai demokratiška tauta, negalime duoti pirmenybės militariškai Vo- kietijai už demokratišką Rusiją. Vokietijos pažadai jau visai mu- sų nebeapakakina. Kokiu pavidalu tatai mūsų visuomenėje turės iš- sidirbti, laikas parodys. Prie šitų klausimų reikės mums tukstan- čiais kartų sugrįžti. Ir visuomet bus apie juos lengviau kalbėti, kuomet vis labiau mūsų visuome- nės nuomonė bus susikristaliza- vusi. J. O. Širvydas.

T. M. D. REIKALAI

T. M. D. VIRŠININKŲ ADRESAI:
Sekretorius. — P. Norkus.
33 Burgess Place, Passaic, N. J.

DELEI MUSŲ PREZIDENTO ATSIŠAUKIMO.

„Vien. Lietuvninkų“ 10 nr. pa- stebėjau atsišaukimą TMD. pir- mininko, Dr. A. J. Zimonto, ku- ris, tarpe ko kito, sako: „reikia įvesti kokį nors budą, kad seni- nariai negalėtų taip lengvai pra- sišalinti iš TMD., kaip iki šiam laikui buvo galima“ ir tt.

Pirmiausiai mes turime paži- rėti ir priežastis, su kokių tikslu dauguma narių prisirašo prie T. M. D., ir tada mums bus labai lengva suprasti, kodėl tas atsitin- ka. Aš pats patyriau štai ką: Dauguma narių prisirašo tik ta- da, kada yra leidžiama daug svar- bių knygų; bet, daugelis žmonių, tas knygas gavę, atsisako ant to- liaus būti TMD. nariais, nes per- tą laiką, kuriame jie buvo dar neva nariais, nesilankydamo ant susirinkimų; mat jie buvo prisira- šę prie TMD. vien tik delto, kad gauti knygas, bet ne iš idė- jos.

Kad palaikius senuosius narius prie draugijos ir padidinus na- rių skaitlių, reikia butinai įves- ti vienas iš dviejų žemiaus einan- čių sumanymų: reikia užgirti bei raginti, kad visos TMD. kuopos užsiimtų daile, nes daile patrau- kia jaunimą, ir kur yra jauni- mas, ten yra judėjimas; per ju- dėjimą bus lengva inkvėpti jau- nimui TMD. tikslą, bei mierius. Iš tokio jaunimo liks amžinai TMD. nariais bent 75 nuoš. Kaip iki šiam laikui susitverdavo visur vietinės dailės draugijos; bet jos neilgai gyvuoją; už kelių metų žiurėk jau ir nėra tos prakilmos draugijos, kuri žadėjo pabudinti jaunimą iš miego; bet ant nelai- mės veiklesni nariai, gyvenimo aplinkybių priversti, apleidžia tą vietą, kitų nesiranda tokių, kurie galėtų užimti vietą, todel drau- gija griuva. Toliaus, -- tas

veiklesnis narys nuvažiuoja ki- tur, ten sakysim irgi randasi dai- lės draugija, kuri labai silpnai gyvuoją ir reikalaja paramos, i- dant palaikyti gyvybę; bet šis- tas veiklesnis narys nesirašo prie šios dailės draugijos, nes jam sto- vi prieš akis „reiks iš naujo pri- sirašyti, ir iš naujo įstojimai, ir tt. mokėti. Pagaliaus aš nežinau, kaip ilgai man bus čionai ga- lima gyventi!“ Dabar žiurėkim, -- jeigu dailė su apšvieta imtų bendrą veikmę tada toks narys, atvažiuogęs iš kitur, jau nematytų „baidyklės prisirašymo“, nors ir neilgai žada gyventi, bet imtų dalyvumą ir per tą „nežinau kaip ilgai čion gyvensiu“ laiką.

Prie dabartinės mūsų tvarkos, yra labai sunku pritraukti jau- nimą prie TMD., nes jaunimas kaip sykis mažai vertina ten ko- kias knygas ir Tėvynės meilę. Tik toks jaunimas priklauso prie TMD., kuris jau yra pilnai su- augęs.

Mūsų nariai, ypač jaunimas, la- bai vangiai lankosi į susirinki- mus, nes nėra kas veikti; knygos jau yra paskirtos, duoklės užmo- kėta, -- ką jie veiks? Į komisi- ją nėra išrinktas, ir nėra joks viršininkas; sau taip mano 95% narių, ir nesilanko į susirinki- mus. Bet jeigu TMD. kuopos kar- tu būtų ir dailės šakomis, tada daug būtų jaunimo, kurie būtų TMD. nariais ir lankytųsi į su- sirinkimus: jaunikaitis, idant jis galėtų pamatyti merginas, o mer- ginos idant pamatyti bernelius; kiti vėl lankytųsi nors delto, kad pamatyti kaip jiems seksis nau- ją dainą dainuoti, kaip naujas teatras sekasi lavintis, ir tt. Ta- da būtų daug patraukimo lan- kymuisi į susirinkimus, nes tai būtų visokių tikslų, kurie natu- rališkai žmogaus žingėidumą masina.

Antras sumanymas: -- įves- ti pašalpos ir apsaugos skyrius del tų narių, kurie norėtų: Prie pašalpos galėtų sulaukyti se- nesninosius narius nuo apleidi- mo TMD.; jaunimo, žinoma, pa- šalpos nepritraukime, nes jau- nimas dar nenori suprasti, kas tai yra pašalpa. (Jaunimas, kaip jau minėjome, gerai su- pranta daile ir prie dailės jis skverbiasi; per tai jaunimo pa- traukimui dailė būtų pasekmin- gesnė; su jos pagalba TMD. di- dintųsi, ir jaunime skiepiantį apšvieta bei tėvynės meilę).

Vienas iš tų sumanymų, arba ir abudu tie sumanymai mūsų Dr- jon įvedus, man rodos, pagelbė- tų išrišti tą klausimą, kurį mu- sų gerb. prezidentas organizaci- jos domai perstatė. J. J. Žilīs.
1647 Oregon Ave., Cleveland, O.

VIENAS IŠ SVARBIAUSIŲ KLAUSIMŲ.

TMD. 70-ta kuopa, Wilkes Barre, Pa., savo draugiškame su- sirinkime bei pasikalbėjime apie reikalus TMD., prie kit-ko rei- kalingu ir naudingu žemiau se- kantį dalyką, palaikymui čia gi- musios jaunuomenės.

Mes jau iš praktikos žinome, joguei lietuvių emigracija susto- je, ir sustoję rasit ant visados; kurie čia yra gimę, tie mažai pai- so apie savo tėvų kalbą, nes jie nepažįsta savo tėvų literatūros. Tas yra žinoma iš patyrimo. Iš 100 čia gimusių rasi, vos 5 nuoš. temoką tėvų kalboje skaityti ir rašyti. Ilgainiui galima laukti, kad jųjų vaikai nei to nuošimėio neišduos.

Darydami tame visokius išva- džiojimus, negalėjome rasti geres- nio budo palaikymui čiogimių lie- tuvystės, kaip tik tą, kad TMD. turi išleisti kasmet nors po vien- ną knygą anglų kalboje apie lie- tuvystę, ir tokiu būdu pagauti tą

95 nuoš. čiogimių lietuvių prie- meilės Tėvynės Lietuvos. Tie mu- sų žmonės, mokėdami anglų kal- bą ir turėdami tokių knygų apie lietuvius, pradės jas skaityti ir, perskaitę vieną-antrą, ras, joguei lietuvių tauta yra garsi ir yra viena iš seniausių ant svieto. Tuo met ir juose užsižiebs kibirkstėlė lietuvių tautos. Imkime pavezdan ai- rius. Kas juos palaiko vienybė- je? Literatura. O kokioje kalbo- je? Anglų kalboje. Čia Ameriko- je airiai turi net savo tautos lai- kraščius ir literaturą anglų kal- boje. Kodelgi mes to negalime pa- daryti? Ar mes neesame prie to pribrendę? Ar neturime spēkų tam į vales?

Mes tankiai išmėtome šimtais dolarių ant mažniekių. Atidėkime šimet kokius \$300 ant knygų anglų kalboje apie lietuvius ir pradėkime pritraukti tuos 95% čiogimių lietuvių prie TMD. Čia dalykas einasi apie 50,000 Ame- rikos lietuvių jaunuomenės, -- tų mūsų tautos ateities žiedų. Parodykime jiems, kad jie turi gerbti savo tėvų kalbą; kad jie yra lietuviais, ir jų pareiga turi būti pareiga lietuvių tautos.

Mes, 70-tos kuopos nariai bei narės, didžiūmoje esame čiogimi- miai, bei čiogimes moteris turi- me. Mes gerai esame patyrę, jo- gei čiogimiai mūsų broliai ir se- sės mažai paiso apie tai, kas yra lietuviškai rašoma, -- nes nesu- pranta nei rašiliavos lietuvių kal- boje, nei spausdinto žodžio. O jeigu kurie dar lietuviškai ir pa- skaito, tai -- paklaus: ką tas reiškia, nežino; nes jiems nesu- prantama lietuvių literatura. Nors apie kokias 85% čiogimių ir kalbėti lietuviškai gali, bet kalba labai prastai ir tai tik kal- bėti tegali. Daug išvadžiojimų čia nematome reikalo priduoti; tą gali suprasti kiekvienas, kuris daboją lietuvių reikalus.

Šitą mes ir paduodame į orga- ną „V. L.“ ir į valdybą apsvar- stymui to taip svarbaus reikalo. Šį mūsų užmanymą parėmė ir Centro išdininkas, p. J. V. Liut- kauskas, kuomet jis čionai lan- kėsi ir kuomet jo nuomonės apie tai buvo užklausta. P-as Liut- kauskas šiaip pasakė: „Geras da- lykas; visados jį paremsiu, nes antraip negali būti.“

J. J. Nienius.
PASKAITŲ REIKALĖ.
„Kolei saulė užtekės, rasa akis išės,“ priežodis labai teisingas ir gerai pritaikomas TMD. val- dybai paskaitų reikalė: kolei kuopos paskaitų gaus, tai... neuž- simoka jau nei sakyti, -- tą mes matome iš TMD. Valdybos veiki- mo. Jau tuoj sueis meteliai nuo seimo, kuriame nutarta ir pa-

DIDELIS SUVALKIJOS ŽEMLAPIS (Mapa)
Sutaisė B. K. Balutis
Didumas 28 per 22 coliu. Penkiose spalvose (kolio- ruse). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyk- las, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubežių tarp lenkų ir lietuvių ir daug- lį kitų dalykų.
„Gerlausis žemlapis ietu- vių kalboje. -- Persistato labai puikiai.“ -- Taip atsi- lėpė apie jį visi laikraš- čiai.
Kaina
VIENAS DOLIARIS su prisiumtimu į namus.
Reikalaukit pas
J. J. Paukszis & Co.
120 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

VISI ŽMONĖS DABAR LABAI INTERESUOJASI KLAUSIMU:

Kas bus ateitije.

Kas bus už 100=200 metų.

Juk kiekvienam labai žingaidu, kaip žmonės gyvens už 100 ar 200 metų; kaip jie valdysis, koki bus tuomet gelžkeliai. Argi neverta žinoti kaip už 100 ar 200 metų žmonės rėdysis, kokius turės susinesimo įrankius, orlaivius ir tt. Juk žingaidu, kaip tada gydytojai gydys žmones, kaip išgy- dys stebėtinausias ligas ir tt. Juk reikia žinoti, koki tuomet bus teatrai, pasilinksminimo vie- tos ir tam panašiai. Taigi, reikia tas viskas žinoti, bet iš kur, kaip? Kad tą viską dažnoti, reikia perskaityti puikią garsaus anglų rašytojo Edward Bellamy knyga: --

PAZVELGUS ATGAL.

Tai didelė knyga susidedanti iš 356 puslapių, išleista ant labai puikios popieros. Joje lengvai suprantamoje kalboje aprašyta viskas, kaip bus ateityje, kaip tuomet žmonės juoksis iš dabartinių laikų, iš visokio skurdo ir tam panašiai. Ta puiki ir labai žingaidi knyga prekuoja tiktai \$1.00, gra- žnuose apdaruose -- \$1.50. Ją galima gauti: --
„VIEN. LIET.“ ADMINISTRACIJOJE.
120 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

PAZINK Lietuvą ir visą Pasaulį

GEOGRAFIJOS VADOVELIS

Parašė J. G.
„Geografijos Vadovėlis“ tai yra pirmutinė kny- ga lietuvių kalboje, kurioje trumpai, aiškiai paduoda vaizdingą susipažinimą su Lietuva ir visu pasauliu. „Geografijos Vadovėlis“ buti- nai turėtų rasti kiekvieno lietuvių knygynelyj ir kiekvienas privalo turėti šią knygą. „Geografijos vadovėlis“ užveria sekančius kiek- vienam žinotinus dalykus: --
DALIS I.
Pirmosios žinios apie žemę:
1. Žemė ir jos vieta pasaulyje.
2. Žemės judėjimai.
3. Žemlapių braižymas.
4. Žemės ypatybės.
5. Žemės gyventojai.

DALIS II.
Pirmosios žinios apie pasaulio dalis.
1. Europa 2. Azija. 3. Afrika. 4. Amerika.
5. Australija.

DALIS III.
Pirmosios žinios apie Lietuvą.
1. Fiziškoji geografija.
2. Lietuvos paviršis. 3. Vandens.
4. Gubernijos, apskrėčiai, miestai.
5. Ekonomiškoji geografija.
6. Gyventojai ir valdžia.
„Geografijos Vadovėlyje“ telpa 60 įvairių pa- veikslių ir braižinių. „Geografijos Vadovėly“ puošia puikus aštuoni spalvuoti žemlapiai. „Geografijos Vadovėlis“ yra apdaryta knyga, puikiai atspausdinta ir ant geros po- pieros. Prekė labai žema -- vos 75c Pini- gus siųskite stampomis, arba „Money Orde- riu“, adresuojant:
„VIEN. LIET.“ ADMINISTRACIJA
120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

LIETUVI!

ATMINK SAVO VARGSTANČIUS TEVUS, BROLIUS IR SESERIS LIETUVOJE. JIE TEN KENČIA BADA-ŠALČIUS, O TU ČIA ESI APSIVILKĖS IR SOTUS. Aukauk jiems per Centralį Komitetą, kuris greičiausiai paslunčia pinigų į Lietuvą, ir įsirašyk į nuolatinį Lietuvos Šelpėjų skaitčių.

Iškirpk šį Kuponą ir išrašęs kas reikia siųsk su savo Auka į Komitetą šiuo adresu:

THE LITHUANIAN CENTRAL COMMITTEE
200 Fifth Ave. New York City

SIUNČIU \$ _____ grynų inkentėjusiems nuo ka- rės. Prie to prisizadu kas mėnu aukauti per Centralį Komitetą po \$ _____, pakol tik bus rei- kalas šelpiti mūsų viengėnčius Tėvynėje.

Parašas _____
ir _____
Adresas _____

JUOKŲ SKYRIUS

Teisybės iš dugno.
Iš karto jis tarnavo operos teatre, paskui pakliuvo į karės laukų teatrą, o ant galo atsirado anatomskaime teatre.
Mylėti galima tikrai vieną kartą, o neapkęsti galima nors kasdien.
Yra žmonės tikrai delto geri, kad jie bijosi būti blogais žmonėmis.

Didžiausias paslaptinumas, tai užlipyti popierėle savo vardą ant savo vizitinės kortelės.
Miegok kuonodaugiausiai, mažai miegodamas gali pramiegoti savo pašaukimą.

Geras patarimas.
— Tai patikėk draugams. Aš patikėjau vienu geru mano pažįstamu 5,000 dolarių, o jis ne tik kad neatiduoda man tų pinigų, bet neatsako nei į laiškus.
— O kur gi jis gyvena?
— Čikagoje. Bėdžiausia tai tas, kad aš neturiu jokio preparodymo, kad jis skolingas.

— Na, tai parašyk, kad tau reikalinga visa 10 tukstančių dolarių.
— Bet jis man skolingas tik 5 tukstančius.
— Na, tai jis tuo tau parašys, kad tu netiesą rašai, kad jis tau skolingas tik 5. Tai ir turėsi preparodymą ant popieros, kad jis tau skolingas 5 tukstančius.

Padaryta-parašyta.
Rezultate teismu išjieskota skola.
Dasipratimas brangesnis už viską.
Karės baisenybė.
— Tamista pastebėjai, kad po kiekvienos karės atsiranda labai daug eilių.
— Taip, tai viena iš karės baisenybių.

Muzikališkoje sankrovoje.
— Pas jus visko randasi, kas reikalinga del piano?
— Taip.
— Duokite man gerą kirvį.
Laiku.
Tėvas. — Tau jau du jaunikai pasiulė tave vesti. Ar tu jau pasirinkai?
Duktė. — Taip, pirmiau aš ištekėsiu už to, kuris ant orlaivių lakioja.

Trečia galimybė.
Pati. — Jie veda ar del pinigų ar del išmilylėjimo.
Pats. — Juk galima vesti del meilės prie pinigų.

Konjakų, Degtinės, Kordialų, Sliwowitz, Muskatel vyno, Port vyno, Sherry vyno, Tokaji vyno

Geriausios rūšies prekės, kokių publika reikalauja. Jei dar neįstūrėte mūsų prekių, paklauskite savo kaimyno. Jis žino.

H. and H. REINERS
Importers & Distillers
175 to 197 Stagg Str., arti
Graham Av., Brooklyn, N. Y.

Lietuviškas Advokatas Baltrus S. Yankaus

Pranešu, kad kitokių provų neimu, kaip tik už koliestvą ir užmušimą prieš kasyklas, fabrikus, gelžkelius, laivus ir tt.
Skundžiu United States Kortuose ir gerai suprantu punktus provų už koliestvą.

B. S. YANKAUS
154 Nassau St., New York, N. Y.

PINIGAI
Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai Persiunčia Pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda šifkortes.
„VIEN LIET.“ OFISE
120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Vincas Struogis Lietuvos Vėliavų Išdirbėjas

155 Hope St. Brooklyn, N. Y.
Telefonas 2989 Stagg
Residence Tel. 3671 R-Williamsburg

VISŲ LIETUVIŲ ATYDAI!
Nuo tulo laiko užsiėmian išdirbinėtikras LIETUVOS VĒLIAVAS mūsų Draugijoms, Klubams bei Organizacijoms. Sulygšiol, beveik žėdna mūsų draugija rupindamasi įsisteigti sau Vėliavą, pasidirbdama pagal geresnį išmanymą savo komiteto.
Taigi šiūomi pranešu lietuviams, kad kur tik randasi draugijos, klubai arba organizacijos, stengtusi turėti tikrą Lietuvos Vėliavą. Duodami užsakymą padirbimui Lietuvos Vėliavą kreipkitės šiūom adresu:

V. STRUOGIS

155 HOPE STREET BROOKLYN, N. Y.

VAINEIKIO ir NARVYDO FOTOGRAFIJŲ GALERIJA
499 Grand Str., kampas Union Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. 1723 Stagg.
Fotografuojam: Veselijas, Krikštynas, Įaidotuvias ir visokias Grupas. Fotografijas padidinam ir malevojam; senus paveikslus atnaujinam. Nuimame dienomis ir naktimis.
Studia atdara nuo 9 val. ryte iki 8 v. vakare. Prekės nebrangios.

Kryžiaus skaudėjimai

dažniausia gema nuo inkstų betvarkės. Del nuosavaus gero yra reikalinga, kad į tokias slogas būtų atkreipta didelė doma.

Severa's

Kidney and Liver Remedy
(SEVEROS GYDUOLE NUO INKSTŲ IR KEPENŲ)
verta yra pasiulyti tokiose atsitiktimuose, o taippat gydyme inkstų arba pusės uždegimo, apsunksinto ir skausmingo šlapinimosi, nuo kojų suputimo, geltigės ir ruktūmo skilvyj. Kainos 50c. ir \$1.00.

Kryžiaus skausmas išnyko.
Ponas K. Milhauskas, 11 Highland ave., Newton Upper Falls, Mass., praneša mums taip: „Kėntėjau skausmus kryžiuje ir šonuose, bet skaitydamas jus kėntendori, žinau vartoti Severos Gyduoles nuo inkstų ir jaknų ir veikiai pasveikau“.

SILPNUMAS.

Jei jautiesi netekęs spēkų, silpnas, be noro valgyti, arba jei virškinimo prietaisos atsakančiai nedirba, imk
Severa's Balsam of Life
(Severos Gyvasties Balsamas)
Sustiprina jis visą organizmą ir prašalina vidurių sukietėjimą. Kaina 75c. — aptiekose.

SEVEROS GYDUOLES

galima gauti visur aptiekose. Reikalauk tikrai tikrų „Severos“ gyduolių, bet neimk kitokių, arba užsisakyk, jei vietoje negalima gauti pirkti.
W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

PASKAITA IR PAVEIKSLAI!

Surengia
A. L. T. Sandaros 11-ta kuopa.
Atsibus nedėlioje
1 d. Balandžio (April) 1917 m.
Svetainėje 48 Green gt., Waterbury, Conn. Pradžia 7:30 val. vakare.
Įzanga 15c. ypatai.
Sirdingal kviečio komitetas.

SKILANDIS

geriausias, kurį galima gauti pas
JOHN G. HESS
Kiaulienos krautuvėje
248 Humboldt Str. tarpe Stagg
ir Ten Eyck Str. (16)
Tel. 160 Stagg.

Rukyk Naujoko Cigarus!

Nes yra padaryti iš importuoto geriausio Havanos, Sumatros ir Domestic tabako; kurie rukant maloniai kvėpia ir todėl geresnių Cigarų niekur negali gauti! Užtai pas Barberius, Krautuvėse ir Salunuose reikalauk tik ro lietuvio Naujoko Cigarų. Jo dirbtuvė yra po numeriu:
359 Broadway, Brooklyn, N. Y.
TEMYK, kad būtų NAUJOKO vardas ant bakso!

Galva Skauda?

Ar žinai, kad 90 nuošimtis žmonių turi galvos skaudėjimą ir nerviškumą iš priežasties silpnų ir nerviškių akių. Vienintelė pagalba, tai moksliskai pritaikyti akiniai.
Kreipkitės pas

Dr. H. A. Medoff

Akių ir akinių specialistą, o jis duos Tamstai patarimą dykai.
Ofisas yra jo aptiekoje.
500 Grand Street, (Corn. Union Av.)
Brooklyn, N. Y.
P. S. — Sumušti stiklai duodasi be egzaminavimo. Tik reikia priduoti šmočiukai.

Dr. J. WALUKAS

Tel. 4428 Greenpoint
VALANDOS:
nuo 8 iki 10 iš ryto
nuo 1 iki 3 po pietų
nuo 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą.
69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
161 Franklin St., ir kampas Second St.
Ligonius priima:
ryto nuo 8—9 po pietų nuo 1—2, 30
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Suc.)
Dr. LOUISE C. BALL
Chirurgas Dantistas.
251 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Ant viršaus čeverykų krautuvės.
Taiso ir ištraukia dantis be skausmo. Nesvelkus pripildo auksu, platina ir cemento. Įveda naujus; uždeda kepuraites iš auksu arba porcelėno.
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
VISOKIS DARBAS GVARANTUOTAS.
Seniai įsteigtas biznis 25 met.

Telefonas: 6426 Market.
Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUCIUS
VALANDOS: { 8—11 ryte,
1—3 po pietų,
7—9 vak.
Seredomis 8—11 ryte
341 Walnut str., prie parko.
NEWARK, N. J.

ADVOKATAS KAZIS KRAUČUNAS.

Buvs 9 metų Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Imigracijos; turi visas išsiraškas Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdedami krasos ženklėl atsaakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiskai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:
KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

MOTERIS-ADVOKATAS

Rosalie F. Janoer, turinti savo ofisą po No. 132 Nassau St., New York, praneša, kad atdarė kitą šaką-ofisą del teisių praktikavimo po No. 238 E. 6th Str., New York, ir kuri ypatiskai bus šitame ofise kasdien nuo 5 iki 8 val. vakare.
(Jul. 25)

Centais Užėdijama Desėtkus

Bereikalingai daugels važiuoja New Yorko pažiūrėti.
Kadangi puikiai galima pamatyti tik už 25c.
Labai puiki sąsiuva 112 pukių paveikslų, požeminių gelžkelių, muzėjų, knygynų, hotelų, parkų, tiltų, teatrų ir didžiausių namų su paaiškinimais po kiekvienam paveikslu.
Ta sąsiuva kiekvienam malonu turėt.
Reikalauk „V. L.“ administracijoje.
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. priėsiunčiant pinigus stampomis.

LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius
Geras Darbas ir visiems Priėinama Prekė

J. STOKIS
177 Nassau Str.,
kampus Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

GAUK SIUOS MUZIKOS VEIKALUS:

„Birutė“ — Birutės arija — 30c
„Vestuvės“ — Jaunosios arija 35c
„Kregždėlė“ — duetas — 30c
„Eglė“ (Zalčių Karalienė) Zalčio ir Dulbės-Dievaičio duetas — 75c.
„III Sasiuvynys“ — kvartetui maišyti — 25c
„Muzikos žodynėlis“ — 25c
Adresas:
Mr. M. Petrauskas
395 Broadway, So. Boston, Mass.

DR. BUKKI'S OFISAS

Ofisas atidarytas nuo 9 val. iš ryto iki 8 v. vakare nedėliomis ir šiokiomis dienomis.
Ypatiskas prižiurėjimas ir gydymas. Kalbame lenkiškai ir rusiškai. Europos gydytojas, duodu sevo padarytas gyduoles.
DR. BUKKIS
407 E. 58th St., New York, N. Y.

DANTISTAS
Kiekvienas užganėdintas geru pataisymu!
Gvarantuotas ant 20 metų!
Uždejimas kepuraitės 22 k. \$5.00
Užplombavimas 50c. ir augščiau. Išvalymas 50c.
Užplombavimas auksu — \$1.00. Skaudanti danti duok ištraukt ryte, o vakare duok apžiurėti
SANITARY DENTAL PARLOR
307 BEDFORD AVE., tarpe 1-mos ir 2-os gatvių.
Susikalba lietuviškai, lenkiškai ir angliškai.

ATIDAI!

Draugystėms, Klubams ir Kuopoms. Mes išdirbame viską kas tik reikalinga del draugijų. Visokius ženklus, guzikūkus, kukardas (badges), šarpus, Vėliavas ir antspaudas. Guzikūčių (buttons) prekės nuo \$25.00 už šimtą ir augščiau. Tankiai mūsų vientaučiai kreipiasi pas žydėlius, kurie nepažindami lietuvių Tautos istorijos, atlieka augščiau minėtus darbus netinkamai. Mes pranešame savo tautiečiams, kad darbą atliekame atskankiniai. Del platesnių žinių kreipkitės pas:
STRUPAS & CO.
123 FERRY STREET, NEWARK, N. J.

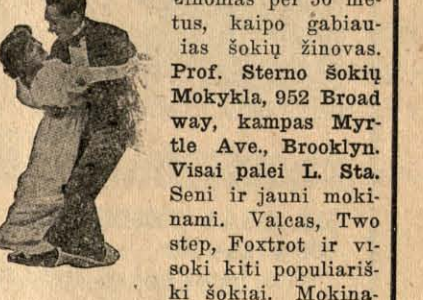
W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais
ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą
KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽLŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinioms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PIGLIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI**, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir del to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.
Su guodone
W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Kiekvienai MOTEREI žinotina Specialistas Moteriškų Ligu.
JOSEPH LIPMAN, M. D.
314 E. 50th St., New York.
OFISO VALANDOS:
iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare.
Nedėliomis pagal sutartį.
Egzaminavimas DYKAI. Mes ištiriame ir pasakome visas ligas ir pagelbstime. Iš kitur atvažiuosiemis ligoniams parupinam vietą, kol gydos. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžiurėsim ir duosime prietelišką rodą. Pataravimas visai pigus. Neužmirškite mano antrašo.
DR. J. LIPMAN,
314 E. 50th St. NEW YORK.
Arti 2nd Avenue.
— Kalbame lietuviškai. —

SOKIŲ MOKYKLA

Žinomas per 36 metus, kaipo gabiausias Sokių žinovas. Prof. Sterno Sokių Mokykla, 952 Broadway, kampas Myrtle Ave., Brooklyn. Visai palei L. Sta. Seni ir jauni mokiniai. Valcas, Two step, Foxtroit ir visoki kiti populiariskie šokiai. Mokiname merginas, vyrus ir vaikus. Duodame privatiškas lekeijas jei pagelaujama. Mokykla atdara kas dien nuo 9 ryte iki 11 vakare taigpi ir Nedėlios popiečiuose ir vakare. Privatiškas kambaris del mokinimo. Dedama visa atida Taigpi mokiname ir steidžiaus šokius.
(Apr. 18)

Viens ir tas pats.
Svečiai. — Ar nerasi kokių nors kaulų del mano šunies?
Tarnas. — Gaila, kad negalėsiu surasti. Užsteliuokite zuikiuos, tai bus vis tas pats.

M. Mierzwinski

Užlaiko Dvi Didelias BUČERNIAS,

kuriuose galima gauti visokios MĖSOS užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visaip padarytos Rūkintos Mėsos, Jaunų Paršinkų, Kumpių, Krajavų Tankinių ir Kudų Lašinių.

VISADOS ŠVIEŽIA MĖSA IR ĖYSTAI UŽLAIKOMA.

M. Mierzwinski

75 Grand Street 41 Avenue A
Kampas Wythe Ave. -BUČERNĖS- Kampas 3-rd Street
BROOKLYN, N. Y. NEW YORK, N. Y.
Tel. 3359 Greenpoint. Tel. 2174 Orchard

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skaudėjimą REUMATIZMĄ? Visi juokiasi iš Reumatizmo, kurie tikrai vartojo aptiekoriaus F. A. URBONO MILTELIUS (proškus powder) ir LINIMENTĄ, tie šiandien yra sveiki. Taigi ir Jus galite lengvai pasveikti ir sykiu juoktis su sveikaisiais iš reumatiškų skaudėjimų.

REUMATIZMO MILTELIUS ir LINIMENTĄ galite gauti per pačią tiktai už \$1.25.

Visi kreipkitės adresuodami:

F. A. URBONAS, Aptiekorius,
151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
(KAMPAS BERRY STREET) Telephone Greenpoint 1411

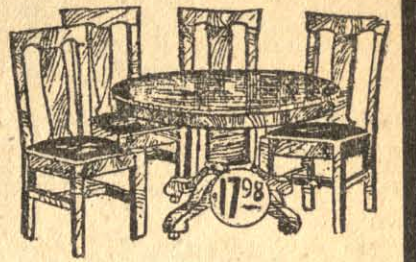
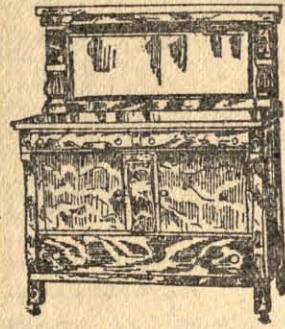
Wm. SHEDLOW'S ir KARL. LATUKAS CAFE

VIENTAINĖ SVETAINE
Galima užsakyti Baliams, Mitingams ir Veselioms, (vestuvėms)
734-736-3rd Ave.
SO. BROOKLYN, N. Y.
Telephone 1295 South.

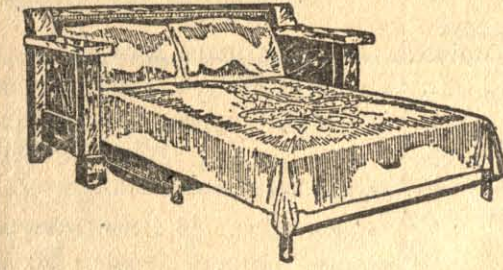

Macys & Marcin Furniture Co. DIDŽIAUSIAS NAMAS,

Kur galima gaut visokių naminių papuošalų ant lengviausių išlygų

\$1.00 į sanvaitę

Pristatom į visas apielinkias: Jersey, New York, Maspeth. Atvažiuokit kad ir iš toliaus, karai užsimokės.

Mūsų adresas

MACYS & MARCIN Furniture Co.
198-200 Grand Str. Rrooklyn, N. Y.
Tarpe Bedford ir Driggs Ave. Šale Comedy Teatro.

Kada turi taisyti dantis, eik pas seną dentistą ant kurio gali pasiremti, kuris jau 10 metų šioje apielinkėje tarnauja, ir kurį visi rekomenduoja. Tas parodo, kad jis užganėdina visus. Speciališką patarnavimą lietuviams. Galima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

Dr. SALETAN & POSNER SURGEON DENTIST 313 BEDFORD AVE.

KAMPAS SO. 2nd STREET, BROOKLYN, N. Y.
10 metų toj pačioj vietoj.

Insteigtas 1866

Telefonas 1576 Greenpoint

Edward J. Widness & Co.

Užlaiko Krautuvę Stubinių Daiktų

Puody, Stiklinių Daiktų, Pečių, Lino-
leum, Staltiesių, Langdengių, Geležinių
Blekinių Daiktų, Peilių ir t. t.

SPECIJALIŠKI DAIKTAI
BARAMS ir HOTELIAMS

99 Grand Street,

Brooklyn, N. N.

AR ŽINAI KUR TAVO GIMINĖS IR PAŽISTAMI GYVENA?

Nežinai, nes nesusirašinėjai, o Tamstai jie dabar reikalingi. Užsirašyk „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ ant metų, o mes kartą uždyka indėsimė į laikraštį pajieškojimą. Ir susirasi savo pažistamus. „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ.“

120 GRAND STREET,

BROOKLYN, N. Y.

NOTARIJUS (REJENTAS)

JUOZ. O. SIRVYDAS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti—čia yra padaroma: Devionotij, pirkimo bilos, liudijimai, certifikatai, vekseliai, etc. etc.

Telephone 3076 Stagg.

HERMAN APELER SALIUNAS

Alus, Vynas, Likierai ir geri Cigarai
398 Grand Street
kampus Rodney st. Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA

Švariai užlaikoma, gretas ir priolankus patarnavimas.

Atvažiuavę svečiai iš kitų miestų ir vietiniaiatsilankykit, o gausite puikius valgius kokį tik kas pareikalausite. Priekiam užlaikau puikius kambarius nakvynėms, kaip vietiniams taip ir atkelevusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu

J. ZOSTAUTAS.
102 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Vietinė DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA

KRAUTUVĖ

Muzikališku Instrumentų

Visokio skyriaus

Pranešu visiems, jog aš užlaikau tikrai lietuvišką krautuvę, kurioj galite gauti Laikrodžių, laikrodėlių, Žiedų, Spilkų, Kolčikų, Kompasų, Kryžių, Bronzalių ir įvairių kitokių daiktų. Taipgi rekordų visokiose kalbose su puikiais dainomis ir šokiais. Įvairiausio išdarbio Armonikų, Smukų, (Skripių), Klarinetų, Triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų.

Naujausi Columbia Lietuviški Rekordai 10 colių pločio, kaina 75c. (Kanadoje 85c.)

- E 3188 — Ant kalno karkliai siubavo. Pasisėjau žalią rutą.
- E 3189 — Oi Motule. (Mikas Petrauskas).
Motuš, Motuš. (Mikas Petrauskas).
SU ORKESTROS AKOMPON.
- E 3190 — Tris berneliai. Vakarinė daina.
- E 3191 — Ant Marių krantelio (Šimkus).
Saulutė tekėjo. (Šimkus).
- E 3192 — Giedu dainele. Gegužinės daina.
- INGRAJINO: ARMONIKA, KLARNETAS IR GITARA.
- E 3183 — Linksmo kraujo. (Polka).

Reikalaujami kokio nors tavo adersuokite:

J. Girdes

170 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Telephone 4659 Greenpoint

ATEITIS

savo skaitytojams duoda labai daug naudingų raštų apie žmonių sveikatą ir ligas, taipgi apysakų, juokų, eilių, paveikslų. Turi savo korespondentus visoje Amerikoje, taipgi Lietuvoje, Rusijoje, Vokietijoje, Prancijoje, Anglijoje ir kt. „Ateitis“ kaina metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užsieniuose metams \$2.50. Pasižiureti viena numeris siunčiame dovanai.

„Ateitis“, 366 Broadway, So. Boston, Mass.

TREJOS DEVYNERIOS arba TREJANKA

Reikalingi Agentai

DAUNOROS trejanka yra tikrai lietuviška. Saugokitės padirbi-
mų-imitacijų.

DAUNOROS trejanka, t. y. trejos devynerios, tai ištikimiausias Lietuvių draugas-gydytojas visose negalėsa bei ligose.

DAUNOROS trejanką reikalaukit prisiųsdami 35c. Galima siųsti pašto ženkliais (marcikėm)

Goros Išlygos

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

TAI FAKTAS, kad DAUNOROS aptiekoje yra didžiausias sądelis ir pasirinkimas įvairiausių naminių gyduolių, visokių šaknų, žolių ir t. t.

REIKALAUKIT rašydami, kokį norite nemažiau kaip už 25c. bus jums pristyta.

229-BEDFORD AVE.
KAMPAS-NORTH 472 GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

SOROL

apsireiškia esąs iš geriausių naminių gyduolių, esančių ant pardavimo—25c. už bankute.

Nuo Reumatizmo, Padagos, Neuralgijos, Perišalymo, Apsūbitimo, Dantų-Skaudėjimo, Diegliu ir Skaudėjimo Krutinėje, kaip ir nuo visokių kitu reumatišku ligu, naudok!

PAIN-EXPELLER,

kaipo seną ir užtikintą draugą šeimoms per pusę šimtmėčio. Tik 25c. ir 50c. bankute; galima gauti visose aptiekose arba pas patį fabrikantą—

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York.

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Ėbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynom.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsilvanijos Universitetą), užsiima varymu provy visuose teismuose.

Ofisas rumaose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone Peoples 37
Bell 47
Residence Peoples 1100

Telephone 1351

JONAS MATHUS

(MATUZEVIČIUS)

Didžiausias ir Puikiausias visame South Bostone Lietuviškas

== SALIUNAS ==

Sveikiausi ir geriausi visokios rūšies gėrimai ir kreventi Cigarai.

Puikių užkandžių, prielankus patarnavimas.

JONAS MATHUS (Lietuvis Savininkas)
342-344 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.
(Arti Lietuviško Labdarybės Draugijos namo.)

DIRVA

Didžiausias ir naudingiausias laikraštis.

Neužsiima barnėmis nė polemikomis.

Talpina daug žinių.

Talpina daug moksliskų ir pamokynančių straipsnių.

„DIRVA“ vėta skaityti kiekvienam lietuviui ir lietuvei.

TIK \$1.50c. METAMS.
Ant pažiuos vienas No. Dykal.

„DIRVA“
2004 ST. CLAIR AVE CLEVELAND, OHIO

JONAS MATHUS

(MATUZEVIČIUS)

Didžiausias ir Puikiausias visame South Bostone Lietuviškas

== SALIUNAS ==

Sveikiausi ir geriausi visokios rūšies gėrimai ir kreventi Cigarai.

Puikių užkandžių, prielankus patarnavimas.

JONAS MATHUS (Lietuvis Savininkas)
342-344 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.
(Arti Lietuviško Labdarybės Draugijos namo.)

„DRAUGAS“

Geriausia dovana draugams Lietuvoje yra lietuvių katalikų savaitinis laikraštis

„DRAUGAS“ paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos Lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politikos, literatūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų ceozura „DRAUGA“ i Lietuvą inleidžia

„DRAUGAS“ atsielna met. \$2, pusei m. \$1; Užsieniuose metams \$3, pusei metų \$1.50

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drover 6114

PAMĖGINKIT SKAITYT Savaitinį Laikraštį „LIETUVA“

Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, eina 24-tus metus. „LIETUVA“ yra politikos, literatūros ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingėdžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina

Už visą metų tik \$2.00
Už pusę metų tik \$1.00

Vieną numerį gausite uždyka, jei pareiklausit, adresuodami:

„LIETUVA“
3252 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

SKAITYKITE

Mūsų išleista kniga

JAUNIEJI SKRAUJA“

— Senovės medžioklių apysaka.

Bile kas gali išmokyti Barzdakutystę, Plaukų taisymą (hairdressing), Manieuring, ir tt. į labai trumpą laiką; mažai išlaidų. Mes mokiname moteris ir vyrus. Atsiųskite del platesnių informacijų.

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL
1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

**HYPATIJOS ŠLIUPIUTĖS-
YČIENĖS LAIŠKAS.**

Dr. J. Šliupas gavo laišką nuo savo dukters Hypatijos iš Petrogrado. Tarp kito ko tenai rašoma, kad Petrograde nekurie pabėgėliai lietuviai tiesiog basi vaikščioja, nors didelis šaltis. Gauti iš Amerikos čeverykų siuntinių taip apsidžiaugė, kad tiesiog triumfavo. Geistina, kad žmonės siųstų visokių drabužių ir apšavimo. Į Rusiją siuntiniai nueina.

**DR. ALDONA ŠLIUPIUTĖ-
JANKAUSKIENĖ IŠVAŽIUOJA
PETROGRADAN.**

Neužilgo Dr. Aldona Šliupitė išvažiuoja Petrogradan pas savo seserį. Ji ruošiasi važiuoti vokiečių užimton Lietuvon, bet vokiečių valdžia neleido.

Vietinės Žinios

Didelės prakalbos ir koncertas. — Kas valanda ateina iš Rusijos vis naujos žinios, gyvenimas tenai tiesiog verda. Tas mums lietuviams labai svarbu, kaip ten viskas pavyks. Mes irgi turime raguoti į tuos klausimus. Todel Am. Liet. Tautinės Sandaros 1 kuopa surengia dideles prakalbas, kurios atsibus McCaddin svetainėje (ant Berry Str., tarpe 2 ir 3 gatvių), Ketvergo vakare, 29 d. kovo. Prasidės ant 8 val. vakare.

Pirmiausiai kalbės Dr. J. Šliupas apie revoliucijos bėgį ir apie partijas. Jis parodys, kaip mes lietuviui turime į tai žiūrėti ir ką veikti. Kasgi nežino kaip geras Dr. Šliupas yra politiškų dalykų žinovas.

Antras kalbės mokytojas M. Šalčius apie nuvargintą tėvynę, apie tai, kas yra dabar daroma.

Trečias — J. V. Liutkauskas skaitys telegramas, ir tt.

Ketvirtas žadėjo pributi ir kn. Žilinskas, kuris praneš apie Europinės politikos stovį ir Lietuvos klausimą. Praneš, kaip dabar rušai ir vokiečiai žiuri į Lietuvą.

Vienu žodžiu bus tiek daug naujų žinių, kò klausytojai nei nespėnavo.

Apart to viso prieš prakalbas Lietuvių unijos benas, susidedantis iš 30 muzikantų, pagriežs mūsų tautos himną, pagriežs ir revoliucijinę marselietę. Taipgi tas pats benas prakalbų pertraukose griežs revoliucijinius ir kariškus maršus.

Lietuvi, brooklynietii!! Dar nesi girdėjęs, kad kada nors prakalbos butų su, iškilminga muzika. Bet dabar, kuomet sprendžiamas likimas, tuomet visų turi būti pakili siela, o tą gali padaryti muzika. Graudinsiesi jei neateisi į tas didžiausias ir reiškinias prakalbas. Įžanga tiktai 10c.

Negana to. Kiekvienas perskaitęs šiuos žodžius turi laikyti sau už pareigą pranešti ir kitiems. Ši žinia apie prakalbas turi būti visiems žinoma. Visas Brooklynas bus prakalbose. Atmink, kad tai ketvergo vakare.

Dram. Dailės Dr-jos vakaras. — Pereitą subatvakarį, McCaddin svetainėje, Dr. Dailės Dr-ja suruošė didelį vakarą. Pirmiausias buvo rodomi gyvi paveikslai (figuros). Paskui lošta drama „Undinė“ ir komedija „Dėdė atvažiuo.“ Vakaras pavyko labai gerai. Žmonių buvo prisirinkę į 600. Sekančiame Nr. bus plačiau.

TMD. 3-čios kuopos susirinkimas atsibuvo pereitą pėtnyčios vakarą. Susirinko gana diktas

narių skaitlius. Greitai atlikus kuopos reikalus, p. Karpavičius skaitė paskaitėlę iš Graikijos mitologijos.

Brooklyno biznieriiai! Šiuomi šaukiamas ekstra susirinkimas ap svarstymui bėgančių Draugijos reikalų. Susirinkimas bus 29-tą dieną Kovo (March), 8 v. vakare, salėje po No. 73 Grand St., Brooklyn, N. Y. Nepamirškite to vakaro. — Visi Brooklyno biznieriiai pribukite.

Laikinis Sekretorius: — **Al. Steponaitis.**
385 Metropolitan Av., Brooklyn.

Busai važiuoja Rusijon. — Šį antradienį iš New Yorko išvažiuo į Rusiją pirma partija rusų revoliucionierių. Išvažiuo Norvegijos laivu. Iš Brooklyno pasirengę važiuoti Rusijon 10,000 rusų.

Spėjikai. — Šiomis dienomis Brooklyne priviso daug čigonų spėjikų, kurie, parodžius delną, nuspėja ateinantį žmogaus likimą. Kiek girdėjome, tai tokius spėjikus lanko ir daugelis lietuvių. Na, žinoma, spėjikams iš to daug naudos. Jau jų keletą suareštavo.

Eksplozija. — Ant Blackwell salos, kasamojo požeminio geležkelio skylėje sprogo dinamitas. Buvo baisus trenksmas. Užmušta 4 darbininkai ir 12 kitų sunkiai sužeista.

Gavo leidimą vesti: — Jonas Bačius, su Julija Černauskiute, 131 No. 11th Str.
Klimas Ramaška, 127 Thames Str., su Mare Markšaitė, 108 Stagg Str.

**KARALIAUS ŽIEMOS NAIŲVIS-
KUMAS.**

Žiemos karalius visuomet nenori prasišalinti su savo karuna. Daug kartų jisai pargrįžta ir atsineša su savim, šaltus vėjus, miglas, šaltį ir sniegą. Jei jūs norite perleisti šią sezoną be jokių nesmagumų, turit apsižiūrėti kad pilvas gerai funkcijuoja. Jei pilvas yra gerame padėjime, tai tuomet visas kunas turi reikalingą stiprumą, ir priešinasi prieš visokias ligas. Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elik-siras iščystina pilvą ir suteikia normalią kuno veikimą. Ant jo galima visuomet pasitikėti kon stipitacijoje, galvos skaudėjimo, nerviškumo, generališko nusilp-nimo, ir tt. Prekė \$1.00. Aptiekose. Pneumonia dabar daug žmonių kankina, imkit tuojaus Trinerio Cough Sedative, kada tik pirmieji šalčio simptomai pasirodo. Visuomet geriau buti pasirengusiam negu po ligos užėjimui. Arba jeigu neuralgija arba reumatizmas pasirodo tuojaus pradėkit vartoti Trinerio Lini-mentą. Prekė šito ir taipgi Cough Sedative yra ta pati: 25 ir 50c. aptiekose, per pačią 35 ir 60c. Jos. Triner, Išdirbėjas-chemikas, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

KRASOS DEŽUTĖ.

J. A. Bankus, M. Bilinas, F. M. Petruionis, J. Juselis, Korespondentas. — Jusų žinutės tįps sekančiame Nr. Labai ačiū.
Viturio sunus. — Jusų eilutes negalime sunaudot. Rašant eiles, visuomet reikia laikytis tam tikrų eiliavimo taisyklių, be ko eilės nėra eilėmis.
Nepasirašiusiam iš C. Brooklyno. Tokie menki dalykai, kad neverta minėti. Tegul sau veikia ta LSS. kuopa, mums mažai tas terūpi.
Ten buvęs. Apie krikštynas, kuriose nelietuviškai geria degtinė, neapsimoka rašyti.
P. Sakat. — Jusų straipsnelį indė-sime sekantį X. Labai ačiū.

Tel. 2320 Greenpoint Telephone 7867 Main
GRABORIUS
JUOZAS GARŠVA
Mano firma gerai atlieka sekancius darbus: išbalsamuoja ir laiduoja mirsius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiu nuo papras-
čiausių iki prakilniausių. Par-samdaū karie-tas laidotuvėms, veselijoms, krikšty-noms ir ki-tiems pasivažinė-tjimams.
Viršui minėtiais reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti.
144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK.

New Plaza Hall
Dvi **DIDELĖS SALĖS DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESELIU IR LINKSMU VAKARELIU**
PUIKUS **KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.**
A. Miller, Savininkas
121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg

Telephone 885 Greenpoint **PUIKIAUSIA UŽEIGA**
Kada tik nueisi, visada sveteliu pilna pas Alex Shrupski
SVEIKIAUSI IR GERIAUSI VISOKIOS RUŠIES GERIMAI IR KVEPIANTI CIGARAI.
Alex Shrupski, Savininkas
61 South 2nd Street, Brooklyn, N. Y.

NEPAMIRŠKIT Tautiško Namų,
Extra, parankiausia Salė veselioms, Baliais, Teatrams ir mitingams. Skanus alus, gardi degtinė, visoki likierai, puikūs Cigarai. Skanus užkandžiai ir nakvynė.
A. RAZUTIS
101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint

NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS
eik visada pirkti pas **Simaną Pociuną** Cia gausi Čeverykus gerų išdirbysčių, kaip **W.L. DOUGLAS EMERSON** ir kitų. Reikalau damas užėik.
S. POCIUNAS
127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

TESIASI PRIĖMIMAS PRENUMERATOS ANT RUSIŠKO DIDELIO DIENRAŠČIO "RUSSKAYA ZEMLYA"
kuris išeina kas dien ir ku tame telpa straipsniai, žinios, karikatūros ir paveikslai dienos klausime.
K A I N A:
Suvien. Valstijose, metams..... \$3.50;
pusei metų..... 1.80;
trims mėnesiams..... 1.00.
New York'e ir užsienin metams..... 6.50;
pusmečiui..... 3.50
Užsirašydami adrešukite:
"RUSSKAYA ZEMLYA"
231 E. 17th St. New York, N. Y.

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užėiga pas Jokuba Kancieriu
Skanus Alus, Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigarai
Lietuviai vietiniai ir atvažiaję iš kitur nepamirškite šios puikios vietos.
253 Wythe Ave.
Kampas North 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.
Tel. 5311 Greenpoint.

Teisingiausia Lietuvizka Agentura
PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Lai-vų, keleiviai visados bus užganėdintais.
SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Sto-viu po kauciję \$30.000.)
Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėdėti dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.
PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gerimai, per tai visados sveiči pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.
P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA. (Bell Phone 8-B)

THE LACKAWANNA
Parankiausiai geležinkelio Europor keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažų ir perveža pasažierius
The Road of Anthracite
(Kietųjų auglinių kėlias). Trumpiausias kėlias į Buffalo. Tiesiai į Serantoną ir Anglijų Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punktų nuolatini ir parankus susinesimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc. kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: **George A. Cullen,** Passenger Traffic Man 90 West Street, N. Y.

JONAS KULBOKA CAFE
291 Wythe Ave. Kampas So. 1-st Str. BROOKLYN, N. Y. Tel. 279 Greenpoint.

THE SUN
Du-kart nedėlinis laikraštis Suvgiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.
IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ
Prenumerata kaštuoja:
Amerikoj Ant viso mēto \$2.50 Ant pusės mēto \$1.25
EURO-ROSIJEJE ir Lietuvoje \$3.50
POJE Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. Prancuzoje 15 markij.
Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas mētas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.
Adresavokite:
W. D. Boczkowski & Co
520-522 W. South Al. MAHANAY CITY, PA

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas. Vidutiniška členia
G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Telephone 3674 Stagg
Robertas Gabrecht's CAFE
KASDIEN
Szutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba
Puikiausia užėiga del visų. Skanus Alus ir visoki Likieriai, Kvepianti Cigarai. Visoki užkandžiai dovanai.
355 GRAND STREET, KAMPAS MARCY AVE. Brooklyn, N. Y.